

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

Sprawozdanie finansowe

Sprawozdanie Zarządu Raiffeisen Bank Polska S.A.

**Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania
sprawozdania finansowego**

Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

Zawartość:

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

przygotowana przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Sprawozdanie finansowe

przygotowane przez Raiffeisen Bank Polska S.A.

Sprawozdanie Zarządu Raiffeisen Bank Polska S.A.

przygotowane przez Raiffeisen Bank Polska S.A.

**Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania
sprawozdania finansowego**

przygotowany przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

**Opinia niezależnego biegłego rewidenta
Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej
Raiffeisen Bank Polska S.A.**

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Raiffeisen Bank Polska S.A. (zwanej dalej „Bankiem”) z siedzibą główną w Warszawie przy ulicy Pięknej 20, obejmującego:

- (a) sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2009 r., które po stronie aktywów oraz zobowiązań i kapitału własnego wykazuje sumę 20.998.854 tys. zł;
- (b) rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. wykazujący zysk netto w kwocie 117.733 tys. zł;
- (c) sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. wykazujące dochody całkowite w kwocie 117.733 tys. zł;
- (d) sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. wykazujące zwiększenie kapitału własnego o kwotę 277.998 tys. zł;
- (e) sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. wykazujące wpływy pieniężne netto w kwocie 333.354 tys. zł;
- (f) informację dodatkową o przyjętych zasadach rachunkowości oraz inne informacje objaśniające.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności odpowiedzialny jest Zarząd Banku. Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o sprawozdaniu finansowym na podstawie przeprowadzonego badania.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- (a) przepisów rozdziału 7 Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa” – Dz.U. z 2009 r. Nr 152 poz. 1223 z późniejszymi zmianami);
- (b) wiedzy i doświadczenia wynikającego ze stosowania, w okresie obowiązywania, norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów.

Badanie zostało zaplanowane i przeprowadzone tak, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych błędów i przeoczeń. Badanie obejmowało między innymi sprawdzenie, na podstawie wybranej próby, dowodów potwierdzających kwoty i informacje wykazane w sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmowało również ocenę zasad rachunkowości stosowanych przez Bank oraz istotnych oszacowań dokonywanych przy sporządzeniu sprawozdania finansowego, a także ogólną ocenę jego prezentacji. Uważamy, że nasze badanie stanowiło wystarczającą podstawę dla wyrażenia opinii.

**Opinia niezależnego biegłego rewidenta
Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej
Raiffeisen Bank Polska S.A. (cd.)**

Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Banku za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. uwzględniają postanowienia Ustawy i są zgodne z informacjami zawartymi w zbadanym sprawozdaniu finansowym.

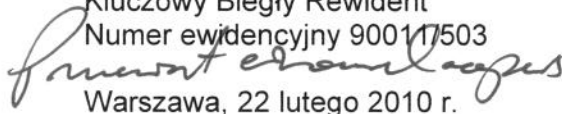
Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- (a) zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości;
- (b) jest zgodne w formie i treści z obowiązującymi Bank przepisami prawa oraz statutem Banku;
- (c) przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Banku na dzień 31 grudnia 2009 r. oraz wynik finansowy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską oraz interpretacją Komisji Europejskiej opisaną w sprawozdaniu finansowym w Nocie "Informacje o Banku".

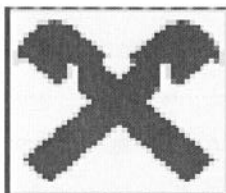
Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Antoni F. Reczek
Prezes Zarządu
Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 900117503

 z o.o.
Warszawa, 22 lutego 2010 r.

Sprawozdanie finansowe
według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A.

ul. Piękna 20

00 – 549 Warszawa

Zarząd Banku przedstawia sprawozdanie finansowe
za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2009

Piotr Czarnecki

Prezes Zarządu

Ryszard Drużyński

Wiceprezes Zarządu

Jan Czeremcha

Wiceprezes Zarządu

Patrycja Zenik – Rychlik

Dyrektor Departamentu
Rachunkowości Finansowej i Podatków

Łukasz Januszewski

Członek Zarządu

Marek Patuła

Członek Zarządu

22 lutego 2010 roku

Spis treści do sprawozdania finansowego

Rachunek zysków i strat	4
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	6
Sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	8
Zestawienie zmian w kapitałach własnych	10
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	12
Noty do sprawozdania finansowego.....	15
Informacje o Banku.....	15
1. Opis najważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	17
1.1 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	17
1.2 Zastosowanie nowych standardów oraz zmian do standardów istniejących	17
1.3 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych	22
1.4 Rachunkowość zabezpieczeń i pochodne instrumenty finansowe	23
1.5 Aktywa i zobowiązania finansowe	24
1.6 Umowy sprzedaży i odkupu	27
1.7 Utrata wartości aktywów finansowych.....	29
1.8 Wartości niematerialne	32
1.9 Rzeczowe aktywa trwałe	34
1.10 Inwestycje w jednostkach zależnych	35
1.11 Leasing	35
1.12 Środki pieniężne	35
1.13 Rezerwy	36
1.14 Świadczenia pracownicze.....	37
1.15 Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów.....	37
1.16 Kapitał własny.....	37
1.17 Przychody i koszty z tytułu odsetek.....	38
1.18 Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji	38
1.19 Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu	39
1.20 Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających	40
1.21 Przychody z tytułu dywidend	40
1.22 Pozostałe przychody i koszty operacyjne	40
1.23 Podatek dochodowy.....	40
1.25 Data transakcji, data rozliczenia	41
1.26 Zmiany zasad prezentacji sprawozdań finansowych	41

1.27	Zmiany w składzie Zarządu Banku	30
2.	Noty do sprawozdania finansowego	31
2.1	Wynik z tytułu odsetek	31
2.2	Wynik z tytułu prowizji i opłat	31
2.3	Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	32
2.4	Wynik dotyczący instrumentów finansowych zabezpieczających	33
2.5	Wynik dotyczący aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	33
2.6	Wynik dotyczący inwestycyjnych papierów wartościowych	33
2.7	Wynik dotyczący kredytów i pożyczek udzielonych klientom i bankom	33
2.8	Wynik dotyczący zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu ...	34
2.9	Pozostałe przychody operacyjne	34
2.10	Pozostałe koszty operacyjne	34
2.11	Wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności	35
2.12	Koszty działania Banku	35
2.13	Obciążenie rachunku zysków i strat podatkiem dochodowym	36
2.14	Kasa i środki w Banku Centralnym	36
2.15	Należności od banków	37
2.16	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	37
2.17	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	38
2.18	Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	38
2.19	Inwestycyjne papiery wartościowe	40
2.20	Inwestycje w jednostce zależnej	41
2.21	Wartości niematerialne	42
2.22	Rzeczowe aktywa trwałe	44
2.23	Inne aktywa	46
2.24	Zobowiązania wobec banków	46
2.25	Zobowiązania wobec klientów	46
2.26	Zobowiązania podporządkowane	47
2.27	Inne zobowiązania	47
2.28	Pozostałe rezerwy	48
2.29	Odroczony podatek dochodowy	49
2.30	Kapitały Banku	52
2.31	Pochodne instrumenty finansowe i instrumenty wbudowane	53
2.32	Rachunkowość zabezpieczeń	55
2.33	Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	55

2.34	Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	55
2.35	Działalność powiernicza	58
2.36	Zobowiązania warunkowe	59
2.37	Aktywa na których ustanowiono zabezpieczenia	59
2.38	Transakcje z podmiotami powiązаныmi	60
2.39	Istotne transakcje	62
2.40	Sekurytyzacja oraz sprzedaż należności Banku	62
2.41	Zobowiązania dotyczące leasingu operacyjnego	63
2.42	Zdarzenia po dniu bilansowym	63
2.43	Ważniejsze oszacowania w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości.....	63
3.1	Charakter i zakres ryzyka związanego z instrumentami finansowymi	67
3.3	Ryzyko rynkowe.....	93
3.4	Ryzyko walutowe.....	93
3.5	Ryzyko zmiany stopy procentowej dla przepływów pieniężnych i wartości godziwej	95
3.6	Ryzyko utraty płynności	100
3.7	Zarządzanie ryzykiem operacyjnym	104

Rachunek zysków i strat

(w tys. PLN)

			<i>Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia</i>	
		Nota	2009	2008
I.	Przychody z tytułu odsetek	2.1	1 119 946	1 279 248
II.	Koszty odsetek	2.1	-687 644	-740 239
III.	Wynik z tytułu odsetek (I-II)		432 302	539 009
IV.	Przychody z tytułu prowizji i opłat	2.2	256 292	253 729
V.	Koszty z tytułu prowizji i opłat	2.2	-59 925	-63 451
VI.	Wynik z tytułu prowizji i opłat (IV-V)		196 367	190 278
VII.	Przychody z tytułu dywidend		8 527	5 336
VIII.	Wynik na aktywach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	2.3	351 902	401 996
IX.	Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających	2.4	333	-959
X.	Pozostałe przychody operacyjne	2.9	22 453	28 981
XI.	Pozostałe koszty operacyjne	2.10	-11 472	-9 729
XII.	Odpisy netto z tytułu utraty wartości	2.11	-285 144	-152 560
XIII.	Ogólne koszty administracyjne	2.12	-567 780	-611 020
XIV.	Zysk brutto		147 488	391 332
XV.	Podatek dochodowy	2.13	-29 755	-76 101
	Zysk netto		117 733	315 231

Noty przedstawione na stronach 11-106 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

(w tys. PLN)

		<i>Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia</i>	
		2009	2008
I.	Wynik finansowy netto	117 733	315 231
II.	Pozostałe dochody podlegające opodatkowaniu w tym:	0	0
	<i>Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży netto</i>	0	0
	Dochody całkowite netto	117 733	315 231

Noty przedstawione na stronach 11-106 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

(w tys. PLN)

			Na dzień 31 grudnia	
	Aktywa	Nota	2009	2008
I.	Kasa i środki w Banku Centralnym	2.14	1 359 470	1 886 563
II.	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom	2.15	507 316	527 686
III.	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2.16	3 200 358	3 903 285
IV.	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2.17, 2.18	14 933 230	16 631 716
V.	Inwestycyjne papiery wartościowe	2.19	458 024	582 328
VI.	Akcje i udziały w jednostkach zależnych	2.20	112 687	112 687
VII.	Wartości niematerialne	2.21	175 953	159 230
VIII.	Rzeczowe aktywa trwałe	2.22	90 278	79 883
IX.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2.29	65 499	88 199
X.	Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		5 421	0
XI.	Inne aktywa	2.23	90 618	102 740
	Aktywa razem:		20 998 854	24 074 317

	Kapitały i zobowiązania	Nota	2009	2008
I.	Zobowiązania wobec banków	2.24	2 658 769	3 350 646
II.	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	2.31	335 320	2 728 314
III.	Zobowiązania wobec klientów	2.25	14 923 676	15 016 548
IV.	Inne zobowiązania	2.27	192 371	280 968
V.	Pozostałe rezerwy	2.28	16 518	16 685
VI.	Zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego		0	84 743
VII.	Zobowiązania podporządkowane	2.26	405 496	407 707
	Zobowiązania razem:		18 532 150	21 885 611
VIII.	Kapitały Banku:		2 466 704	2 188 706
1.	Kapitał zakładowy	2.30	1 168 928	998 018
2.	Kapitał zapasowy	2.30	389 215	191 471
3.	Kapitał rezerwowy	2.30	790 828	683 986
4.	Niepodzielony wynik finansowy	2.30	117 733	315 231
	Kapitały i zobowiązania razem:		20 998 854	24 074 317

Noty przedstawione na stronach 11-106 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Zestawienie zmian w kapitałach własnych

(w tys. PLN)

		Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Niepodzielony wynik finansowy i zysk netto z roku bieżącego	Razem:
I.	Stan na 1 stycznia 2009 roku		998 018	191 471	683 986	315 231	2 188 706
2.	Emisja akcji (według wartości nominalnej)	2.30	170 910	0	0	0	170 910
3.	Nadwyżka wartości emisyjnej nad wartością nominalną	2.30	0	172 527	0	0	172 527
4.	Zysk netto za rok 2009		0	0	0	117 733	117 733
5.	Dywidendy wypłacone	2.30	0	0	0	-183 172	-183 172
6.	Przeniesienie zysku netto na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	2.30	0	0	106 842	-106 842	0
7.	Przeniesienie zysku netto na kapitał zapasowy tworzony ustawowo	2.30	0	25 217	0	-25 217	0
II.	Stan na 31 grudnia 2009 roku		1 168 928	389 215	790 828	117 733	2 466 704

		Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Niepodzielony wynik finansowy i zysk netto z roku bieżącego	Razem:
I.	Stan na 1 stycznia 2008 roku		572 988	86 542	559 391	300 616	1 519 537
2.	Emisja akcji (według wartości nominalnej)	2.30	425 030	0	0	0	425 030
3.	Nadwyżka wartości emisyjnej nad wartością nominalną	2.30	0	80 880	0	0	80 880
4.	Zysk netto za rok 2008		0	0	0	315 231	315 231
5.	Dywidendy wypłacone	2.30	0	0	0	-151 972	-151 972
6.	Przeniesienie zysku netto na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	2.30	0	0	124 595	-124 595	0
7.	Przeniesienie zysku netto na kapitał zapasowy tworzony ustawowo	2.30	0	24 049	0	-24 049	0
II.	Stan na 31 grudnia 2008 roku		998 018	191 471	683 986	315 231	2 188 706

Noty przedstawione na stronach 11-106 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

(w tys. PLN)

			<i>Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia</i>	
		Nota	2009	2008
Działalność operacyjna				
I.	Zysk brutto		147 488	391 332
II.	Korekty o pozycje:		94 251	50 512
1.	Amortyzacja	2.12	49 781	51 628
2.	Straty z tytułu trwałej utraty wartości	2.7	12 200	0
3.	Niezrealizowane różnice kursowe dodatnie / (ujemne)		-19 517	0
4.	Zmiana stanu rezerw		-168	-21 532
5.	Zysk ze zbycia inwestycji oraz składników rzeczowego majątku trwałego		-523	235
6.	Przeniesienie odsetek dotyczących działalności inwestycyjnej i finansowej		52 478	20 181
III.	Zmiany stanu aktywów i pasywów operacyjnych :		771 620	-2 750 255
1.	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-585 569	-285 527
2.	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom		46 062	130 261
3.	Kredyty i pożyczki udzielone klientom		1 698 487	-3 987 135
4.	Obligacje		-213 987	-173 785
5.	Inne aktywa operacyjne		46 858	3 118
6.	Zobowiązania wobec banków		143 116	-1 508 730
7.	Zobowiązania wobec klientów		-92 872	3 137 060
8.	Inne pasywa operacyjne		-173 339	-33 072
9.	Podatek dochodowy zapłacony		-97 136	-32 445
IV.	Przeptywy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		1 013 359	-2 308 411
Działalność inwestycyjna				
1.	Wpływy ze zbycia inwestycji		142 448	137 717
2.	Wpływy z tytułu sprzedaży składników rzeczowego majątku trwałego		20 082	644
3.	Wydatki z tytułu nabycia inwestycji		-969	-96 805
4.	Wydatki z tytułu zakupu składników rzeczowego majątku trwałego		-76 854	-109 184
5.	Dywidendy otrzymane		8 527	5 336

V.	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		93 234	-62 292
	Działalność finansowa			
1.	Wzrost wartości zobowiązań podporządkowanych i długoterminowych kredytów bankowych		0	2 412 890
2.	Spadek wartości zobowiązań podporządkowanych i długoterminowych kredytów bankowych		-834 993	-11 455
2.	Wpływy z emisji akcji		343 436	505 910
3.	Dywidendy zapłacone		-183 172	-151 972
4.	Inne wpływy/wydatki finansowe		-98 510	-57 898
VI.	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		-773 239	2 697 475
VII.	Zmiana stanu środków pieniężnych netto		333 354	326 772
VIII.	Środki pieniężne na 1 stycznia		2 408 574	2 081 802
	Środki pieniężne na 31 grudnia		2 741 928	2 408 574

	Środki pieniężne zawierają:		2 741 928	2 408 574
	Środki w kasach Banku	2.14	279 419	332 057
	Środki na rachunku bieżącym w NBP	2.14	1 080 051	1 554 506
	Środki na rachunkach Nostro w innych bankach	2.15	112 385	46 878
	Lokaty w innych bankach (do 3 miesięcy)		379 562	419 377
	Dłużne skarbowe papiery wartościowe (do 3 miesięcy)		890 510	55 756

	Odsetki otrzymane		1 108 081	1 283 767
	Odsetki zapłacone		698 292	681 428

Noty przedstawione na stronach 11-106 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Noty do sprawozdania finansowego

Informacje o Banku

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone za rok obrotowy rozpoczynający się w dniu 1 stycznia 2009 roku, a zakończony 31 grudnia 2009 roku. Wszystkie dane liczbowe zaprezentowano w tys. PLN.

Jednostką sporządzającą jest **Raiffeisen Bank Polska S.A.** z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Pięknej 20, wpisany jest do polskiego Krajowego Rejestru Sądowego jako Spółka Akcyjna pod numerem KRS 0000014540.

Bank prowadzi działalność w zakresie bankowości detalicznej, korporacyjnej oraz inwestycyjnej na terenie Polski, zatrudniając 2 855 osób na koniec 2008 roku oraz 2 658 na koniec 2009 roku.

Bank sporządził niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe w celu przedłożenia go do publikacji w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski B”, zgodnie z artykułami 64 i 70 Ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku z późniejszymi zmianami.

Na dzień podpisania niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego, Bank nie sporządził skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości zatwierdzonymi przez Unię Europejską (sprawozdanie finansowe „Grupy”) wedle wymagań IAS 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” Bank zastosował interpretację zawartą w agendzie wydanej przez Europejską Komisję ds. Rynku Wewnętrznego i Usług (European Commission Directorate –General for Internal Market and Services) sporządzonej na spotkanie Komitetu Regulacyjnego Rachunkowości (Accounting Regulatory Committee) (dokument ARC/08/2007), omawiającej powiązanie pomiędzy Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, a IV i VII Dyrektywą Prawa Spółek (Company Law Directives). W opinii Departamentu ds. Usług Komisji Europejskiej, jeśli podmiot postanawia sporządzić roczne sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości zatwierdzonych przez Unię Europejską lub jest do tego zobligowany, to może on sporządzić i złożyć je niezależnie od sporządzenia i złożenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki zależne – to znaczy takie, w których Grupa posiada, pośrednio lub bezpośrednio, ponad 50% udziałów w głosach na walnym zgromadzeniu, lub wobec których Grupa sprawuje kontrolę nad ich działalnością operacyjną, są skonsolidowane metodą pełną.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe powinno być czytane wraz ze sprawozdaniem skonsolidowanym Grupy za rok 2009, jak tylko zostanie ono udostępnione, w celu uzyskania pełnej informacji na temat sytuacji finansowej, wyników i przepływów pieniężnych Grupy jako całości.

Zarząd Banku dokonał zatwierdzenia sprawozdania finansowego w dniu 22 lutego 2010 roku. Sprawozdanie finansowe po zatwierdzeniu go przez Zarząd Banku nie może być zmienione.

1. Opis najważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego przedstawione zostały poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, o ile nie podano inaczej.

Oświadczenie o zgodności

Roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) odnośnie sporządzania jednostkowych sprawozdań finansowych, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

1.1 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich (PLN), wszystkie kwoty zaprezentowano w tysiącach PLN.

Sprawozdanie finansowe przygotowane zostało w oparciu o koncepcję kosztu historycznego, oprócz następujących aktywów i pasywów, które są wykazywane w wartości godziwej:

- pochodne instrumenty finansowe,
- aktywa finansowe i pasywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- oraz instrumenty finansowe klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży.

Składniki aktywów trwałych oraz grupy do zbycia zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, wykazywane są w kwocie niższej z ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu Banku dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości, na prezentowane kwoty aktywów i pasywów, oraz przychodów i kosztów. Opis zasad dotyczących szacunków i ocen prezentuje nota 2.43.

Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych. Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu, w którym dokonano zmiany i okresów przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący, jak i przeszłe okresy.

1.2 Zastosowanie nowych standardów oraz zmian do standardów istniejących

1.2.1 Standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów i interpretacji, które weszły w życie w 2009 roku

Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: Ujawnianie informacji”

Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: Ujawnianie informacji” zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 5 marca 2009 r. i obowiązują od dnia 1 stycznia 2009 r. Zmiany wprowadzają trzystopniową hierarchię na potrzeby ujawniania wyceny wartości godziwej oraz wymóg zamieszczania dodatkowych ujawnień dotyczących względnej wiarygodności wyceny wartości

godziwej. Ponadto zmiany wyjaśniają i rozszerzają istniejące wcześniej wymagania w zakresie ujawnień dotyczących ryzyka płynności. Bank stosuje zmiany do MSSF 7 od 1 stycznia 2009 r.

MSSF 8 „Segmenty operacyjne”

Standard MSSF 8 został wydany przez Radę Międzynarodowych Standardów rachunkowości 30 listopada 2006 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie. Standard ten określa nowe wymagania wobec ujawnień informacji dotyczących segmentów działalności, a także informacji dotyczących produktów i usług, obszarów geograficznych, w których prowadzona jest działalność oraz głównych klientów. Zmiana standardu nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Banku za 2009 rok.

Zmiany do MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”

Zmiany do MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego” zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 29 marca 2007 r. i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie. Zmiany odnoszą się do podejścia księgowego dla kosztów finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu składnika aktywów, który wymaga znaczącego okresu czasu niezbędnego do przygotowania go do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży. W ramach tej zmiany usunięto możliwość natychmiastowego rozpoznania tych kosztów w rachunku zysków i strat okresu, w którym je poniesiono oraz wprowadzono wymóg ich kapitalizacji. Zmiana standardu nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Banku za 2009 rok.

Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”

Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 6 września 2007 r. i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie. W zaktualizowanym standardzie zmieniono niektóre wymogi dotyczące prezentacji sprawozdań finansowych oraz wprowadzono wymóg ujawniania dodatkowych informacji w określonych okolicznościach.

KIMSF 13 „Programy lojalnościowe dla klientów”

Interpretacja KIMSF 13 „Programy lojalnościowe dla klientów” została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej 28 czerwca 2007 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2008 r. lub po tej dacie. Interpretacja zawiera wytyczne odnośnie sposobu ujmowania programów lojalnościowych przez jednostki prowadzące tego typu programy.

1.2.2. Standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów i interpretacji, które zostały opublikowane, a nie weszły w życie:

MSSF 3 (Z) „Połączenia jednostek gospodarczych”

Zmieniony MSSF 3 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 10 stycznia 2008 r. i obowiązuje prospektywnie dla połączeń jednostek gospodarczych z datą nabycia przypadającą na 1 lipca 2009 r. lub po tej dacie. Wprowadzone zmiany zawierają możliwość wyboru ujęcia udziałów mniejszości albo według wartości godziwej albo ich udziału w wartości godziwej zidentyfikowanych aktywów netto, przeszacowanie dotychczas posiadanych w nabytej jednostce udziałów do wartości godziwej z odniesieniem różnicy do rachunku zysków i strat oraz dodatkowe wytyczne dla zastosowania metody nabycia, w tym traktowanie kosztów transakcji jako koszt okresu, w którym został on poniesiony. Bank stosuje zmieniony MSSF 3 od 1 stycznia 2010 r. Zmiana regulacji nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Banku za 2010 r.

MSR 27 (Z) „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”

Zmieniony MSR 27 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 10 stycznia 2008 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2009 r. lub po tej dacie. Standard wymaga, aby efekty transakcji z udziałowcami mniejszościowymi były ujmowane bezpośrednio w kapitale, o ile zachowana jest kontrola nad jednostką przez dotychczasową jednostkę dominującą.

Standard również uszczegóławia sposób ujęcia w przypadku utraty kontroli nad jednostką zależną, tzn. wymaga przeszacowania pozostałych udziałów do wartości godziwej i ujęcie różnicy w rachunku zysków i strat. Bank zastosuje zmieniony MSR 27 od 1 stycznia 2010 r. Zmiana regulacji nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Banku za 2010 r.

Poprawki do MSSF 2008

Rada ds. Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała 22 maja 2008 r. "Poprawki do MSSF 2008", które zmieniają 20 standardów. Poprawki zawierają zmiany w prezentacji, ujmowaniu oraz wycenie oraz zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne. Większość zmian obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 r. Bank zastosuje poprawki do MSSF zgodnie z przepisami przejściowymi. Zmiany regulacji nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Banku za 2010 r.

KIMSF 12 „Porozumienia o świadczeniu usług publicznych”

Interpretacja KIMSF 12 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 30 listopada 2006 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 29 marca 2009 r. lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera wytyczne w zakresie zastosowania istniejących standardów przez podmioty uczestniczące w umowach koncesji na usługi między sektorem publicznym a prywatnym. KIMSF 12 dotyczy umów, w których zlecający kontroluje to, jakie usługi operator dostarczy przy pomocy infrastruktury, komu świadczy te usługi i za jaką cenę. Bank stosuje KIMSF 12 od 1 stycznia 2010 r. Zmiana regulacji nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Banku za 2010 r.

KIMSF 15 „Umowy w zakresie sektora nieruchomości”

Interpretacja KIMSF 15 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 3 lipca 2008 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2010 r. lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera ogólne wytyczne jak należy dokonać oceny umowy o usługi budowlane, aby określić, czy jej skutki powinny być prezentowane w sprawozdaniu finansowym zgodnie z MSR 11 Umowy o usługę budowlaną czy MSR 18 Przychody. Ponadto, KIMSF 15 wskazuje, w którym momencie należy rozpoznać przychód z tytułu wykonania usługi budowlanej. Bank stosuje KIMSF15 od 1 stycznia 2010 r. Zmiana regulacji nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Banku za 2010 r.

KIMSF 16 „Rachunkowość zabezpieczeń inwestycji netto w jednostkę zagraniczną”

Interpretacja KIMSF 16 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 3 lipca 2008 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2009 r. lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera ogólne wytyczne dotyczące określenia, czy istnieje ryzyko zmian kursów walutowych w zakresie waluty funkcjonalnej jednostki zagranicznej i waluty prezentacji na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki dominującej. Ponadto, KIMSF 16 objaśnia, która jednostka w grupie kapitałowej może wykazać instrument zabezpieczający w ramach zabezpieczenia inwestycji netto w jednostkę zagraniczną, a w szczególności czy jednostka dominująca utrzymująca inwestycję netto w jednostkę zagraniczną musi utrzymywać także instrument zabezpieczający. KIMSF 16 objaśnia także, jak jednostka powinna określać kwoty podlegające reklasyfikacji z kapitału własnego do rachunku zysków i strat dla zarówno instrumentu zabezpieczającego, jak i pozycji zabezpieczanej, gdy jednostka zbywa inwestycję. Bank stosuje KIMSF16 od 1 stycznia 2010 r. Zmiana regulacji nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Banku za 2010 r.

KIMSF 17 „Dystrybucja do właścicieli aktywów nie będących środkami pieniężnymi”

Interpretacja KIMSF 17 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 27 listopada 2008 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 listopada 2009 r. lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera wytyczne w zakresie momentu rozpoznania dywidendy, wyceny dywidendy oraz ujęcia różnicy pomiędzy wartością dywidendy a wartością bilansową dystrybuowanych aktywów. Bank stosuje KIMSF17 od 1 stycznia 2010 r. Zmiana regulacji nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Banku za 2010 r.

KIMSF 18 „Przeniesienie aktywów od klientów”

Interpretacja KIMSF 18 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 29 stycznia 2009 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 listopada 2009 r. lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera wytyczne w zakresie ujęcia przeniesienia aktywów od klientów, mianowicie, sytuacje, w których spełniona jest definicja aktywa, identyfikację oddzielnie identyfikowalnych usług (świadczonej usługi w zamian za przeniesione aktywo), ujęcie przychodu i ujęcie środków pieniężnych uzyskanych od klientów. Bank stosuje KIMSF 18 od 1 stycznia 2010 r. Zmiana regulacji nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Banku za 2010 r.

Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” – „Kryteria uznania za pozycję zabezpieczoną”

Zmiany do MSR 39 „Kryteria uznania za pozycję zabezpieczoną” zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 31 lipca 2008 r. i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2009 r. lub po tej dacie. Zmiany zawierają wyjaśnienie jak należy w szczególnych okolicznościach stosować zasady określające, czy zabezpieczone ryzyko lub część przepływów pieniężnych spełniają kryteria uznania za pozycję zabezpieczoną. Wprowadzono zakaz wyznaczania inflacji jako możliwego do zabezpieczenia komponentu instrumentu dłużnego o stałej stopie procentowej. Zmiany zabraniają także włączania wartości czasowej do jednostronnie zabezpieczanego ryzyka, gdy opcje traktuje się jako instrument zabezpieczający. Bank stosuje zmiany do MSR 39 od 1 stycznia 2010 r. Zmiana regulacji nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Banku za 2010 r.

Zmiany do KIMSF 9 i MSR 39 „Instrumenty wbudowane”

Zmiany do KIMSF 9 i MSR 39 „Instrumenty wbudowane” zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 12 marca 2009 r. i obowiązują dla okresów rocznych zakończonych 30 czerwca 2009 r. lub po tej dacie. Zmiany precyzują zmiany do MSSF 7 i MSR 39 wydane w październiku 2008 r. w zakresie instrumentów wbudowanych. Zmiany uściślają, że w ramach reklasyfikacji aktywa finansowego z kategorii wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wszystkie instrumenty wbudowane muszą zostać ocenione i, jeżeli to konieczne, odrębnie zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym. Bank stosuje zmiany do KIMSF 9 i MSR 39 od 1 stycznia 2009 r. Zmiana regulacji nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Banku za 2010 r.

Poprawki do MSSF 2009

Rada ds. Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała 16 kwietnia 2009 r. „Poprawki do MSSF 2009”, które zmieniają 12 standardów. Poprawki zawierają zmiany w prezentacji, ujmowaniu oraz wycenie oraz zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne. Większość zmian będzie obowiązywać dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2010 r. Bank zastosuje poprawki do MSSF zgodnie z przepisami przejściowymi. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, poprawki do MSSF nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

Zmiany do MSSF 2 „Płatności w formie akcji”

Zmiany do MSSF 2 „Płatności w formie akcji” zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 18 czerwca 2009 r. i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 r. lub po tej dacie. Zmiany precyzują ujęcie płatności w formie akcji rozliczanych gotówkowo wewnątrz grupy kapitałowej. Zmiany uściślają zakres MSSF 2 oraz regulują łączne stosowanie MSSF 2 oraz innych standardów. Zmiany wprowadzają do standardu zagadnienia uregulowane wcześniej w interpretacjach KIMSF 8 oraz KIMSF 11. Bank zastosuje zmiany do MSSF 2 od 1 stycznia 2010 r. Zmiana regulacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Banku. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiany do MSSF 2 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”

Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 23 lipca 2009 r. i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 r. lub po tej dacie. Zmiany wprowadzają dodatkowe wyłączenia od dokonywania wyceny aktywów na dzień przejścia na MSSF dla spółek działających w sektorze naftowym

i gazowym. Bank zastosuje zmiany do MSSF 1 od 1 stycznia 2010 r. Zmiana regulacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Banku. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiany do MSSF 1 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

Zmiany do MSR 32 „Klasyfikacja emisji uprawnień”

Zmiany do MSR 32 „Klasyfikacja emisji uprawnień” zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 8 października 2009 r. i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2010 r. lub po tej dacie. Zmiany dotyczą rachunkowości emisji uprawnień (uprawnień, opcji, warrantów), denominowanych w walucie innej niż waluta funkcjonalna emitenta. Zmiany wymagają, aby, przy spełnieniu określonych warunków, emisja uprawnień była klasyfikowana jako kapitał własny niezależnie od tego, w jakiej walucie ustalona jest cena realizacji uprawnienia. Bank zastosuje zmiany do MSR 32 od 1 stycznia 2011 r.

Zmiany do MSR 24 „Transakcje z jednostkami powiązаныmi”

Zmiany do MSR 24 „Transakcje z jednostkami powiązаныmi” zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 4 listopada 2009 r. i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 r. lub po tej dacie. Zmiany wprowadzają uproszczenia w zakresie wymagań odnośnie ujawniania informacji przez jednostki powiązane z instytucjami państwowymi oraz doprecyzowują definicje jednostki powiązanej. Bank zastosuje zmiany do MSR 24 od 1 stycznia 2011 r. Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego, zmiany do MSR 24 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

MSSF 9 „Instrumenty finansowe” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 12 listopada 2009 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 r. lub po tej dacie. Standard wprowadza jeden model przewidujący tylko dwie kategorie klasyfikacji: zamortyzowany koszt i wartość godziwą. Podejście MSSF 9 jest oparte na modelu biznesowym stosowanym przez jednostkę do zarządzania aktywami oraz na cechach umownych aktywów finansowych. MSSF 9 wymaga także stosowania jednej metody szacowania utraty wartości aktywów. Bank zastosuje MSSF 9 od 1 stycznia 2013 r. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, MSSF 9 nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

Zmiany do KIMSF 14 „Zaliczki na poczet minimalnych wymogów finansowania”

Zmiany do interpretacji KIMSF 14 zostały wydane przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 26 listopada 2009 r. i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2011 r. lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera wytyczne w zakresie ujęcia wcześniejszej wpłaty składek na pokrycie minimalnych wymogów finansowania jako aktywa w jednostce wpłacającej. Bank zastosuje zmiany do KIMSF 14 od 1 stycznia 2011 r. Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego zmiany do interpretacji KIMSF 14 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską. Zmiana regulacji nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Banku za 2010 r.

KIMSF 19 „Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych”

Interpretacja KIMSF 19 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 26 listopada 2009 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2010 r. lub po tej dacie. Interpretacja ta objaśnia zasady rachunkowości stosowane w sytuacji, gdy w wyniku renegocjacji przez jednostkę warunków jej zadłużenia zobowiązanie zostaje uregulowane poprzez emisję instrumentów kapitałowych skierowaną na wierzyciela. Interpretacja wymaga wyceny instrumentów kapitałowych w wartości godziwej i rozpoznania zysku lub straty w wysokości różnicy pomiędzy wartością księgową zobowiązania a wartością godziwą instrumentu kapitałowego. Bank zastosuje KIMSF19 od 1 stycznia 2011 r. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego interpretacja KIMSF 19 nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską. Zmiana regulacji nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Banku za 2010 r.

Bank nie zaprezentował szacunkowego wpływu powyższych regulacji na sprawozdanie finansowe, z uwagi na brak możliwości ich oszacowania, oraz nieznaczny wpływ zmian wynikających z zastosowania standardów na sprawozdanie finansowe.

1.3 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym Banku wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich, które są walutą funkcjonalną i walutą prezentacji sprawozdań finansowych Banku.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Pozycje pieniężne wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego na dzień bilansowy. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji, oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu.

1.4 Rachunkowość zabezpieczeń i pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne klasyfikowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu i wyceniane w wartości godziwej, bez uwzględniania kosztów transakcji, które będą poniesione przy ich sprzedaży. Zmiany wartości godziwej ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Najlepszą podstawą do wyznaczenia wartości godziwej instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty), chyba, że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji) lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne zawierają wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

Bank wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe w celu zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stóp procentowych wynikającymi z działalności operacyjnej, finansowej i inwestycyjnej. Instrumenty pochodne, które nie podlegają zasadom wyceny zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, klasyfikowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu i wyceniane w wartości godziwej.

Bank wyznacza pewne instrumenty pochodne jako zabezpieczenie wartości godziwej. W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza się i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem w Banku oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, oraz charakter zabezpieczanego ryzyka. Bank dokumentuje również w momencie ustanowienia zabezpieczenia i na bieżąco ocenę efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Jest to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania bądź uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie wartości godziwej ujmowane jest w następujący sposób: zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (dla pochodnego instrumentu zabezpieczającego) wykazuje się w rachunku zysków i strat; zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w rachunku zysków i strat. Zasada ta ma zastosowanie do zabezpieczanej pozycji, którą w innych okolicznościach wycenia się według zamortyzowanego kosztu.

Instrumenty wbudowane

Wbudowane instrumenty pochodne są składnikiem instrumentu złożonego zawierającego również umowę zasadniczą niebędącą instrumentem pochodnym, która sprawia, iż część przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu łącznego zmienia się w sposób podobny do przepływów wynikających z samodzielnie występującego instrumentu pochodnego, np. w oparciu o stopę procentową, kurs walutowy, indeks kredytowy lub indeks cen, cenę instrumentu finansowego, rating kredytowy lub inną zmienną – pod warunkiem, że zmienna ta nie jest specyficzna dla żadnej ze stron kontraktu.

Przepisy MSSF wymagają wydzielenia z umów bazowych instrumentów wbudowanych, które spełniają określone warunki. Wydzielone instrumenty wbudowane są wyceniane na zasadach obowiązujących dla instrumentów pochodnych, natomiast umowa zasadnicza – na podstawie odpowiedniego standardu MSSF. Bank zalicza do takich instrumentów lokaty dwuwalutowe stanowiące umowy zasadnicze, natomiast wbudowane do nich instrumenty pochodne stanowią opcje walutowe. Do instrumentów wbudowanych zaliczane są również obligacje zamienne na akcje, które wyceniane są według kosztu zakupu z uwzględnieniem ewentualnej utraty wartości, zgodnie z punktem C11 Wskazówek implementacyjnych do MSR 39.

1.5 Aktywa i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja

Bank klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, pożyczki i należności, aktywa dostępne do sprzedaży, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności. O klasyfikacji inwestycji decyduje Zarząd w momencie początkowego ujęcia. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane do kategorii: zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i pozostałe zobowiązania finansowe.

Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, zawierające instrumenty pochodne i dłużne papiery wartościowe nabyte w celu odsprzedaży w bliskim terminie, oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Rozchód papierów wartościowych ustalany jest w oparciu o metodę cen przeciętnych.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności, to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe, o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach. Powstają w sytuacji, gdy Bank udziela finansowania klientowi w celu innym niż wygenerowanie krótkoterminowych zysków. Do kategorii pożyczek i należności należą pożyczki udzielone innym bankom oraz klientom włączając skupione wierzytelności oraz inwestycje w instrumenty dłużne, jeżeli nie są notowane na aktywnym rynku.

Dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to, aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące: pożyczkami i należnościami, inwestycjami utrzymywanymi do terminu wymagalności, ani aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat.

Do tej grupy aktywów Bank zalicza nienotowane udziały kapitałowe w jednostkach stowarzyszonych, oraz udziały mniejszościowe.

Utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Zarząd jednostki zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności. Ze względu na przyjętą politykę Grupy RZB, która nie zezwala na sprzedaż instrumentów finansowych klasyfikowanych jako utrzymywane do terminu zapadalności, w Banku nie występuje możliwość „zarażenia” portfela aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, w wyniku sprzedaży istotnej części aktywów zakwalifikowanych do tego portfela. Gdyby jednak Bank dokonał takiej sprzedaży, wówczas wszystkie aktywa z tej kategorii należy przeklasyfikować do kategorii „dostępne do sprzedaży”.

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Do kategorii tej zaliczane są: pochodne instrumenty finansowe.

Pochodne instrumenty finansowe wyceniane są w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Bank klasyfikuje do tej kategorii: zobowiązania wobec banków i klientów, wyemitowane certyfikaty depozytowe. Zobowiązania te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

Ujmowanie

Standardową transakcję kupna lub sprzedaży składnika aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz aktywów dostępnych do sprzedaży i aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności ujmuje się w bilansie na dzień rozliczenia transakcji. Metoda ta jest stosowana w sposób jednolity w stosunku do wszystkich transakcji kupna i sprzedaży aktywów finansowych. Kredyty są rozpoznawane w momencie wypłaty środków kredytobiorcy.

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany z bilansu w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Bank przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych z tego składnika i dokonuje przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności

Wycena

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się w wartości godziwej. Dla składnika aktywów lub zobowiązań finansowych innych niż wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wartość godziwa jest powiększana lub pomniejszana o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Po początkowym ujęciu, Bank wycenia aktywa finansowe, lub zobowiązania finansowe w tym instrumenty pochodne będące aktywami lub pasywami, do wartości godziwej, nie dokonując pomniejszania o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów, z wyjątkiem:

- pożyczek i należności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej;
- inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej;
- nienotowanych instrumentów kapitałowych, które wyceniane są według kosztu nabycia.

Zmiana wartości godziwej tych składników ujmowana jest w rachunku zysków i strat.

Do wyceny instrumentów finansowych wykorzystuje się ceny rynkowe publikowane przez rzetelne i wiarygodne źródła, np. serwis Reuters, Bloomberg, GPW itp.

Instrumenty finansowe wyceniane są względem cen ogłaszanych w wymienionych wyżej serwisach, przyjmując stronę OFFER dla aktywów, natomiast BID dla pasywów.

Do wyceny instrumentów finansowych stosowane są:

- ceny zamknięcia rynku dla rynków regulowanych,
- ceny fixingowe dla rynku OTC,
- ceny podawane przez pośredników (Brokerów) dla rynku OTC w przypadku braku cen fixingowych.

W przypadku, gdy nie jest dostępna wiarygodna cena rynkowa instrumentu finansowego, wycena przeprowadzana jest w oparciu o cenę teoretyczną zbudowaną na podstawie modelu krzywej dochodowości. Model krzywej dochodowości oparty jest na notowaniach rynkowych z rynku pieniężnego, oraz kontraktów swap dla poszczególnych walut. Model wyceny zawiera elementy korekty o ryzyko kredytowe.

W odniesieniu do kapitałowych instrumentów finansowych, które nie są notowane na aktywnym rynku, Bank nie dokonuje ich wyceny do wartości godziwej, ponieważ ich wiarygodna wycena nie jest możliwa. Instrumenty te wyceniane są wg kosztu nabycia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości.

1.6 Umowy sprzedaży i odkupu

W przypadku transakcji sprzedaży z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (sell buy back, repo) Bank dokonuje oceny, w jakim stopniu ryzyko i korzyści związane z aktywem pozostają w Banku.

Aktywa sprzedawane usuwa się z bilansu w przypadku, gdy:

- nastąpiło przekazanie praw do uzyskiwania przepływów pieniężnych związanych z aktywem,
- prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych związanych z aktywem zostają zachowane, ale uzyskane przepływy mają być przekazywane.

Przy zawieraniu transakcji repo i reverse repo Bank sprzedaje lub nabywa papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej umownej cenie.

Transakcje repo są prezentowane w bilansie jako zobowiązania wobec banków lub zobowiązania wobec klientów. Transakcje reverse repo są prezentowane jako należności od banków lub kredyty i pożyczki udzielone klientom. Transakcje te wyceniane są analogicznie do pozostałych pozycji prezentowanych w danej grupie aktywów lub pasywów.

Transakcje typu „sell buy back” prezentowane są jako zobowiązania, natomiast transakcje typu „buy sell back” jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu. Przychody / koszty dotyczące tych transakcji prezentowane są odpowiednio w przychodach i kosztach odsetkowych.

1.7 Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wykazywane wg zamortyzowanego kosztu

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) mają wpływ na dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych przyszłe przepływy pieniężne, które można wiarygodnie oszacować.

Obiektywnymi przesłankami utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych mogą być uzyskane przez Bank informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- niewypłacalność kredytobiorcy związana z pogorszeniem się jego sytuacji finansowo-ekonomicznej,
- umorzenie przez Bank części zaangażowania,

- opóźnienie w spłacie należności przekraczające 90 dni i spełnienie kryterium materialności (kwota zaległości przekraczająca 1000 EUR oraz 2,5% limitu klienta, a w przypadku należności od klientów detalicznych kwota zaległości powyżej 10 EUR),
- niekorzystne zmiany w otoczeniu ekonomicznym kredytobiorcy, powiązane z ryzykiem regionu, kraju, branży grup klientów lub produktów,
- zmiana warunków umowy takich jak: wypowiedzenie umowy, wydłużenie okresu umowy, restrukturyzacja zadłużenia,
- stwierdzone przypadki defraudacji,
- uzyskanie informacji o wszczęciu postępowania upadłościowego lub bankructwa klienta.

Ponadto mogą to być również, dające się zaobserwować czynniki wskazujące na wymierne zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących grupy aktywów finansowych od czasu pierwotnego ich ujęcia, nawet, jeżeli zmniejszenia tego nie można jeszcze przypisać do poszczególnych składników grupy aktywów finansowych, w tym:

- niekorzystne zmiany sytuacji płatniczej dłużników; lub
- warunki ekonomiczne w kraju lub jego części wpływające na utratę wartości aktywów należących do danej grupy.

Bank ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych istotnych składników aktywów finansowych, oraz czy dowody takie występują indywidualnie lub łącznie dla aktywów, które indywidualnie nie są istotne. Jeżeli Bank ustali, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości (niezależnie od tego, czy składnik ten jest istotny, czy nie), składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która jest następnie zbiorczo oceniana pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości (po raz pierwszy lub kolejny), nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

W przypadku renegotjacji umów kredytowych, które są wynikiem presji komercyjnej, nie jest rozpoznawana utrata wartości. Przypadki, gdy renegotjacje umów są wynikiem złej sytuacji finansowej dłużnika, a Bank zostaje zmuszony do umorzenia materialnej (istotnej) części roszczenia Banku wobec klienta oraz związanych z nim wszelkich opłat i prowizji, klient natomiast nadal obsługuje swój dług w obniżonej kwocie zobowiązania, stanowią jedną z przesłanek utraty wartości.

Łączne warunki, jakie muszą być spełnione w przypadku takiej formy restrukturyzacji to:

- zła kondycja finansowa klienta,
- umorzenie przez Bank 2,5 % kapitału ekspozycji kredytowej,
- klient nadal obsługuje swój dług w obniżonej kwocie.

Do restrukturyzacji zadłużenia może dojść również w przypadku wystąpienia tzw. oczekiwanej straty ekonomicznej. W takich przypadkach dokonywana jest restrukturyzacja linii kredytowych (wydłużanie, zmniejszanie zaangażowania, itp.), ale nie występuje umorzenie kapitału kredytu w wysokości większej niż 2,5 %. Przypadki takie również identyfikowane są jako przesłanki utraty wartości.

Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez odpis aktualizujący, a kwota odpisu obciąża rachunek zysków i strat. Jeżeli kredyt lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności ma zmienną stopę procentową, wówczas stopą dyskontową stosowaną do ustalenia utraty wartości jest bieżąca efektywna stopa procentowa.

Kalkulacja bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z zajęcia zabezpieczenia pomniejszone o koszty jego nabycia i sprzedaży, niezależnie od tego, czy zajęcie jest prawdopodobne, czy nie.

Dla celów zbiorczej oceny utraty wartości, na które tworzona jest rezerwa na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNI) aktywa finansowe są łączone w grupy o podobnych cechach ryzyka kredytowego (według stosowanego przez Bank systemu uwzględniającego rodzaj produktu, typ klienta, przeterminowanie należności i inne istotne czynniki). Cechy te mają wpływ na oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych dla określonych grup aktywów, ponieważ wskazują na możliwości spłaty przez dłużników całości ich zobowiązań zgodnie z warunkami umów dotyczących ocenianych aktywów.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych zbiorczo pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych danych dotyczących strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Historyczne dane dotyczące strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia skutków aktualnych okoliczności, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą historyczne doświadczenia, oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie.

Szacunki dotyczące zmian przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupami aktywów odpowiadają kierunkom zmian obserwowanych danych zachodzących z okresu na okres (np. zmiany stopy bezrobocia, cen nieruchomości, stanu spłat lub innych czynników wskazujących na zmiany prawdopodobieństwa wystąpienia strat w danej grupie i ich wielkości). Metodologia oraz założenia stosowane przy szacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych są regularnie rewidowane przez Bank w celu zmniejszenia różnic między szacowaną a rzeczywistą wysokością strat.

Odpisy z tytułu utraty wartości ewidencjonowane są na odrębnych kontach księgowych. Dla celów bilansowych i ustalenia bieżącej wartości księgowej danego składnika aktywów finansowych są one prezentowane łącznie ze składnikami aktywów finansowych, w przypadku których nastąpiła utrata wartości. Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wykazaniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat. Nieściągalne kredyty są spisywane w ciężar odpisów na utratę wartości kredytów. Przed spisaniem kredytu przeprowadzane są wszystkie wymagane procedury związane z tym procesem typu: uprawdopodobnienie nieściągalności, uzyskanie odpowiedniego postanowienia komorniczego i ustalenie kwoty straty. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, jej wysokość jest wykazywana w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach operacyjnych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, jeśli zmniejszenie wartości godziwej tych aktywów ujmowane było bezpośrednio w kapitale własnym i występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości tego składnika, to skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale własnym wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat, nawet, jeśli składnik aktywów finansowych nie został wyłączony z bilansu.

Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat. Straty z tytułu utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy kwalifikowany jako dostępny do sprzedaży nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat. W przypadku instrumentów dłużnych, jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Nienotowane instrumenty kapitałowe

Jeśli występują obiektywne dowody, utraty wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, wówczas kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się za pomocą metody księgowej polegającej na odjęciu od sumy bilansowej wycenionego podmiotu ogółu jego zobowiązań, lub za pomocą metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Różnica pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a jego wartością bieżącą oszacowaną za pomocą opisanych metod stanowi odpis z tytułu utraty wartości. Tak ustalonych odpisów nie poddaje się odwróceniu.

1.8 Wartości niematerialne

Oprogramowanie komputerowe

Wartości niematerialne Banku wykazuje się według kosztu historycznego - w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia – pomniejszonego o umorzenie i zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości ceny nabycia, tj. kosztów poniesionych na zakup i dostosowanie nabytego konkretnego oprogramowania komputerowego do używania zgodnie z wymogami Banku.

Koszty związane z etapem prac badawczych prowadzonego przedsięwzięcia lub koszty związane z bieżącym utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia.

Koszty związane z etapem prac rozwojowych w momencie ich zakończenia, jeżeli spełniają warunki kwalifikacji, ujmuje się jako wartości niematerialne. Okres amortyzacji równy jest okresowi ekonomicznej użyteczności aktywowanych prac rozwojowych. Koszty wytworzenia przez Bank we własnym zakresie dających się zidentyfikować unikatowych programów komputerowych kontrolowanych przez Bank, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmuje się jako wartości niematerialne.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia programu komputerowego obejmuje:

- cenę zakupu, należną dostawcy, pomniejszoną o udzielone rabaty i upusty a powiększoną o cło i podatek akcyzowy od importu oraz podatek od towarów i usług niepodlegający odliczeniu,
- wszystkie inne dające się bezpośrednio przyporządkować nakłady lub koszty związane z dostosowaniem nabytego oprogramowania do używania lub z jego wytworzeniem we własnym zakresie, zgodnie z przeznaczeniem planowanym przez Bank, naliczone od dnia nabycia lub od dnia rozpoczęcia wytwarzania do dnia przekazania oprogramowania do używania.

Do bezpośrednich nakładów/kosztów zalicza się w szczególności:

- koszty przygotowania miejsca instalacji,
- koszty konsultacji zewnętrznych,
- koszty uruchomienia i testów sprawdzających działanie programów komputerowych,
- koszty świadczeń pracowniczych (zgodnie z art. 10 MSR 19 „Świadczenia pracownicze”), pracowników Banku, w odniesieniu do nabytego lub wytworzonego oprogramowania wskazanego w ramach danego projektu IT, poniesione wyłącznie w związku z jego dostosowaniem do wymogów Banku lub wytworzeniem we własnym zakresie.

Do kosztów tych zalicza się krótkoterminowe świadczenia pracownicze (koszty osobowe) pracowników obejmujące: wynagrodzenia zasadnicze, godziny nadliczbowe, premie, które można odnieść do danego oprogramowania, wszystkie pochodne związane z w/w świadczeniami pracowniczymi.

Nie zalicza się do kosztów bezpośrednich: świadczeń pracowniczych z tytułu płatnych nieobecności, które ujmuje się w kosztach działania Banku, oraz kosztów (odsetki/dyskonto) otrzymanego finansowania zewnętrznego aktywowanego zgodnie z MSR 23, jeżeli płatność związana z danym oprogramowaniem odroczone jest na okres dłuższy niż normalny kredyt kupiecki.

Amortyzację oprogramowania nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia jego wartości początkowej przez okres użytkowania, który wynosi 5 – 8 lat. Wyjątek stanowi główny system operacyjny Banku, który podlega okresowym ulepszeniom, co powoduje wydłużenie okresu ekonomicznej użyteczności powyżej 8 lat. Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgowa wartości niematerialnej przekracza jego wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny jest ujmowany w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy. Zyski lub straty ze sprzedaży wartości niematerialnych prezentowane są odpowiednio jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne.

1.9 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego – ceny nabycia lub kosztu wytworzenia - pomniejszonego o umorzenie i zakumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem i przystosowaniem do używania lub wytworzeniem danych aktywów.

Ulepszenia w obcych środkach trwałych ponoszone są głównie na dostosowanie do potrzeb Banku wynajmowanych lokali z przeznaczeniem na placówki bankowe

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub ujmuje jako odrębny składnik, tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi dodatkowy wpływ korzyści ekonomicznych dla Banku, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć.

Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono.

Amortyzację składników rzeczowych aktywów trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej, pomniejszonej o wartość końcową, jeżeli jest istotna, na przestrzeni szacunkowego okresu ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

<i>Ulepszenia w obcych środkach trwałych (w budynkach lub lokalach)</i>	<i>W zależności od długości umowy najmu</i>
<i>Urządzenia techniczne i maszyny</i>	<i>3- 5 lat</i>
<i>Komputery</i>	<i>3- 5 lat</i>
<i>Środki transportu</i>	<i>5 lat</i>
<i>Inne środki trwałe</i>	<i>5- 8 lat</i>

Przeglądu czy w badanym okresie nie wystąpiły przesłanki utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych, dokonuje się na każdy dzień bilansowy. Jeśli wystąpiły takie przesłanki ustalana jest wartość odzyskiwalna tych aktywów.

Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego lub wartości niematerialnej, pomniejszonej o koszty ich sprzedaży i wartości użytkowej.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgowa aktywa przekracza jego wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny jest ujmowany w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy. Zyski lub straty ze sprzedaży środków trwałych prezentowane są odpowiednio jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne.

1.10 Inwestycje w jednostkach zależnych

Jednostki zależne

Jednostki zależne to jednostki, w odniesieniu, do których Bank ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Bank kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie

i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

Inwestycje w jednostkach zależnych wyceniane są według kosztu pomniejszonego o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

1.11 Leasing

Umowy leasingowe zawarte przez Bank to umowy leasingu operacyjnego. Całość opłat leasingowych dokonywanych w ramach leasingu operacyjnego jest rozliczana w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej. W przypadku rozwiązania umowy leasingu operacyjnego przed upływem okresu jej obowiązywania, ewentualna płatność, wymagana na rzecz leasingodawcy tytułem kary umownej, powiększa koszty w okresie, w którym nastąpiło rozwiązanie umowy.

1.12 Środki pieniężne

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów środków pieniężnych, do środków pieniężnych oraz ich ekwiwalentów zaliczane są płynne aktywa krótkoterminowe (do 3 miesięcy), które nie są narażone na ryzyko istotnej zmiany wartości, takie jak:

- środki pieniężne, oraz środki na rachunku w NBP,
- środki na rachunkach nostro oraz lokaty międzybankowe o datach zapadalności do 3 miesięcy,
- skarbowe dłużne papiery wartościowe o pierwotnej dacie zapadalności do 3 miesięcy.

Ekwiwalenty środków pieniężnych służą realizacji krótkoterminowych obciążeń pieniężnych, a nie mają na celu działalność inwestycyjną lub inną.

1.13 Rezerwy

Bank tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania, co do których kwota lub termin powstania nie są pewne. Powstanie tych zobowiązań jest pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa, co oznacza, że wynikają one z przeszłych zdarzeń, co do których istnieje obowiązek świadczenia, powodujący wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki. Wiarygodny szacunek kwoty zobowiązania jest możliwy. Bank tworzy w szczególności rezerwy na przyszłe zobowiązania wobec pracowników wynikające ze stosunku pracy.

Bank tworzy również rezerwy na inne przyszłe zobowiązania, a w szczególności na skutki toczącego się postępowania sądowego. Rezerwy na przyszłe zobowiązania tworzone są w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Niewykorzystane rezerwy, wobec zmniejszenia lub ustania ryzyka uzasadniającego ich utworzenie zwiększają, na dzień, na który okazały się zbędne, odpowiednio pozostałe przychody operacyjne lub zmniejszają koszty działalności Banku.

Wartość utworzonych rezerw powinna być dyskontowana, jeżeli wpływ czynnika czasu byłby istotny. Stopa użyta do dyskonta powinna odzwierciedlać koszt pieniądza dla Banku, a w szczególności może to być stopa wolna od ryzyka.

1.14 Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze zawierają: wynagrodzenia, premie, płatne urlopy, oraz składki na ubezpieczenia społeczne i ujmowane są jako koszty w momencie ich poniesienia. Bank tworzy rezerwy na niewykorzystane urlopy pracownicze. Rezerwy te prezentowane są w pozycji rozliczenia międzyokresowe kosztów.

1.15 Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Do rozliczeń międzyokresowych prezentowanych w aktywach bilansu zalicza się koszty zapłacone z góry, a dotyczące późniejszych okresów sprawozdawczych. Koszty zapłacone z góry ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty kontrahentowi i rozlicza w czasie do rachunku zysków i strat metodą liniową, przez okres, którego dotyczy zapłacona kwota kosztów.

Bank tworzy także rezerwy na koszty do zapłacenia z zakresu księgowości własnej. Koszty do zapłacenia tworzone są w momencie dostarczenia produktów lub wykonania usług nieudokumentowanych fakturą zakupu.

Koszty te dotyczą bieżącego okresu sprawozdawczego i ujmowane są w księgach rachunkowych w momencie wykonania usługi, dostawy tj. powstania zobowiązania. Są płatne w późniejszym okresie w momencie otrzymania faktur od dostawców.

Bank tworzy rezerwy na koszty do zapłacenia, gdy kwotę zobowiązania wobec kontrahenta (dostawcy) można oszacować w sposób wiarygodny.

1.16 Kapitał własny

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze statutem. Do kapitałów własnych zaliczane są także niepodzielone zyski z lat ubiegłych.

Kapitał zakładowy

Kapitał akcyjny Banku związany jest bezpośrednio z emisją nowych akcji, koszty emisji pomniejszają ujęte w kapitale własnym wpływy z emisji. Kapitał zakładowy wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego.

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzony jest z premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji, oraz z odpisów z zysku.

Kapitał rezerwowy

Kapitały rezerwowe obejmują fundusz ogólnego ryzyka bankowego, oraz inne kapitały rezerwowe, tworzone są z odpisów z zysku, które są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa, w tym na pokrycie strat bilansowych.

Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały obejmują kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

1.17 Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody i koszty odsetkowe oraz prowizje dotyczące instrumentów finansowych wycenianych według kosztu zamortyzowanego przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej. Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych, oraz alokacji związanych z nimi przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Bank szacuje przepływy pieniężne uwzględniając warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów.

Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji, premie lub dyskonta.

Przychody odsetkowe obejmują również przychody o charakterze odsetkowym naliczane od dłużnych instrumentów finansowych klasyfikowanych do kategorii przeznaczonych do obrotu, a także przychody odsetkowe od instrumentów finansowych zabezpieczających, odnoszące się do pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

1.18 Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji

Prowizje otrzymywane lub płacone w wyniku świadczenia usług ujmowane są w rachunku zysków i strat liniowo i prezentowane w przychodach lub kosztach z tytułu prowizji. Do tego typu prowizji zaliczane są między innymi: prowizje za wydanie karty kredytowej, udzielenie kredytu rewalwingowego i kredytu w rachunku bieżącym, wystawienie gwarancji, opłaty i prowizje za pośrednictwo w sprzedaży usług bankowych.

Prowizje otrzymywane lub płacone z tytułu wykonania czynności ujmowane są w rachunku zysków i strat jednorazowo, np. prowizje za transakcje kartami kredytowymi, przelewy, operacje gotówkowe, opłaty związane z obsługą środków pieniężnych i prezentowane w przychodach lub kosztach z tytułu prowizji.

1.19 Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany

Wynik na aktywach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany zawiera:

- zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań przeznaczonych do obrotu, oraz
- różnice kursowe powstałe z rewaluacji aktywów i pasywów nominowanych w walutach obcych oraz zrealizowany wynik na transakcjach spot. W różnicach kursowych ujmowany jest ponadto komponent walutowy z wyceny walutowych instrumentów pochodnych.

1.20 Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających

Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających prezentuje, wpływające na rachunek zysków i strat, skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej, tj. część zabezpieczenia, która jest nieefektywna.

1.21 Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w rachunku zysków i strat, w dniu ich zatwierdzenia przez spółkę dokonującą wypłaty dywidendy.

1.22 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Koszty prezentowane w tej pozycji dotyczą głównie: produkcji kart płatniczych, pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń, umów agencyjnych i umów związanych z usługami informacyjnymi, a także wynikające ze sprzedaży wierzytelności Banku. W odniesieniu do przychodów w pozycji tej prezentowane są: przychody dotyczące sprzedaży usług związanych z działalnością uboczną Banku, oraz przychody uzyskane ze sprzedaży wierzytelności Banku.

1.23 Podatek dochodowy

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje podatek bieżący i odroczony. Podatek bieżący obliczany jest w oparciu o wynik księgowy brutto skorygowany o przychody, które zgodnie z przepisami podatkowymi nie są zaliczane do dochodu do opodatkowania oraz o koszty nieuznawane przez przepisy podatkowe za koszty uzyskania przychodu.

Ponadto dla celów podatkowych, wynik księgowy brutto koryguje się o przychody i koszty z lat ubiegłych zrealizowane dla celów podatkowych w danym okresie sprawozdawczym oraz odliczenia od dochodu.

Z uwagi na odmienną momentu uznania przychodu za osiągnięty lub kosztu za poniesiony w rozumieniu przepisów prawa bilansowego i podatkowego Bank tworzy rezerwę oraz aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Przy ustalaniu odroczonego podatku dochodowego uwzględnia się wartość aktywa i rezerwy na odroczony podatek na dzień bilansowy rozpoczynający i kończący okres sprawozdawczy.

Wartość odroczonego podatku dochodowego dla roku obrotowego ustala się z zastosowaniem metody bilansowej jako zmianę stanu pozycji bilansowych - aktywów i rezerw na odroczony podatek dochodowy.

Bank tworzy rezerwę na podatek odroczony w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.

Bank może dokonać kompensaty aktywów i rezerw na odroczony podatek dochodowy, kiedy posiada do tego tytuł prawny oraz kiedy aktywa i rezerwy dotyczą odroczonego podatku nałożonego przez tę samą władzę podatkową.

Zmiana stanu rezerwy oraz aktywa z tytułu podatku dochodowego odroczonego zaliczana jest do obowiązkowych obciążeń wyniku finansowego za wyjątkiem skutków wyceny odnoszonych na kapitał własny, jeśli dane transakcje i inne zdarzenia ujmowane są bezpośrednio w kapitale własnym.

Kwoty podatku odroczonego oblicza się w wysokości stawki podatkowej, która według przewidywań będzie stosowana wówczas, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub zobowiązanie rozliczone, przyjmując za podstawę składki przepisy podatkowe, które będą obowiązywały w momencie realizacji różnic przejściowych. Aktywa z tytułu podatku odroczonego i rezerwy na podatek odroczony nie podlegają dyskontowaniu.

1.24 Udzielone gwarancje

Kontrakty gwarancji finansowych to kontrakty, które wymagają od wystawcy dokonania wyspecyfikowanych wypłat pokrywających stratę poniesioną przez posiadacza z powodu niedokonania przez określonego dłużnika płatności w terminie zgodnym z warunkami instrumentu dłużnego.

Tego rodzaju gwarancji finansowych udziela się bankom, instytucjom finansowym i innym organizacjom w imieniu klientów w celu zabezpieczenia kredytów, linii kredytowych i innych bankowych narzędzi finansowania.

W momencie początkowego ujęcia, gwarancje finansowe wycenia się w sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej na dzień udzielenia gwarancji. Po początkowym ujęciu zobowiązania Banku wynikające z takich gwarancji wycenia się według wartości początkowej pomniejszonej o nierozliczoną część opłat pobranych w związku z wystawieniem gwarancji.

W odniesieniu do udzielonych gwarancji Bank prezentuje w szczególności:

- wartość i rodzaj zobowiązań warunkowych, takich jak gwarancje dotyczące pokrycia zadłużenia, gwarancje bankowe, akredytywy typu „standby” służące jako gwarancje dla kredytów i papierów wartościowych,
- zobowiązania warunkowe związane z konkretnymi transakcjami (np. gwarancje właściwego wykonania kontraktu, gwarancje przetargowe, rękojmie i akredytywy typu „standby” dotyczące poszczególnych transakcji),
- krótkoterminowe zobowiązania warunkowe związane z obrotem towarowym (np. akredytywy dokumentowe, w których dostarczany towar jest zabezpieczeniem),
- inne (np. gwarancje emisji, odnawialne kredyty finansowe).

1.25 Data transakcji, data rozliczenia

Zgodnie z przepisami MSR Bank ma możliwość ujmowania transakcji w dacie jej zawarcia lub też w dacie rozliczenia. Ujmowanie transakcji w księgach Banku, dla każdej grupy instrumentów finansowych jest dokonywane w dniu rozliczenia transakcji, analogicznie wycena instrumentu według wartości godziwej również jest dokonywana w dniu rozliczenia transakcji.

1.26 Zmiany zasad prezentacji sprawozdań finansowych

W 2009 roku Bank wydzielił pozycję prowizji i opłat z tytułu działalności powierniczej, zaprzestając prezentacji pozycji „Opłaty za transakcje związane z papierami wartościowymi i podobne opłaty (w tym z tytułu działalności powierniczej)”. Z uwagi na fakt, iż praktycznie cała kwota prowizji prezentowanych dotychczas w tej pozycji dotyczyła usług powierniczych w sprawozdaniu finansowym zmieniono nazwę pozycji na: „Opłaty z tytułu działalności powierniczej”. W celu zachowania porównywalności danych za rok 2008, kwotę 17 tys. PLN dotyczącą innych przychodów z tytułu papierów wartościowych, niezwiązaną z działalnością powierniczą przesunięto do pozycji „Pozostałe opłaty”.

W 2009 roku Bank dokonał zmiany prezentacji elementów składowych wyniku dotyczącego aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wyniku z pozycji wymiany (Nota 2.3), wydzielając z pozycji „Wynik zrealizowany i niezrealizowany (bez komponentu walutowego) na walutowych instrumentach pochodnych” różnice kursowe dotyczące elementu kursowego wyceny walutowych instrumentów pochodnych i prezentując je w pozycji „Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane (wraz z komponentem walutowym z wyceny instrumentów pochodnych)”. Kwota o jaką skorygowano odpowiednie pozycje za rok 2008 w celu zachowania porównywalności informacji finansowych, wyniosła -259 957 tys. PLN.

Ponadto, w 2009, Bank dokonał zmiany prezentacji wyniku zrealizowanego i niezrealizowanego na opcjach walutowych, wydzielając go z pozycji „Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach pochodnych opartych o stopę procentową” do pozycji „Wynik zrealizowany i niezrealizowany (bez komponentu walutowego) na walutowych instrumentach pochodnych”. W celu zachowania porównywalności dane za rok 2008 zostały skorygowane o kwotę 27 529 tys. PLN.

Dodatkowo w 2009 roku Bank dokonał zmiany prezentacji pozycji „Marketing spread” (kwota stanowiąca iloczyn nominału transakcji i różnicy pomiędzy kursem transakcyjnym, a referencyjnym) prezentując ją jako element aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. W 2008 roku pozycja ta w kwocie 2 135 tys. PLN została zaprezentowana jako: „Przychody do otrzymania” w pozycji „Inne aktywa”.

1.27 Zmiany w składzie Zarządu Banku

Z dniem 16 listopada 2009 roku Rada Nadzorcza Raiffeisen Bank Polska S.A. przyjęła rezygnację Pana Piotra Koniecznego z pełnienie funkcji Członka Zarządu Banku. Od tego dnia Pan Piotr Konieczny wykonuje w Banku obowiązki CRO/CFO. Bieżący skład Zarządu Banku zaprezentowano na pierwszej stronie niniejszego sprawozdania finansowego.

2. Noty do sprawozdania finansowego

2.1 Wynik z tytułu odsetek

	2009	2008
Przychody odsetkowe:		
Kredyty i pożyczki dla banków	49 428	82 753
Kredyty i pożyczki dla klientów	946 621	1 122 430
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	86 554	30 112
Instrumenty pochodne zabezpieczające	1 767	6 332
Instrumenty reverse repo oraz buy sell back	6 196	1 571
Inwestycyjne papiery wartościowe	29 380	36 050
Razem:	1 119 946	1 279 248
Koszty odsetek:		
Depozyty bankowe	-16 850	-65 322
Depozyty klientów	-579 010	-583 395
Instrumenty pochodne zabezpieczające	-6 599	-5 577
Instrumenty repo oraz sell buy back	-1 367	-7 968
Kredyty i pożyczki otrzymane (w tym podporządkowane)	-83 818	-77 977
Razem:	-687 644	-740 239
Przychody odsetkowe netto (w tym):		
Całkowite przychody odsetkowe dotyczące aktywów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 031 624	1 242 804
Całkowite koszty odsetkowe dotyczące aktywów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-681 045	-734 662

2.2 Wynik z tytułu prowizji i opłat

	2009	2008
Przychody z tytułu prowizji i opłat:		
Oplaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	41 803	38 389
Oplaty związane z obsługą środków pieniężnych	15 172	13 574
Oplaty z tytułu działalności powierniczej	10 911	8 136
Oplaty za przelewy i inne transakcje płatnicze	91 304	100 256
Oplaty i prowizje od zobowiązań gwarancyjnych	17 332	12 907
Oplaty i prowizje od wpłat gotówkowych	15 036	13 329
Pozostałe opłaty	64 734	67 138
Razem:	256 292	253 729

Koszty z tytułu prowizji i opłat:		
Uiszczone opłaty maklerskie (w tym z tytułu działalności powierniczej)	-2 706	-3 079
Opłaty i prowizje dotyczące kredytów otrzymanych	-1 066	-2 083
Opłaty i prowizje od zobowiązań gwarancyjnych	-2 908	-1 400
Opłaty i prowizje za pośrednictwo w sprzedaży produktów bankowych	-11 516	-12 679
Uiszczone pozostałe opłaty	-41 729	-44 210
Razem:	-59 925	-63 451
Wynik z tytułu prowizji i opłat (w tym):	196 367	190 278
Całkowite przychody prowizyjne dotyczące aktywów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	245 381	245 593
Całkowite koszty prowizyjne dotyczące aktywów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-57 219	-60 372

2.3 Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany

	2009	2008
Wynik zrealizowany i niezrealizowany (bez komponentu walutowego) na walutowych instrumentach pochodnych	245 376	153 272
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentów pochodnych opartych o stopę procentową	7 826	7 884
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach dłużnych	16 415	13 648
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach kapitałowych	684	1 569
Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane (wraz z komponentem walutowym z wyceny instrumentów pochodnych)	81 601	225 623
Razem:	351 902	401 996

Wynik zrealizowany i niezrealizowany (bez komponentu walutowego) na walutowych instrumentach pochodnych zawiera zyski i straty na kontraktach: swap, forward i opcjach, z wyjątkiem wydzielonego komponentu walutowego, stanowiącego różnicę kursową. Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentów pochodnych opartych o stopę procentową zawiera zyski i straty na kontraktach: IRS oraz CIRS. Więcej informacji na temat instrumentów pochodnych zaprezentowano w nocie 2.31.

Zyski i straty na sprzedaży, oraz wycena aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat, niebędących instrumentami pochodnymi, prezentowane są w pozycji „Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach dłużnych”.

Pozycja „Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane (wraz z komponentem walutowym z wyceny instrumentów pochodnych)” zawiera zyski i straty z rewaluacji aktywów i pasywów nominowanych w walucie obcej, zrealizowany wynik na transakcjach spot oraz różnice kursowe wynikające z wyceny walutowych instrumentów pochodnych (komponent walutowy).

Różnice kursowe rozpoznane w wyniku, po wyłączeniu różnic kursowych dotyczących instrumentów finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat, wyniosły 130.820 tys. PLN w 2009 r. (485 580 tys. PLN w 2008 r.).

2.4 Wynik dotyczący instrumentów finansowych zabezpieczających

	2009	2008
Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego	2 830	11 163
Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego	-2 497	-12 122
Razem:	333	-959

Dodatkowe informacje na temat instrumentów finansowych zabezpieczanych i zabezpieczających zaprezentowano w nocie 2.32.

2.5 Wynik dotyczący aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

W 2008 roku Bank nie odnotował przychodów i kosztów odnoszących się do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. W 2009 roku w wyniku sprzedaży 201 600 sztuk akcji MTS Ceto S.A., o wartości bilansowej 202 tys. PLN za kwotę 875 tys. PLN, Bank odnotował przychód w wysokości 673 tys. PLN. Informacje na temat utraty wartości aktywów dostępnych do sprzedaży prezentuje nota 2.11.

2.6 Wynik dotyczący inwestycyjnych papierów wartościowych

	2009	2008
Przychody z tytułu dyskonta	6 796	2 964
Przychody z tytułu odsetek	22 584	33 086
Razem:	29 380	36 050

Powyższe przychody dotyczą inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności.

2.7 Wynik dotyczący kredytów i pożyczek udzielonych klientom i bankom

	2009	2008
Przychody z tytułu odsetek	996 049	1 205 183
Przychody z tytułu prowizji	41 803	38 389
Koszty dotyczące pośrednictwa w sprzedaży produktów kredytowych	-11 516	-12 679
Koszty dotyczące sekurytyzacji należności kredytowych	-1 193	-1 051
Razem:	1 025 143	1 229 842

2.8 Wynik dotyczący zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu

	2009	2008
Koszty z tytułu odsetek	-681 045	-734 662
Koszty z tytułu prowizji	-1 066	-2 083
Koszty dotyczące pośrednictwa w sprzedaży produktów depozytowych	0	-100
Razem:	-682 111	-736 845

2.9 Pozostałe przychody operacyjne

	2009	2008
Przychody ze sprzedaży na działalności niebankowej	1 922	3 167
Przychody z tytułu rozwiązania pozostałych rezerw	831	23 668
Przychody z tytułu sprzedaży i rewaluacji składników majątku trwałego w tym odwrócenie utraty wartości	1 434	199
Przychody z tytułu windykacji wierzytelności Banku	685	688
Przychody uzyskane ze sprzedaży wierzytelności Banku	10 930	457
Pozostałe przychody operacyjne – inne	6 651	802
Razem:	22 453	28 981

2.10 Pozostałe koszty operacyjne

	2009	2008
Koszty z tytułu działalności niebankowej	-862	-1 261
Koszty z tytułu zawiązania pozostałych rezerw	-162	-370
Koszty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych i wartości niematerialnych	-911	-434
Koszty windykacji	-5 591	-6 964
Pozostałe koszty operacyjne	-3 946	-700
Razem:	-11 472	-9 729

2.11 Wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności

	2009	2008
Utworzenie odpisów aktualizujących na:		
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-12 200	-50
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	-250 520	-182 321
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	-135 533	-55 153
Pozycje pozabilansowe	-7 192	-7 399
Razem:	-405 445	-244 923
Odwrócenie odpisów aktualizujących na:		
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	41 948	74 322
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	70 557	16 577
Pozycje pozabilansowe	7 796	1 464
Razem:	120 301	92 363
Koszty netto z tytułu odpisów aktualizujących:	-285 144	-152 560

Na pozostałych klasach aktywów finansowych nie stwierdzono utraty wartości. Informacje na temat bilansowej wartości odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom, prezentuje nota 2.18.

2.12 Koszty działania Banku

	2009	2008
Koszty pracownicze, w tym:	-252 267	-302 511
Wynagrodzenia	-216 925	-260 725
Koszty ubezpieczeń społecznych	-28 287	-34 167
Pozostałe świadczenia pracownicze	-7 055	-7 619
Pozostałe koszty administracyjne, w tym:	-265 732	-256 881
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	-82 847	-65 831
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	-64 161	-58 723
Koszty marketingu	-21 990	-26 736
Koszty szkoleń	-7 984	-16 511
Pozostałe koszty rzeczowe	-55 415	-73 827
Koszty rat leasingowych	-9 861	-8 331
Konsulting	-14 525	-4 180
Składka i wpłaty na rzecz BFG	-8 949	-2 742
Amortyzacja, w tym:	-49 781	-51 628
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	-21 889	-24 690
Amortyzacja wartości niematerialnych	-27 892	-26 938
Razem:	-567 780	-611 020

2.13 Obciążenie rachunku zysków i strat podatkiem dochodowym

Odniesiony do rachunku zysków i strat

	2009	2008
Podatek dochodowy bieżący	-7 770	-157 293
Korekty podatku dochodowego bieżącego dotyczące lat ubiegłych	715	3 654
Podatek odroczony:	-22 700	77 538
<i>Powstanie i odwrócenie się różnic przejściowych</i>	<i>-22 700</i>	<i>77 538</i>
Razem obciążenie podatkiem dochodowym odniesione do rachunku zysków i strat:	-29 755	-76 101

Wyliczenie efektywnej stawki podatkowej

	2009	2008
Zysk brutto	147 488	391 332
Podatek dochodowy bieżący według krajowej stawki podatku od zysku brutto (19%)	28 023	74 353
Wpływ na podatek kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	4 110	10 976
Wpływ na podatek przychodów niepodlegających opodatkowaniu	-1 663	-5 574
Korekty podatku dochodowego dotyczącego lat ubiegłych	-715	-3 654
Całkowite obciążenie wyniku podatkiem dochodowym	29 755	76 101

2.14 Kasa i środki w Banku Centralnym

	2009	2008
Środki pieniężne w kasie	279 419	332 057
Środki w banku centralnym poza rezerwami obowiązkowymi	624 037	1 045 573
Rezerwy obowiązkowe w banku centralnym	456 014	508 933
Razem:	1 359 470	1 886 563

Deklarowana rezerwa obowiązkowa do utrzymywania w grudniu 2008 roku wynosiła: 508 933 tys. PLN, w grudniu 2009 roku wynosiła: 456 014 tys. PLN. Środki te są oprocentowane w wysokości 90% stopy redyskontowej weksli w NBP.

2.15 Należności od banków

	2009	2008
Środki na rachunkach bieżących	112 385	46 878
Lokaty w innych bankach	379 563	469 377
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	15 368	11 431
Razem:	507 316	527 686

Należności od banków wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Wartość papierów wartościowych stanowiących zabezpieczenie udzielonych kredytów wynosiła:
według stanu na 31 grudnia 2009 roku 31 300 tys. PLN,
według stanu na 31 grudnia 2008 roku 25 100 tys. PLN.

2.16 Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	2009	2008
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	2 781 212	1 375 369
Obligacje i bony wyemitowane przez Skarb Państwa	1 400 032	642 011
Obligacje i bony wyemitowane przez inne podmioty	1 299 016	649 910
Obligacje zamienne na akcje	82 164	83 448
Pochodne instrumenty finansowe - przeznaczone do obrotu	381 439	2 488 775
Aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	37 707	39 141
Obligacje wyemitowane przez pozostałe podmioty - obligacje korporacyjne	37 707	39 141
Razem:	3 200 358	3 903 285

Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są oprocentowane w oparciu o zmienne rynkowe stopy procentowe. Zapadalność tych aktywów prezentuje nota 3.6. Dodatkowe informacje na temat pochodnych instrumentów finansowych prezentuje nota 2.31.

Obligacje zamienne na akcje stanowią złożony instrument finansowy, którego wartości godziwej nie można na dzień bilansowy rzetelnie określić. Instrument pochodny wbudowany w obligację oparty jest na nienotowanym instrumencie kapitałowym, którego wartość godziwa również nie jest możliwa do rzetelnego ustalenia. W związku z powyższym, zgodnie z pkt. C11 Wskazówek implementacyjnych MSR39, cały instrument jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu i wyceniany po koszcie pomniejszonym o utratę wartości.

2.17 Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	2009	2008
Klienci indywidualni	3 017 084	2 857 859
Klienci MIKRO	577 594	584 626
Duże przedsiębiorstwa	10 656 502	12 275 987
Małe i średnie przedsiębiorstwa	824 152	1 026 163
Sektor publiczny	393 011	227 066
Kredyty i pożyczki brutto:	15 468 343	16 971 701
Odpisy z tytułu utraty wartości	-535 113	-339 985
Kredyty i pożyczki netto:	14 933 230	16 631 716

Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

2.18 Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

2009	Stan na 1 stycznia	Utworzenie odpisów na utratę wartości	Należności spisane w ciągu roku w ciężar odpisów	Odwrocenie odpisu na utratę wartości	Reklasyfikacja	Saldo na 31 grudnia
Odpisy na należności oceniane indywidualnie						
Należności od klientów indywidualnych	97 308	103 018	-49 130	-60 467	1 562	92 291
Należności od klientów MIKRO	13 952	31 096	0	-3 617	-1 562	39 869
Należności od dużych przedsiębiorstw	173 166	206 906	-29 290	-36 802	0	313 980
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	16 002	38 140	0	-4 885	0	49 257
Należności od sektora publicznego	80	0	0	-80	0	0
Razem:	300 508	379 160	-78 420	-105 851	0	495 397
Odpisy na należności oceniane grupowo (IBNI)						
Należności od klientów indywidualnych i MIKRO	20 490	1 419	0	-6 473	0	15 436

Należności od klientów korporacyjnych i sektora publicznego	18 987	5 474	0	-181	0	24 280
Razem:	39 477	6 893	0	-6 654	0	39 716
Odpisy razem:	339 985	386 053	-78 420	-112 505	0	535 113

2008	Stan na 1 stycznia	Utworzenie odpisów na utratę wartości	Należności spisane w ciągu roku w ciężar odpisów	Odwrócenie odpisu na utratę wartości	Reklasyfikacja	Saldo na 31 grudnia
Odpisy na należności oceniane indywidualnie						
Należności od klientów indywidualnych	76 571	38 966	-2 730	-15 588	89	97 308
Należności od klientów MIKRO	3 332	11 698	0	-988	-89	13 952
Należności od dużych przedsiębiorstw	109 912	160 519	-49 415	-47 892	42	173 166
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	32 770	9 011	0	-25 738	-42	16 002
Należności od sektora publicznego	590	83	0	-593	0	80
Razem:	223 174	220 278	-52 145	-90 799	0	300 508
Odpisy na należności oceniane grupowo (IBNI)						
Należności od klientów indywidualnych i MIKRO	16 002	4 488	0	0	0	20 490
Należności od klientów korporacyjnych i sektora publicznego	6 379	12 708	0	-100	0	18 987
Razem:	22 381	17 196	0	-100	0	39 477
Odpisy razem:	245 555	237 474	-52 145	-90 899	0	339 985

2.19 Inwestycyjne papiery wartościowe

	2009	2008
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności:	429 096	541 962
Obligacje skarbowe	429 096	520 032
Obligacje NBP	0	21 930
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży:	28 928	40 366
Udziały kapitałowe	28 928	40 366
Razem inwestycyjne papiery wartościowe:	458 024	582 328

	2009	2008
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności:	429 096	541 962
Notowane na aktywnym rynku	429 096	520 032
Nienotowane na aktywnym rynku	0	21 930
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży:	28 928	40 366
Nienotowane na aktywnym rynku	28 928	40 366
Razem inwestycyjne papiery wartościowe:	458 024	582 328

Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych przedstawia się następująco:

Utrzymywane do terminu zapadalności:	
Stan na 1 stycznia 2009 roku	541 962
Zwiększenia (zakupy)	0
Zmniejszenia (umorzenie)	112 866
Stan na 31 grudnia 2009 roku	429 096
Dostępne do sprzedaży:	
Stan na 1 stycznia 2009 roku	40 366
Zwiększenia (zakupy)	969
Zmniejszenia (umorzenie)	202
Utrata wartości	12 200
Różnice kursowe	-5
Stan na 31 grudnia 2009 roku	28 928
Razem stan na 31 grudnia 2009 roku	458 024

Informacje na temat wartości godziwej inwestycyjnych papierów wartościowych prezentuje nota 2.34. Szczegółowe informacje na temat dokonanych w 2009 roku zakupów i sprzedaży dotyczących aktywów dostępnych do sprzedaży prezentuje nota 2.39.

2.20 Inwestycje w jednostce zależnej

	2009	2008
Inwestycje w jednostce zależnej	112 687	112 687
Razem:	112 687	112 687

Całość salda stanowiły udziały w Raiffeisen Leasing Polska S.A. Bank posiada 50 % udziałów w spółce. Bank jako jednostka dominująca pomimo, iż nie dysponuje więcej niż połową praw głosu w jednostce zależnej, sprawuje nad nią kontrolę z uwagi na posiadanie zdolności do kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki zależnej, przejawiającą się w dążeniu do uzyskania efektu synergii w działaniu obydwu podmiotów w szczególności poprzez:

- ścisłą współpracę w procesie zarządzania ryzykiem,
- ustalaniu wspólnych kanałów dystrybucji dla produktów oferowanych przez Grupę,
- ustalaniu oferty produktowej skierowanej do klientów zarówno Banku jak i Spółki,
- ustaleniu wspólnej polityki rachunkowości i polityki podatkowej szczególnie w odniesieniu do znaczących transakcji finansowych.

W sprawozdaniu skonsolidowanym spółka Raiffeisen Leasing Polska S.A. objęta jest konsolidacją metodą pełną.

Najważniejsze informacje na temat jednostki zależnej podlegającej konsolidacji prezentuje poniższa tabela:

Nazwa jednostki zależnej	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk netto	Udział (%)
2009						
Raiffeisen Leasing Polska S.A.	Polska	5 298 633	4 849 187	393 730	39 429	50
2008						
Raiffeisen Leasing Polska S.A.	Polska	6 049 481	5 622 410	318 465	39 167	50

2.21 Wartości niematerialne

2009	Wartość brutto na 01.01.2009	Zwiększenia stanu w ciągu roku		Zmniejszenia stanu w ciągu roku	Wartość brutto na 31.12.2009
		Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	Przyjęcie do użytkowania		
Oprogramowanie komputerowe	204 068	9 210	46 063	-4 835	254 506
Oprogramowanie komputerowe w budowie	46 136	39 130	-46 369	-193	38 704
Zaliczki na wartości niematerialne	3 751	0	0	-3 234	517
Razem:	253 955	48 340	-306	-8 262	293 727

Umorzenie	Wartość umorzenia na 01.01.2009	Amortyzacja okresu	Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość umorzenia na 31.12.2009
Oprogramowanie komputerowe	94 725	27 884	-4 835	117 774
Razem:	94 725	27 884	-4 835	117 774

Wartość bilansowa na 31 grudnia	2009
Oprogramowanie komputerowe	136 732
Oprogramowanie komputerowe w budowie	38 704
Zaliczki na wartości niematerialne	517
Razem:	175 953

Bank posiada istotną wartość niematerialną w postaci głównego systemu operacyjnego. Wartość początkowa inwestycji wynosiła 98 903 tys. PLN, bieżąca wartość inwestycji wynosi 41 930 tys. PLN, pozostały okres amortyzacji wynosi 5 lat.

2008	Wartość brutto na 01.01.2008	Zwiększenia stanu w ciągu roku		Zmniejszenia stanu w ciągu roku	Wartość brutto na 31.12.2008
		Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	Przyjęcie do użytkowania		
Oprogramowanie komputerowe	159 122	7 423	43 947	-6 424	204 068
Oprogramowanie komputerowe w budowie	45 824	45 078	-43 589	-1 177	46 136
Zaliczki na wartości niematerialne	0	3 751	0	0	3 751
Razem:	204 946	56 253	358	-7 601	253 955

Umorzenie	Wartość umorzenia na 01.01.2008	Amortyzacja okresu	Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość umorzenia na 31.12.2008
Oprogramowanie komputerowe	73 195	27 712	-6 182	94 725
Razem:	73 195	27 712	-6 182	94 725

Wartość bilansowa na 31 grudnia	2008
Oprogramowanie komputerowe	109 343
Oprogramowanie komputerowe w budowie	46 136
Zaliczki na wartości niematerialne	3 751
Razem:	159 230

2.22 Rzeczowe aktywa trwałe

2009	Wartość brutto na 01.01.2009	Zwiększenia stanu w ciągu roku		Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość brutto na 31.12.2009
		Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	Przyjęcie do użytkowania lub zmiana klasyfikacji		
Ulepszenia w obcych obiektach	105 476	15 251	15 281	-10 903	125 105
Urządzenia techniczne i maszyny	157 114	4 010	4 650	-33 522	132 252
Środki transportu	434	0	0	-333	101
Inne środki trwałe	8 197	1 626	111	-1 163	8 771
Środki trwałe w budowie	7 909	15 655	-19 625	-39	3 900
Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe	4 546	0	0	-4 399	147
Razem:	283 676	36 542	417	-50 359	270 276

Umorzenie	Wartość umorzenia na 01.01.2009	Amortyzacja okresu	Zmniejszenia stanu w ciągu roku	Wartość umorzenia na 31.12.2009
Ulepszenia w obcych obiektach	65 877	12 496	-10 840	67 533
Urządzenia techniczne i maszyny	130 223	9 043	-33 354	105 912
Środki transportu	433	0	-333	100
Inne środki trwałe	7 260	347	-1 154	6 453
Razem:	203 793	21 886	-45 681	179 998

Wartość bilansowa na 31 grudnia	2009
Ulepszenia w obcych obiektach	57 572
Urządzenia techniczne i maszyny	26 340
Środki transportu	1
Inne środki trwałe	2 318
Środki trwałe w budowie	3 900
Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe	147
Razem:	90 278

2008	Wartość brutto na 01.01.2008	Zwiększenia stanu w ciągu roku		Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość brutto na 31.12.2008
		Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	Przyjęcie do użytkowania lub zmiana klasyfikacji		
Ulepszenia w obcych obiektach	64 017	14 816	26 654	-11	105 476
Urządzenia techniczne i maszyny	161 253	12 110	-2 057	-14 192	157 114
Środki transportu	434	0	0	0	434
Inne środki trwałe	8 918	1 023	244	-1 988	8 197
Środki trwałe w budowie	12 686	20 522	-25 199	-100	7 909
Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe	0	4 546	0	0	4 546
Razem:	247 308	53 017	-358	-16 291	283 676

Umorzenie	Wartość umorzenia na 01.01.2008	Amortyzacja okresu	Zmniejszenia stanu w ciągu roku	Wartość umorzenia na 31.12.2008
Ulepszenia w obcych obiektach	44 446	21 440	-9	65 877
Urządzenia techniczne i maszyny	141 435	2 065	-13 277	130 223
Środki transportu	426	7	0	433
Inne środki trwałe	8 826	416	-1 982	7 260
Razem:	195 133	23 928	-15 268	203 793

Wartość bilansowa na 31 grudnia	2008
Ulepszenia w obcych obiektach	39 599
Urządzenia techniczne i maszyny	26 891
Środki transportu	1
Inne środki trwałe	937
Środki trwałe w budowie	7 909
Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe	4 546
Razem:	79 883

2.23 Inne aktywa

	2009	2008
Inkaso weksli i czeków	1 155	2 095
Dłużnicy różni	14 203	13 580
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych – należności	27 531	36 561
Koszty zapłacone z góry	47 561	45 234
Przychody do otrzymania	168	5 270
Razem:	90 618	102 740

Kwota należności długoterminowych z tytułu dostaw i usług wynosi 755 tys. PLN. Wartość odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości innych aktywów wynosiła według stanu na: koniec grudnia 2009 roku 855 tys. PLN, na koniec grudnia 2008 roku 1 523 tys. PLN.

2.24 Zobowiązania wobec banków

	2009	2008
Rachunki bieżące	230 182	418 862
Depozyty terminowe	983 612	607 447
Kredyty otrzymane	1 442 496	2 312 823
Transakcje repo	2 479	11 514
Razem:	2 658 769	3 350 646

Zobowiązania wobec banków wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

2.25 Zobowiązania wobec klientów

	2009	2008
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	3 525 143	3 293 162
Zobowiązania wobec klientów MIKRO	678 902	624 567
Zobowiązania wobec dużych przedsiębiorstw	9 275 000	8 875 536
Zobowiązania wobec małych i średnich przedsiębiorstw	1 412 079	2 197 387
Zobowiązania wobec sektora publicznego	32 552	25 896
Zobowiązania wobec klientów razem:	14 923 676	15 016 548

Zobowiązania wobec klientów wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

2.26 Zobowiązania podporządkowane

	2009	2008
Pożyczka o wartości 130 milionów PLN z terminem zapadalności w 2011 roku.	132 097	132 746
Pożyczka o wartości 270 milionów PLN z terminem zapadalności w 2013 roku	273 399	274 961
Razem:	405 496	407 707

Pożyczki podporządkowane są płatne przez Bank w terminie zapadalności. W 2009 roku Bank nie odnotował żadnych opóźnień w płatnościach rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszył żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań, analogicznie w 2008 roku. Pożyczki nie są dodatkowo zabezpieczone.

Zgodnie z decyzjami Komisji Nadzoru Bankowego, Bank może zaliczać zobowiązania podporządkowane do kapitałów Banku. Na użytek wyliczenia funduszy własnych Banku, kwota stanowiąca pożyczkę podporządkowaną ulega stopniowej amortyzacji zgodnie z regulacjami Nadzoru Finansowego.

2.27 Inne zobowiązania

	2009	2008
Fundusze specjalne w tym Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	1 373	3 080
Rozrachunki międzybankowe	40 628	89 837
Rozrachunki z biurami maklerskimi	43	730
Rozrachunki publiczno-prawne	20 001	11 793
Wierzyciele różni	40 485	39 337
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych – zobowiązania	233	252
Pozostałe	549	2 659
Przychody pobierane z góry	43 791	42 317
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	45 268	90 963
Razem:	192 371	280 968

Kwota zobowiązań długoterminowych z tytułu dostaw i usług wyniosła na 31 grudnia 2009 r. 8 508 tys. PLN (11 905 tys. PLN na 31 grudnia 2008 r.).

2.28 Pozostałe rezerwy

2009	Stan na 1 stycznia	Utworzenie rezerwy lub odpisu	Odwrócenie rezerwy lub odpisu	Saldo na 31 grudnia
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane indywidualnie	4 798	7 192	-2 674	9 316
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane grupowo IBNI	10 128	0	-5 122	5 006
Razem:	14 926	7 192	-7 796	14 322
Rezerwy na sprawy sporne	119	0	-58	61
Inne rezerwy	1 640	2 135	-1 640	2 135
Rezerwy razem:	16 685	9 327	-9 494	16 518

2008	Stan na 1 stycznia	Utworzenie rezerwy lub odpisu	Odwrócenie rezerwy lub odpisu	Saldo na 31 grudnia
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane indywidualnie	1 425	4 798	-1 425	4 798
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane grupowo IBNI	7 566	2 601	-39	10 128
Razem:	8 991	7 399	-1 464	14 926
Rezerwy na sprawy sporne	24 119	0	-24 000	119
Inne rezerwy	5 107	0	-3 467	1 640
Rezerwy razem:	38 217	7 399	-28 931	16 685

Z końcem 2008 roku Bank dokonał rozwiązania rezerwy dotyczącej roszczenia na kwotę 24 mln PLN dotyczącego niezawartej umowy cesji wierzytelności, w związku z oddaleniem apelacji przez Sąd Apelacyjny w Warszawie i utrzymaniem wyroku Sądu Okręgowego z 2007 roku oddalającego w całości powództwo wobec Banku. Pozostałe rezerwy na sprawy sporne obejmują jednostkowo nieistotne roszczenia. Bank nie jest w stanie wiarygodnie oszacować terminów ostatecznego rozstrzygnięcia tych spraw.

2.29 Odroczonego podatek dochodowy

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	2009	2008
Odsetki naliczone do zapłacenia (koszt) z tego:	-77 211	-99 951
<i>Odsetki od depozytów</i>	-75 927	-93 178
<i>Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych</i>	-409	-6 773
<i>Dyskonto od papierów wartościowych</i>	-875	0
Wartość godziwa instrumentów pochodnych, papierów wartościowych	-350 697	-2 728 026
Różnice kursowe	-205 157	0
Prowizje rozliczane według efektywnej stopy procentowej	-76 646	-78 549
Odписы aktualizujące wartość kredytów nie uznane za koszty uzyskania przychodów	-152 228	-82 532
Pozostałe rezerwy	-916	-1 642
Koszty do zapłacenia	-46 822	-91 695
Pozostałe aktywa	-7 868	-12 579
Razem różnice ujemne:	-917 545	-3 094 974
Podatek dochodowy odroczonego od różnic ujemnych (19%):	-174 334	-588 045

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	2009	2008
Odsetki naliczone do otrzymania (przychód), z tego:	40 037	59 593
<i>Odsetki od kredytów</i>	16 559	28 209
<i>Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych</i>	23 478	31 314
<i>Dyskonto od papierów wartościowych</i>	0	70
Wartość godziwa instrumentów pochodnych, papierów wartościowych	372 630	2 454 186
Prowizje rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	40 781	42 531
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	119 370	74 461
Razem różnice dodatnie:	572 818	2 630 771
Podatek dochodowy odroczonego od różnic dodatnich (19%):	108 835	499 846

Zmiany różnic przejściowych w ciągu roku

2009	Saldo na 1 stycznia 2009	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Saldo na 31 grudnia 2009
Odsetki naliczone do zapłacenia (koszt) z tego:	-99 951	22 740	-77 211
<i>Odsetki od depozytów</i>	-93 178	17 251	-75 927
<i>Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych</i>	-6 773	6 364	-409
<i>Dyskonto od papierów wartościowych</i>	0	-875	-875
Wartość godziwa instrumentów pochodnych, papierów wartościowych	-2 728 026	2 377 329	-350 697
Różnice kursowe	0	-205 157	-205 157
Prowizje rozliczane według efektywnej stopy procentowej	-78 549	1 903	-76 646
Odpisy aktualizujące wartość kredytów nieuznane za k.u.p.	-82 532	-69 696	-152 228
Pozostałe rezerwy	-1 642	726	-916
Koszty do zapłacenia	-91 695	44 873	-46 822
Pozostałe aktywa	-12 579	4 711	-7 868
Razem różnice ujemne:	-3 094 974	2 177 429	-917 545
Podatek dochodowy odroczony:	-588 045	413 711	-174 334
Odsetki naliczone do otrzymania (przychód), z tego:	59 593	-19 556	40 037
<i>Odsetki od kredytów</i>	28 209	-11 650	16 559
<i>Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych</i>	31 314	-7 836	23 478
<i>Dyskonto od papierów wartościowych</i>	70	-70	0
Wartość godziwa instrumentów pochodnych, papierów wartościowych	2 454 186	-2 081 556	372 630
Prowizje rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	42 531	-1 750	40 781
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	74 461	44 909	119 370
Razem różnice dodatnie:	2 630 771	-2 057 953	572 818
Podatek dochodowy odroczony:	499 846	-391 011	108 835
Saldo odroczonego podatku dochodowego:	-88 199	22 700	-65 499

2008	Saldo na 1 stycznia 2008	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Saldo na 31 grudnia 2008
Odsetki naliczone do zaplacenienia (koszt) z tego:	-43 058	-56 893	-99 951
<i>Odsetki od depozytów</i>	-39 944	-53 234	-93 178
<i>Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych</i>	-3 114	-3 659	-6 773
Wartość godziwa instrumentów pochodnych, papierów wartościowych	-683 684	-2 044 342	-2 728 026
Prowizje rozliczane według efektywnej stopy procentowej	-64 986	-13 563	-78 549
Odpisy aktualizujące wartość kredytów nieuznane za k.u.p.	-71 910	-10 622	-82 532
Pozostałe rezerwy	-980	-662	-1 642
Koszty do zaplacenienia	-98 580	6 885	-91 695
Pozostałe aktywa	-42 692	30 113	-12 579
Razem różnice ujemne:	-1 005 890	-2 089 084	-3 094 974
Podatek dochodowy odroczony:	-191 119	-396 926	-588 045
Odsetki naliczone do otrzymania (przychód), z tego:	46 780	12 813	59 593
<i>Odsetki od kredytów</i>	22 038	6 171	28 209
<i>Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych</i>	23 560	7 754	31 314
<i>Dyskonto od papierów wartościowych</i>	1 182	-1 112	70
Wartość godziwa instrumentów pochodnych, papierów wartościowych	823 555	1 630 631	2 454 186
Prowizje rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	28 459	14 072	42 531
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	50 986	23 475	74 461
Razem różnice dodatnie:	949 780	1 680 991	2 630 771
Podatek dochodowy odroczony:	180 458	319 388	499 846
Saldo odroczonego podatku dochodowego:	-10 661	-77 538	-88 199

2.30 Kapitały Banku

Kapitał zakładowy	Wartość nominalna akcji	Liczba akcji
Stan na 1 stycznia 2009:	998 018	109 793
Emisja akcji	170 910	18 802
Stan na 31 grudnia 2009:	1 168 928	128 595

Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone. Wszystkie akcje mają takie same prawa głosu. Udziałowcem, który posiada 100% kapitału zakładowego Banku jest **Raiffeisen International Bank Holding AG**.

Kapitał zapasowy	2009	2008
Stan na 1 stycznia:	191 471	86 542
Przeniesienie z zysków lat ubiegłych	25 217	24 049
Nadwyżka wartości emisyjnej nad wartością nominalną	172 527	80 880
Stan na 31 grudnia:	389 215	191 471

Zgodnie z przepisami Kodeksu Spółek Handlowych 8% zysku netto Banku przenosi się na kapitał zapasowy tworzony ustawowo, aż do czasu, gdy osiągnie on jedną trzecią wartości kapitału akcyjnego.

Kapitał rezerwowy	2009	2008
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	743 306	636 464
Kapitał rezerwowy	46 522	46 522
Fundusz na działalność maklerską	1 000	1 000
Razem:	790 828	683 986

Poniższa tabela przedstawia zmiany w kapitałach rezerwowych.

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	2009	2008
Stan na 1 stycznia:	636 464	511 869
Przeniesienie z zysków z lat ubiegłych	106 842	124 595
Stan na 31 grudnia:	743 306	636 464

Fundusz ogólnego ryzyka przeznaczony na niezidentyfikowane ryzyka w działalności Banku tworzony jest z odpisów z rocznego zysku netto, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach prawa bankowego.

Kapitał rezerwowy	2009	2008
Stan na 1 stycznia:	46 522	47 522
Wydzielenie funduszu na działalność maklerską	0	-1 000
Stan na 31 grudnia:	46 522	46 522

Kapitał rezerwowy stanowią skumulowane przeniesienia z zysków z lat ubiegłych. Kapitał ten nie podlega podziałowi.

Fundusz na działalność maklerską	2009	2008
Stan na 1 stycznia:	1 000	0
Wydzielenie funduszu	0	1 000
Stan na 31 grudnia:	1 000	1 000

Zgodnie z decyzją Zarządu Banku z dnia 22 października 2008 roku w ramach kapitału rezerwowego dokonano wydzielenia kwoty 1 mln PLN na fundusz przeznaczony na działalność maklerską.

Niepodzielony wynik finansowy	2009	2008
Stan na 1 stycznia:	315 231	300 616
Przeniesienie zysku za rok obrotowy	117 733	315 231
Przeniesienie na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	-106 842	-124 595
Przeniesienie na kapitał zapasowy	-25 217	-24 049
Wyplacone dywidendy	-183 172	-151 972
Stan na 31 grudnia:	117 733	315 231

Dywidendy

Zarząd Raiffeisen Bank Polska S.A planuje wypłatę dywidendy z zysku za rok 2009 w kwocie 100 mln PLN, co stanowi kwotę 777,64 PLN na jedną akcję. Dywidenda z zysku za rok 2008 w kwocie 183 172 tys. PLN została wypłacona jednemu akcjonariuszowi Banku, zgodnie z Uchwałą Walnego Zgromadzenia, w dniu 6 kwietnia 2009 roku. Dywidenda wypłacana przez Bank na rzecz jedynego udziałowca Raiffeisen International Bank Holding AG korzysta ze zwolnienia z opodatkowania w Polsce na podstawie art. 22 ust. 4 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

2.31 Pochodne instrumenty finansowe i instrumenty wbudowane

Bank zawiera następujące instrumenty pochodne, w tym również na potrzeby rachunkowości zabezpieczeń:

- walutowe transakcje terminowe
- opcje walutowe
- instrumenty stóp procentowych.

Walutowe transakcje terminowe to zobowiązania do kupna walut obcych i lokalnych, obejmujące niezrealizowane transakcje Spot. Walutowe i procentowe kontrakty Swap to zobowiązania do zamiany jednego strumienia przepływów pieniężnych na inny.

Rezultatem takiej transakcji jest zamiana walut lub stóp procentowych (na przykład, oprocentowania stałego na zmienne) lub połączenia wszystkich tych czynników (na przykład, międzywalutowe kontrakty Swap stóp procentowych).

Z wyjątkiem określonych walutowych kontraktów Swap, nie następuje w przypadku tych transakcji zamiana kapitału. Ryzyko kredytowe Banku stanowi potencjalny koszt zastąpienia kontraktów Swap, jeżeli strony nie wywiążą się ze swoich zobowiązań. Ryzyko to jest monitorowane na bieżąco przez odniesienie do aktualnej wartości godziwej, proporcji wartości nominalnej kontraktów oraz płynności rynkowej. W celu kontrolowania poziomu podejmowanego ryzyka kredytowego Bank ocenia strony umowy przy pomocy tych samych metod, które stosuje się w działalności kredytowej.

Opcje walutowe i procentowe to umowy, na mocy, których sprzedający przyznaje kupującemu prawo, ale nie obowiązek, nabycia (opcja kupna) lub sprzedaży (opcja sprzedaży) w ustalonym dniu, do ustalonego dnia lub też w ustalonym okresie – konkretnej ilości waluty obcej lub instrumentu finansowego po z góry ustalonej cenie. W zamian za powzięcie ryzyka walutowego lub ryzyka zmiany stóp procentowych, sprzedający otrzymuje od kupującego premię. Opcje mogą być opcjami znajdującymi się w obrocie giełdowym lub negocjowanymi pomiędzy Bankiem a klientem (w transakcji pozagiełdowej). Bank jest narażony na ryzyko kredytowe z tytułu zakupionych opcji tylko i wyłącznie do wysokości ich wartości bilansowej, którą stanowi ich wartość godziwa.

Nominalne wartości niektórych rodzajów instrumentów finansowych stanowią podstawę do ich porównania z instrumentami ujmowanymi w bilansie, ale niekoniecznie wskazują, jaka będzie wartość przyszłych przepływów pieniężnych, bądź, jaka jest bieżąca wartość godziwa instrumentów. Z tego względu nie pokazują, jaki jest stopień narażenia Banku na ryzyko kredytowe lub ryzyko zmiany cen. Instrumenty pochodne mogą mieć wycenę dodatnią (aktywa) lub ujemną (zobowiązania) w zależności od wahań rynkowych stóp procentowych lub kursów wymiany walut. Łączna wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych może podlegać znacznym wahaniom.

Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli:

2009	Wartość nominalna	Wartości godziwe	
		Aktywa	Zobowiązania
Walutowe instrumenty pochodne:			
Walutowe kontrakty Swap	16 640 989	341 663	-295 052
Opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	470 933	13 373	-13 396
Razem:	17 111 922	355 036	-308 448
Instrumenty pochodne dla stóp procentowych:			
Kontrakty Swap dla stóp procentowych	2 859 615	26 403	-26 872
Razem:	2 859 615	26 403	-26 872

2008	Wartość nominalna	Wartości godziwe	
		Aktywa	Zobowiązania
Walutowe instrumenty pochodne:			
Walutowe kontrakty Swap	27 294 479	2 119 757	-2 358 777
Opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	3 229 496	318 537	-318 537
Razem:	30 523 975	2 438 294	-2 677 313
Instrumenty pochodne dla stóp procentowych:			
Kontrakty Swap dla stóp procentowych	2 737 232	50 481	-51 000
Razem:	2 737 232	50 481	-51 000

Okolo 80% transakcji dokonywanych przez Bank to transakcje walutowe zawierane z innymi instytucjami finansowymi. Kierownictwo ustaliło limity na poszczególne instytucje finansowe, które określają wartość transakcji, jaka może być zawarta z jednym kontrahentem.

Instrumenty wbudowane

Do instrumentów wbudowanych Bank zalicza lokaty dwuwalutowe oraz lokaty inwestycyjne stanowiące umowy zasadnicze, natomiast wbudowane do nich instrumenty pochodne stanowią opcje walutowe. Do instrumentów takich zaliczane są również obligacje zamienne na akcje.

2.32 Rachunkowość zabezpieczeń

Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń w zakresie zabezpieczenia wartości godziwej udzielonego kredytu o stałej stopie procentowej. Instrumentem zabezpieczającym jest swap na stopę procentową, gdzie Bank płaci stałą stopę procentową a otrzymuje zmienną.

Pod koniec grudnia 2005 roku Bank udzielił na okres 15 lat kredytu o stałej stopie procentowej w wartości nominalnej 45 mln EUR, zabezpieczając go transakcją swap na stopę procentową w wartości nominalnej 44,8 mln EUR. Wartość wyceny kredytu według stanu na dzień 31 grudnia 2009 i 2008 roku zaprezentowano w poniższych tabelach. Informacje na temat części nieefektywnej zabezpieczenia odniesionej do wyniku finansowego prezentuje nota 2.4.

2009	Wartość nominalna	Wycena	
		Aktywa	Zobowiązania
Instrument zabezpieczany	158 365	0	-1 384
Instrument zabezpieczający	160 509	0	-3 004

2008	Wartość nominalna	Wycena	
		Aktywa	Zobowiązania
Instrument zabezpieczany	167 439	0	-4 213
Instrument zabezpieczający	166 866	0	-519

2.33 Transakcje z przyrzeczeniem odkupu

Zasady ewidencji tych transakcji opisano w punkcie 1.6.

Na dzień bilansowy nie wystąpiły transakcje typu sell buy back i buy sell back. Informacje na temat zawartych transakcji repo zawarte w nocie 2.24.

2.34 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

W poniższej tabeli przedstawiono wartość księgową i godziwą tych aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w bilansie Banku według ich wartości godziwej.

	Wartość księgowa		Wartość godziwa	
	2009	2008	2009	2008
Aktywa:				
Kasa i środki w Banku Centralnym	1 359 470	1 886 563	1 359 470	1 886 563
Należności od banków	507 316	527 686	507 316	527 686
Kredyty i pożyczki udzielone klientom w tym:	14 933 230	16 631 716	14 933 230	16 631 716
<i>Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym</i>	<i>3 447 082</i>	<i>3 310 735</i>	<i>3 447 082</i>	<i>3 310 735</i>
<i>Kredyty i pożyczki udzielone przedsiębiorcom</i>	<i>11 486 148</i>	<i>13 320 981</i>	<i>11 486 148</i>	<i>13 320 981</i>
Inwestycyjne papiery wartościowe w tym:	429 096	520 032	431 598	517 844
<i>Papiery notowane na aktywnym rynku</i>	<i>429 096</i>	<i>520 032</i>	<i>431 598</i>	<i>517 844</i>
Inne aktywa	14 203	13 580	14 203	13 580

Zobowiązania:				
Zobowiązania wobec banków	2 658 769	3 350 646	2 658 769	3 350 646
Zobowiązania wobec klientów	14 923 676	15 056 569	14 923 676	15 056 569
Zobowiązania podporządkowane	405 496	407 707	405 496	407 707
Inne zobowiązania	40 485	39 337	40 485	39 337

Poniżej zaprezentowano główne założenia i metody wykorzystane przez Bank podczas określania wartości godziwej instrumentów finansowych:

Należności od banków -wartością godziwą lokat o zmiennym oprocentowaniu oraz lokat o stałym oprocentowaniu poniżej 1 roku jest ich wartość bilansowa.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym i przedsiębiorcom - wykazuje się w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa kredytów i pożyczek udzielonych klientom o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku została wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności do otrzymania zarówno z tytułu kapitału jak i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Wartość godziwa kredytów nieregularnych jest równa ich wartości bilansowej netto, która uwzględnia wszelkie przesłanki wskazujące na utratę wartości kredytów. Tak oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego od czasu udzielenia kredytu, oraz zmiany poziomu stóp procentowych w przypadku kredytów o stałej stopie procentowej.

Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności - wartość godziwą papierów, dla których istnieje aktywny rynek, ustalono w oparciu o publikowane notowania cen z aktywnego rynku (kwotowania rynkowe z dnia bilansowego).

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - dla kapitałowych instrumentów nienotowanych Bank nie był w stanie sporządzić wiarygodnego oszacowania wartości godziwej i dla potrzeb wyceny bilansowej przyjął wartość według ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Zobowiązania finansowe- zaprezentowane w tej pozycji instrumenty finansowe to: kredyty otrzymane i depozyty. Wartość godziwa dla zobowiązań finansowych o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych z tytułu kapitału i odsetek przy zastosowaniu czynnika dyskontującego wyliczonego w oparciu o krzywą zerokuponową. Bank przyjął, że wartość godziwa dla powyższych instrumentów o zmiennej stopie procentowej lub o stałej stopie procentowej, ale poniżej 1 roku jest równa ich wartości bilansowej.

Metody ustalania wartości godziwej poszczególnych składników aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej wraz z przypisanymi do nich modelami wyceny, można zaklasyfikować do trzech głównych kategorii:

Kategoria I – aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane bezpośrednio w oparciu o ceny notowane na aktywnym rynku lub techniki wyceny bazujące tylko i wyłącznie na informacjach rynkowych. Wycena mark-to-market stosowana głównie w odniesieniu do notowanych papierów wartościowych.

Kategoria II - aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o techniki wyceny bazujące na założeniach wykorzystujących obserwacje rynkowe lub informacje pochodzące z aktywnego rynku. Wycena mark-to-model z parametryzacją modeli wyłącznie na podstawie notowań z aktywnego rynku dla danego typu instrumentu. W oparciu o tego typu modele wyceniana jest większość instrumentów pochodnych, w tym transakcje terminowe na papiery wartościowe, niepełne papiery skarbowe lub papiery emitowane przez bank centralny oraz nienotowane dłużne papiery korporacyjne i komunalne papiery wartościowe, dla których do wyceny pobierane są dane z aktywnego rynku.

Kategoria III - aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o powszechnie stosowane przez uczestników rynku techniki wyceny, których założenia nie bazują na informacji pochodzącej z aktywnego rynku. Wycena mark-to-model z częściową parametryzacją modelu na podstawie estymowanych czynników ryzyka. Metoda ta dotyczy nieliniowych instrumentów pochodnych zawieranych na nieaktywnym rynku, nienotowanych dłużnych papierów korporacyjnych, które nie spełniają warunków pozwalających na zaliczenie ich do kategorii II, a także instrumentów pochodnych, dla których dokonano korekty wartości godziwej o odpisy z tytułu ryzyka kredytowego.

Informacje na temat wycen w podziale na opisane powyżej kategorie prezentuje poniższa tabela.

	Wyszczególnienie pozycji	2009	2008
1.	Kategoria I:		
1.1	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	1 400 032	642 011
	papiery dłużne	1 400 032	642 011
	Razem aktywa:	1 400 032	642 011
1.2	Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	0	0
	Razem zobowiązania:	0	0
2.	Kategoria II:		
2.1	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	1 718 162	3 177 826
	instrumenty pochodne	381 439	2 488 775
	papiery dłużne	1 336 723	689 051
	Razem aktywa:	1 718 162	3 177 826
2.2	Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	332 316	2 727 794
	instrumenty pochodne	332 316	2 727 794
2.3	Instrumenty pochodne zabezpieczające	3 004	519
	Razem zobowiązania:	335 320	2 728 314
3.	Kategoria III:		
	Razem aktywa:	0	0
	Razem zobowiązania:	0	0
	Razem wszystkie kategorie - aktywa:	3 118 194	3 819 837
	Razem wszystkie kategorie - zobowiązania:	335 320	2 728 314

2.35 Działalność powiernicza

Bank prowadzi działalność powierniczą polegającą na utrzymywaniu lub lokowaniu aktywów w imieniu osób prywatnych, funduszy, planów emerytalnych i innych instytucji. Aktywa te i związane z nimi przychody nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie należą do Banku.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku Zespół Usług Powierniczych prowadził na rzecz klientów 233 rachunki papierów wartościowych (635 rachunków na dzień 31 grudnia 2008 roku). Suma wartości instrumentów finansowych klientów Zespołu Usług Powierniczych na ten dzień wynosiła 4 417 803 tys. PLN (4 106 271 tys. PLN na koniec 2008 roku).

W okresie sprawozdawczym przechowywano papiery wartościowe znajdujące się w publicznym obrocie i papiery w formie materialnej, oraz papiery wartościowe znajdujące się w obrocie za granicą. W ramach świadczenia usług powierniczych na rzecz klientów Bank współpracował z kilkoma biurami maklerskimi. Bank pełni funkcje depozytariusza dla klientów i dla portfela własnego, oraz dla praw pochodnych jest reprezentantem podmiotu niebędącego uczestnikiem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych i uczestnikiem rozliczającym.

2.36 Zobowiązania warunkowe

Poniższa tabela przedstawia wynikającą z zawartych umów wartość zobowiązań warunkowych:

	2009	2008
Gwarancje bankowe	1 302 174	1 179 581
Akredytywy i akcepty bankowe	112 320	121 384
Zobowiązania do udzielenia kredytu:	3 678 469	5 220 691
Z pierwotnym terminem zapadalności do 1 roku	2 732 701	1 670 052
Z pierwotnym terminem zapadalności powyżej 1 roku	945 768	3 550 639
Inne zobowiązania pozabilansowe	104	60 845
Razem:	5 093 067	6 582 501

Wszystkie zobowiązania Banku do udzielenia kredytu mają charakter bezwarunkowy. Szczegółowy opis ryzyk związanych z zobowiązaniami pozabilansowymi został przedstawiony w notach dotyczących ryzyka.

W 2009 roku miały miejsce w Banku dwie kontrole podatkowe, w wyniku których organy podatkowe wyraziły odmienną od Zarządu Banku opinię co do podatkowego ujęcia wyniku na inwestycjach dokonywanych w latach 2004 i 2007. Na moment sporządzenia sprawozdania finansowego Bank nie otrzymał decyzji organów podatkowych. Zdaniem Zarządu Banku, dokonane przez Bank rozliczenie podatkowe ww. inwestycji jest prawidłowe.

Polskie przepisy podatkowe podlegają interpretacjom oraz zmianom, stąd jak zaprezentowano powyżej, istnieje teoretyczna możliwość, iż interpretacja tych przepisów przez władze skarbowe może być inna niż zastosowana przez Bank, co może skutkować dążeniem organów podatkowych do ustalenia innego wymiaru podatku od tego, który został zapłacony przez Bank. Zgodnie z art.70 § 1 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, rok podatkowy może podlegać badaniu przez władze skarbowe w ciągu 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. W ocenie Banku, ryzyko wypływu środków z tego tytułu nie jest istotne.

2.37 Aktywa na których ustanowiono zabezpieczenia

Jako zabezpieczenie Bankowego Funduszu Gwarancyjnego Bank wydzielił w swoich aktywach bony skarbowe o wartości bilansowej:

- 66 751 tys. PLN w 2009 roku,
- 58 683 tys. PLN w 2008 roku.

Nominalna wartość papierów wartościowych stanowiących poręczenie umów odkupu zawartych z innymi Bankami i klientami, wynosiła według stanu na: 31 grudnia 2008 roku 35 991 tys. PLN, na 31 grudnia 2009 roku bank nie posiadał tego typu papierów. Bank utrzymuje również w Banku Centralnym środki stanowiące rezerwę obowiązkową zgodnie z wymogami przepisów prawnych.

2.38 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Jednostki powiązane z Bankiem to:

Jednostka dominująca najwyższego szczebla - Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG.

Jednostki dominujące pośredniego szczebla - Raiffeisen International Beteiligungs GmbH 100% udziałów w tej spółce posiada Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG, Cembra Beteiligungs GmbH, 100% udziałów w tej spółce posiada Raiffeisen International Beteiligungs GmbH.

Jednostka dominująca wobec Banku - Raiffeisen International Bank-Holding AG; 68,5 % akcji tej spółki jest własnością Cembra Beteiligungs GmbH; 31,5 % akcji znajduje się w wolnym obrocie.

Jednostki zależne wobec Banku - Raiffeisen Financial Services Sp. z o.o., Raiffeisen Leasing Polska S.A., Telpol 3 S.A.

Pozostałe jednostki - pozostałe jednostki powiązane – podmioty kontrolowane przez Raiffeisen International Bank-Holding AG, oraz Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG, Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.

W ramach zwykłej działalności operacyjnej przeprowadzono pewną liczbę transakcji bankowych z podmiotami powiązаныmi. Obejmują one przede wszystkim kredyty, depozyty oraz transakcje w walutach obcych. Wartości transakcji z podmiotami powiązаныmi, salda poszczególnych pozycji bilansu na koniec roku oraz związane z nimi koszty i przychody za rok obrotowy przedstawiają się następująco:

	Członkowie organu zarządzającego	
	2009	2008
Kredyty	714	838
Przychody z tytułu odsetek	98	107

Kredyty udzielone członkom organu zarządzającego oparte są o warunki i zasady rynkowe.

	Członkowie organu zarządzającego	
	2009	2008
Wynagrodzenie krótkoterminowe organu zarządzającego	8 682	8 161

Listę Członków Zarządu Banku zaprezentowano na tytułowej stronie niniejszego sprawozdania finansowego.

We wrześniu 2009 r., z tytułu programu Share Incentive Program, Prezesowi Zarządu oraz czterem Członkom Zarządu przyznanych zostało łącznie 17.715 sztuk akcji warunkowych („contingent shares”) Raiffeisen International Bank-Holding AG („RI”). Zgodnie z warunkami cena alokacji („allocation value”), ustalona na podstawie średniego kursu zamknięcia akcji „RI” na giełdzie ATX w dniach 1 stycznia – 31 marca 2009 r., wyniosła 17,05 EUR.

	Jednostki dominujące wobec Banku		Jednostki zależne		Pozostałe jednostki	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Kredyty i pożyczki	0	0	35 064	35 065	0	0
Lokaty międzybankowe	200 894	446 674	0	0	49 406	1 576
Rachunki Nostro i inne rachunki bieżące	29 138	1 839	21 930	6 583	33 710	9 616
Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	195 557	435 270	0	7 820	689	9 700
Depozyty międzybankowe	1 109 216	1 867 472	481 659	418 340	17 954	23 004
Rachunki Loro i inne rachunki bieżące	2 857	249 235	7 190	8 156	34 291	2 524
Pochodne instrumenty finansowe - pasywa	129 851	665 474	708	1 926	4 335	6 270
Pożyczki podporządkowane	405 496	407 707	0	0	0	0
Przychody odsetkowe	12 129	17 912	1 840	3 113	1 094	2 072
Koszty odsetkowe	-82 033	-104 609	-21 796	-9 903	-1 911	-646
Przychody prowizyjne	1 314	1 652	104	122	3 253	2 301
Koszty prowizyjne	-689	-966	-8 686	-2 855	-49	-65
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej oraz wynik z pozycji wymiany	24 886	-12 128	-354	0	-1 810	0
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	1	0	0	0	1	0
Ogólne koszty administracyjne	-13 393	-4 737	-4 991	-10 118	-4 674	-2 451
Gwarancje i akredytywy	196 045	160 055	40	0	64 274	59 081
Linie kredytowe	0	39 737	200	199	0	0

2.39 Istotne transakcje

W lipcu 2007 roku Bank zakupił 29 850 sztuk akcji Polish Real Estate Investment Ltd., w cenie 335 EUR za 1 akcję. W grudniu 2009 roku Bank nabył dodatkowy pakiet 29 850 sztuk akcji w cenie 1 EUR za 1 akcję. Łączna wartość inwestycji wynosi według stanu na 31 grudnia 2009 roku 10 030 tys. EUR, i stanowi 5,60% udziału w kapitale Spółki. Dodatkowo w ramach tej transakcji Bank nabył w 2007 roku trzyletnie obligacje zamienne na akcje w kwocie 20 mln EUR. Obligacje są prezentowane jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu. Obecna cena ustalona na moment ewentualnej konwersji wynosi 250 EUR za 1 akcję, cena ustalona w momencie zakupu wynosiła 385 EUR za 1 akcję, jej obniżenie związane jest z nabyciem przez Bank dodatkowego pakietu akcji Spółki. Oprocentowanie obligacji to jednoroczny Euribor plus 2,75%. W momencie wykorzystania opcji konwersji obligacje stają się zerokuponowe.

Bank nie dokonuje wyceny transakcji kapitałowej z uwagi na brak aktywnego rynku, oraz brak informacji, które umożliwiłyby wiarygodne określenie jej wartości godziwej, w związku z tym wycena transakcji dokonywana jest w cenie nabycia, z uwzględnieniem ewentualnej utraty wartości. Wycena obligacji zamiennych na akcje, z uwagi na brak możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej, dokonywana jest również według kosztu zakupu z uwzględnieniem utraty wartości.

Na dzień 31 grudnia 2008 nie utworzono odpisu z tytułu utraty wartości, zarówno w odniesieniu do inwestycji kapitałowej jak i obligacji zamiennych. Na dzień 31 grudnia 2009 roku Bank zaewidencjonował odpis z tytułu utraty wartości inwestycji kapitałowej w kwocie 12 200 tys. PLN, nie stwierdzono utraty wartości w odniesieniu do obligacji zamiennych na akcje.

2.40 Sekurytyzacja oraz sprzedaż należności Banku

2.40.1 Sekurytyzacja należności

W 2006 roku przeprowadzona została syntetyczna sekurytyzacja aktywów dotycząca portfela kredytów dla klientów korporacyjnych. Transakcja sekurytyzacyjna polegała na zawarciu umowy pozabilansowej transakcji kredytowej pomiędzy Bankiem a KfW (Kreditanstalt für Wiederaufbau), w celu przeniesienia wszystkich ryzyk kredytowych związanych z kredytami w sekurytyzowanym portfelu. Pierwotna wartość aktywów i zobowiązań objętych sekurytyzacją wynosiła około 250 mln EUR, wartość portfela zmienia się z częstotliwością miesięczną i może wahać się od 270 mln EUR do 225 mln EUR, co stanowiło ok. 9,5 % wartości portfela kredytowego (kredyty dla klientów sektora niefinansowego) – według stanu na koniec 2006 roku. Wartość bilansowa aktywów i zobowiązań objętych tą transakcją na koniec roku 2008 wynosiła 234 mln EUR, na koniec 2009 roku wynosiła 258 mln EUR. Główną korzyścią przedmiotowej transakcji jest transfer ryzyka kredytowego, czego miernikiem jest redukcja regulacyjnego wymogu kapitałowego, oraz brak rozpoznania utraty wartości na aktywach wchodzących w skład portfela. Szczegółowe informacje należności objętych sekurytyzacją według stanu na 31 grudnia 2009 roku prezentuje poniższe zestawienie:

Typ aktywów objętych transakcją sekurytyzacji	Rodzaj transakcji	Wartość transakcji 2009	Wartość transakcji 2008	Kwota ryzyka pozostająca w Banku 2009	Kwota ryzyka pozostająca w Banku 2008
Należności kredytowe	Syntetyczna	1 058 237	976 448	0	0

2.40.2 Sprzedaż należności

W 2009 roku Raiffeisen Bank Polska S.A. zbył trzy portfele wierzytelności nieregularnych o łącznej wartości nominalnej 67 615 tys. PLN. Każdy portfel składał się z wierzytelności zaklasyfikowanych zgodnie z odrębnymi przepisami do kategorii straconych, udzielonych osobom fizycznym i mikroprzedsiębiorcom. Wybór nabywców odbył się w formie przetargu zamkniętego. Nabywcami portfeli były dwa niepowiązane ze sobą niestandardyzowane sekurytyzacyjne zamknięte fundusze inwestycyjne. Wszystkie trzy transakcje oparte były o konstrukcję przelewu wierzytelności oraz właściwe przepisy prawa bankowego.

2.41 Zobowiązania dotyczące leasingu operacyjnego

Zobowiązania dotyczące leasingu operacyjnego dotyczą przede wszystkim, umów najmu powierzchni bankowej, lokali pod placówki bankowe oraz biura bankowe regionalne i centralne. Minimalne przyszłe płatności z tytułu leasingu w ramach niezbywalnych umów leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	2009	2008
Poniżej 1 roku	58 878	58 836
Od roku do 5 lat	186 506	202 016
Powyżej 5 lat	79 269	109 854
Razem:	324 653	370 706

2.42 Zdarzenia po dniu bilansowym

Po dniu bilansowym nie wystąpiły żadne istotne zdarzenia, mające wpływ na sprawozdanie finansowe Banku.

2.43 Ważniejsze oszacowania w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości

Bank dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są na doświadczeniach historycznych i innych czynnikach, w tym oczekiwaniach, co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Bank przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Dla ustalenia, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Bank ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek dane wskazujące na możliwe do zmierzenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego, zanim zmniejszenie to będzie można przyporządkować do konkretnego kredytu. Szacunki mogą uwzględniać możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców należących do określonej grupy lub sytuacji gospodarczej w danym kraju lub jego części, co ma związek z problemami występującymi w tej grupie aktywów. Bank planuje przyszłe przepływy pieniężne na podstawie szacunków opartych o historyczne doświadczenia strat poniesionych na aktywach o cechach ryzyka kredytowego i obiektywnych dowodach utraty wartości podobnych do tych, które charakteryzują portfel.

Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one następują, są poddawane regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat.

Gdyby wartość bieżąca szacowanych przepływów pieniężnych dla portfela kredytów i pożyczek z rozpoznaną indywidualnie utratą wartości uległa zmianie o +/- 10%, to szacowana wielkość utraty wartości kredytów i pożyczek uległaby odpowiednio zmniejszeniu o 17,9 mln PLN, lub zwiększeniu o 19,3 mln PLN. Szacunek ten został przeprowadzony dla portfela kredytów i pożyczek, w przypadku których utrata wartości rozpoznawana jest w oparciu o indywidualną analizę przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i odzysków z zabezpieczeń.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nienotowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Jeżeli do ustalenia wartości godziwej stosuje się techniki wyceny (np. modele), metody te są oceniane i weryfikowane okresowo przez wykwalifikowanych niezależnych pracowników, czyli takich, którzy nie uczestniczyli w opracowaniu tych metod. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku. W celu określenia potencjalnego wpływu zmiany kursu walutowego oraz krzywych stóp procentowych na wycenę transakcji pochodnych, analizą wrażliwości objęto następujące typy transakcji: FX Forward, FX Swap, opcje walutowe, Swap odsetkowy (IRS).

Przyjęto trzy scenariusze zmiany kursu bieżącego poszczególnych walut oraz dokonano przesunięcia krzywej stóp procentowych dla poszczególnych walut poprzez dodanie spreadu w wysokości 150 BP.

Transakcje opcji walutowych

Transakcje opcji walutowych zawierane są na zasadzie back to back. Ruch na wycenie negatywnej nie będzie miał przełożenia na rachunek zysków i strat, ponieważ zostanie zneutralizowany ruchem na wycenie dodatniej, zatem wynik netto z tytułu wyceny transakcji opcyjnych pozostanie na niezmienionym poziomie. W związku z tym w odniesieniu do opcji analizie poddano tylko i wyłącznie portfel transakcji klientowskich, przy uwzględnieniu różnego poziomu kursu walutowego, aby zaprezentować potencjalny wpływ na rachunek zysków i strat hipotetycznej sytuacji niedomykania transakcji na zasadzie back to back. Wynik analizy prezentuje poniższe zestawienie.

Transakcje klientowskie (niebankowe)		Różnica w stosunku do scenariusza 0
Wartość wyceny (scenariusz 0)	7 212	0
Wartość wyceny (scenariusz 1)	14 130	6 918
Wartość wyceny (scenariusz 2)	27 298	13 168
Wartość wyceny (scenariusz 3)	40 332	13 033

Kursy odniesienia do wyceny portfela transakcji:

Scenariusz 0	kurs bieżący,
Scenariusz 1	1,1* kurs bieżący,
Scenariusz 2	1,3* kurs bieżący,
Scenariusz 3	1,5* kurs bieżący

Swapy odsetkowe

W przypadku transakcji typu Swapy odsetkowe prawie wszystkie transakcje domykane są na zasadzie back to back zatem zmiana parametrów wyceny nie będzie miała wpływu na wycenę netto transakcji. Wyjątek stanowią 3 transakcje, z których jedna jest transakcją podlegającą zasadom rachunkowości zabezpieczeń oraz jedna transakcją klientowską, która nie została domknięta na zasadzie back to back.

W przypadku transakcji objętej rachunkowością zabezpieczeń (kredyt o stopie zmiennej zabezpieczony przepływami z transakcji IRS) poniższa tabela zawiera zestawienie wpływu zmiany wyceny na wynik w przypadku 3 założonych scenariuszy.

	Wycena	Wycena netto EUR przesunięcie krzywej 150 BP
Wycena IRS	-731	3 159
Wycena kredyt	-335	-4 058
	-1 066	-899
Scenariusz 1: Zmiana wyniku - przesunięcie krzywej 150 BP plus zmiana kursu	757	tys. PLN
Scenariusz 2: Zmiana wyniku - przesunięcie krzywej 150 BP plus zmiana kursu	894	tys. PLN
Scenariusz 3: Zmiana wyniku - przesunięcie krzywej 150 BP plus zmiana kursu	1 032	tys. PLN

Kursy odniesienia do wyceny transakcji:

Scenariusz 0	kurs bieżący,
Scenariusz 1	1,1* kurs bieżący,
Scenariusz 2	1,3* kurs bieżący,
Scenariusz 3	1,5* kurs bieżący.

W przypadku transakcji klientowskiej poniższa tabela zawiera zestawienie wpływu zmiany wyceny na wynik w przypadku 3 założonych scenariuszy.

		Scenariusz 1	Scenariusz2	Scenariusz 3
Zmiana na wyniku przesunięcie krzywej 150 BP (tys. EUR)	-34			
Kurs EUR/PLN 2009-12-31 fixing	4,1082			
Zmiana na wyniku - przesunięcie krzywej 150 BP w tys. PLN	-138			
Kurs EUR/PLN po stresie (*)		4,52	5,34	6,16
Zmiana na wyniku - przesunięcie krzywej 150 BP plus zmiana na kursie (tys. PLN)		-152	-180	-208

Transakcje FX Forward oraz FX Swap

Analizie podlegają transakcje klienta niebankowego. Uwzględniono 3 scenariusze dedykowane do zmiany kursu walutowego uwzględnionego przy wycenie transakcji.

Poniższe scenariusze uwzględniają zarówno zmianę kursu bieżącego jak i przesunięcie poszczególnych krzywych o 150BP.

Transakcje klientowskie (niebankowe)		Różnica w odniesieniu do scenariusza 0
Wartość wyceny (scenariusz 0)	44 530	0
Wartość wyceny (scenariusz 1)	185 921	141 391
Wartość wyceny (scenariusz 2)	468 704	424 174
Wartość wyceny (scenariusz 3)	751 486	706 956

Kursy odniesienia do wyceny portfela transakcji:

Scenariusz 0	kurs bieżący,
Scenariusz 1	1,1* kurs bieżący,
Scenariusz 2	1,3* kurs bieżący,
Scenariusz 3	1,5* kurs bieżący.

Pozycja walutowa

Pozycja walutowa całkowita według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku nie przekracza 2% wartości funduszy własnych. Aby przekroczyć omawiany próg skutkujący kalkulacją wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego, pozycja walutowa całkowita musiałaby wzrosnąć o 44,5 mln PLN. Biorąc pod uwagę fakt, iż wynosiła ona 1,6 mln PLN czyli znacznie poniżej progu istotności kapitałowej, pozycja walutowa wynikająca ze struktury produktowej Banku nie generowała znaczącego ryzyka.

Fundusze własne	2 326 534
2% funduszy własnych	46 531
Pozycja walutowa całkowita	1 596
Udział pozycji walutowej do 2% funduszy	3,4%
Bufor	44 935
Bufor %	96,6%

Zmienność na globalnych i krajowych rynkach finansowych

Trwający globalny kryzys finansowy, który rozpoczął się w połowie 2007 roku spowodował niższy poziom dostępności kapitału, niższą płynność w sektorze bankowym oraz wyższe stopy pożyczek międzybankowych, a także bardzo dużą zmienność rynków giełdowych.

Niepewność na światowych rynkach finansowych doprowadziła również do upadku banków i konieczności przygotowywania programów naprawczych w Stanach Zjednoczonych, Europie Zachodniej i Rosji. W istocie pełny obraz wpływu trwającego kryzysu finansowego jest niemożliwy do przewidzenia, tak samo jak i posiadanie 100% pewności zabezpieczenia się przed nim. Zarząd Banku nie może wiarygodnie określić efektu dalszego wpływu kryzysu finansowego, zmienności na rynku walutowym oraz giełdowym na sytuację finansową Banku. Zarząd podejmuje wszelkie niezbędne kroki, mające na celu zapewnienie stabilności i dalszego rozwoju Banku.

Płynność

W 2009 roku kontynuowane były przez Bank działania mające na celu utrzymanie ryzyka płynności na bezpiecznym poziomie. Ze względu na niepewność co do rozwoju sytuacji na rynku międzynarodowym i krajowym Bank kształtował strukturę bilansu uzyskując zmniejszenie uzależnienia od krótkoterminowego finansowania hurtowego oraz zwiększając rezerwę płynności w postaci aktywów płynnych.

Wpływ na klientów / kredytobiorców:

Obniżająca się płynność na rynkach finansowych może mieć wpływ na klientów / kredytobiorców Banku, co w efekcie może mieć wpływ na ich zdolność do regulowania zadłużenia. Pogarszająca się sytuacja operacyjna klientów / kredytobiorców może mieć wpływ na prognozy Zarządu dotyczące przepływów pieniężnych, a także ocenę utraty wartości aktywów finansowych jak i niefinansowych. Na podstawie wszelkich dostępnych informacji Zarząd oceniając utratę wartości aktywów odpowiednio odzwierciedlił w niej zrewidowane szacunki dotyczące przyszłych przepływów pieniężnych.

Wartość zabezpieczeń

Poziom rezerw na utratę wartości pożyczek jest oparty na oszacowaniach Zarządu dokonanych na dzień bilansowy, biorących pod uwagę przepływy pieniężne, które mogą pojawić się w związku z przejęciami pomniejszonymi o koszty związane z przejęciem własności oraz sprzedażą zabezpieczeń. Rynek wielu typów zabezpieczeń w Polsce, w szczególności nieruchomości, został dotknięty skutkami obecnej zmienności na światowych rynkach finansowych, co miało wpływ na obniżenie się poziomu płynności pewnych grup zabezpieczeń. Modele wyceny w momencie testu odzwierciedlają panujące warunki finansowe w dacie pomiaru, co może jednak nie być reprezentatywną charakterystyką rynku, albo przed albo też po dacie, na którą przeprowadzono taki test. Na dzień bilansowy Zarząd dokonał przeglądu modeli, aby być pewnym, że odzwierciedlają one prawidłowo aktualną sytuację rynkową, włączając w to specyfikę płynności rynku oraz spready kredytowe.

3. Zarządzanie ryzykiem

3.1 Charakter i zakres ryzyka związanego z instrumentami finansowymi

Raiffeisen Bank Polska S.A. stosuje w swojej działalności aktywne podejście do zarządzania ryzykiem polegające na jego identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu i ograniczaniu. Bank kieruje się zasadą, że efektywny system zarządzania i kontroli ryzyka jest oparty na trzech, dopasowanych elementach:

- strukturze organizacyjnej – obejmującej podział zadań i kompetencji, w tym wyraźne wskazania funkcji realizowanych przez poszczególne jednostki organizacyjne w procesie zarządzania i kontroli ryzyka,
- metodach monitoringu, pomiaru i szacowania ryzyka – stanowiących warunek prawidłowej identyfikacji przez Bank ponoszonego ryzyka,
- działaniach skoncentrowanych na wykorzystaniu nowoczesnych technik zabezpieczania i transferu ryzyka w celu dostosowania rodzaju i profilu ryzyka podejmowanego przez Bank do apetytu na ryzyko wyrażonego w przyjętych planach strategicznych.

Struktura organizacyjna

Podstawowym założeniem przyjętym przy konstruowaniu systemu zarządzania i kontroli ryzyka jest rozdzielenie jednostek organizacyjnych kontrolujących ryzyko od jednostek biznesowych, a więc podejmujących ryzyko, co zostało odzwierciedlone w strukturze organizacyjnej Raiffeisen Bank Polska S.A.

Zarządzanie i kontrola ryzyka stanowi w Banku proces, który przebiega na trzech zasadniczych poziomach:

1. Decyzji podejmowanych przez Radę Nadzorczą Banku oraz Zarząd Banku w ramach systemu komitetów ryzyka:
 - a) Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami odpowiedzialny przede wszystkim za:
 - zatwierdzanie zasad zarządzania ryzykiem w odniesieniu do ogólnej zdolności Banku do podejmowania ryzyka,
 - alokację kapitału do poszczególnych obszarów ryzyka,
 - monitorowanie realizacji przyjętej strategii zarządzania aktywami i pasywami Banku,
 - b) Komitet Sterujący Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym odpowiedzialny za zatwierdzanie zasad oraz monitorowanie realizacji polityki i strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym,
 - c) Komitet Sterujący Ryzykiem Portfela Kredytowego realizujący przede wszystkim zadania związane z:
 - rozwojem i wdrażaniem polityk i strategii zarządzania ryzykiem kredytowym,
 - systematycznym monitoringiem ryzyka portfela kredytowego,
 - analizą wpływu czynników zewnętrznych na ryzyko portfela kredytowego,
 - nadzorem nad procesem kalkulacji, estymacji i walidacji parametrów ryzyka,
 - d) System Komitetów Kredytowych odpowiedzialnych za podejmowanie decyzji kredytowych w ramach przyznanych kompetencji.
2. Kontroli realizowanej przez Departament Zarządzania Ryzykiem oraz Departament Zarządzania Ryzykiem Kredytowym.
3. Operacyjnego zarządzania ryzykiem – realizowanego na poziomie poszczególnych jednostek organizacyjnych podejmujących ryzyko.

Zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka wdrażane są na podstawie pisemnych strategii, polityk i zasad.

Proces zarządzania kapitałem

Zarządzanie kapitałem w Banku ma na celu utrzymywanie kapitału na poziomie adekwatnym do profilu ryzyka działalności Banku oraz zwiększanie rentowności Banku i jego wartości dla akcjonariuszy.

Bank ustala minimalną wartość współczynnika wypłacalności, którą zobowiązany jest utrzymywać, powyżej minimalnego poziomu wymaganego zgodnie z art. 128 ust. 1 pkt 3 Prawa Bankowego (8%). Przyjęta wartość współczynnika adekwatności kapitałowej zatwierdzana jest przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, który zatwierdza również mechanizmy alokacji kapitału do poszczególnych linii biznesowych Banku.

Bank dokonuje kalkulacji wymogów kapitałowych zgodnie z wymogami Uchwały KNF nr 380/2008 z 17 grudnia 2008 roku w sprawie adekwatności kapitałowej.

Rodzaj ryzyka	Metoda obliczania wymogu
Ryzyko kredytowe i kontrahenta	Standardowa
Ryzyko rynkowe	Standardowa
Ryzyko operacyjne	Standardowa

Poniższe zestawienie prezentuje wymóg kapitałowy dla poszczególnych rodzajów ryzyka:

Rodzaj ryzyka	Wymóg kapitałowy wyliczony zgodnie z wymogami KNF 2009	Wymóg kapitałowy wyliczony zgodnie z wymogami KNF 2008
Ryzyko Kredytowe i Kontrahenta	1 258 010	1 440 851
Ryzyko Rynkowe	12 824	20 250
Ryzyko Operacyjne	152 786	129 838
Suma regulacyjnych wymogów kapitałowych	1 423 620	1 590 939
Suma wymogów kapitałowych wyznaczonych z wykorzystaniem modelu wewnętrznego	0	0
Łączny wymóg kapitałowy	1 423 620	1 590 939
Wartość funduszy własnych	2 326 534	2 007 364
Współczynnik adekwatności kapitałowej	13,07%	10,09%

Podstawowym źródłem kapitału na pokrycie wymogów kapitałowych jest kapitał pierwszej kategorii wspomagany przez zobowiązania podporządkowane.

Kapitał pierwszej kategorii wyniósł na koniec 2009 roku **2 116 mln PLN (1 774 mln PLN na koniec 2008 roku)**, a kapitał drugiej kategorii **211 mln PLN (348 mln PLN na koniec 2008 roku)**.

Główne zmiany wartości kapitału, jakie miały miejsce podczas 2009 roku, to zaliczenie na poczet kapitału wyniku finansowego z roku 2008 w kwocie 132 mln PLN, amortyzacja pożyczek podporządkowanych w wysokości 26 mln PLN oraz 54 mln PLN, podniesienie kapitału podstawowego łącznie o 171 mln PLN oraz podniesienie kapitału zapasowego o 173 mln PLN.

W ciągu 2009 roku Bank spełniał wymogi regulacyjne dotyczące współczynnika adekwatności kapitałowej.

Kalkulacja Kapitału Ekonomicznego

Raiffeisen Bank Polska S.A. stosuje kapitał ekonomiczny (EC) jako element Procesu Oceny Adekwatności Kapitału Wewnętrznego (ICAAP), który stanowi implementację wymogów filaru drugiego Nowej Umowy Kapitałowej w szczególności Nr 383/2008 KNF z dnia 17 grudnia 2008 r. ICAAP jest regulowany odpowiednim zarządzeniem Zarządu Banku.

Wyniki procesu są raportowane do odpowiednich komitetów. Metodologia ICAAP podlega corocznemu przeglądowi i aktualizacji zarówno w zakresie identyfikacji typów ryzyka jak i stosowanych metodologii. Decyzje o zmianach w procesie są podejmowane przez Zarząd Banku.

Kapitał ekonomiczny jest definiowany jako kapitał mający na celu pokrycie nieoczekiwanych strat, jakie może ponieść Bank w wyniku materializacji rodzajów ryzyka występujących, lub mogących wystąpić w działalności Banku lub otoczeniu gospodarczym i jest obliczany na podstawie sześciu typów ryzyka, na jakie Bank jest narażony:

- Ryzyko Kredytowe,
- Ryzyko Operacyjne,
- Ryzyko Płynności,
- Ryzyko Stopy Procentowej,
- Ryzyko Biznesowe,
- Ryzyko Kursu Walutowego.

Dla pozostałych zidentyfikowanych typów ryzyka, które zostały uznane za potencjalnie materialne Raiffeisen Bank Polska S.A. przeprowadza okresową ocenę poziomu ryzyka i na podstawie jej wyników podejmuje stosowne kroki mające na celu kontrolę ryzyka.

Potencjalnie materialne rodzaje ryzyka prezentuje poniższa tabela.

Typ Ryzyka	Podejście	Model
Kredytowe	Ilościowe	CreditRisk+
Operacyjne	Ilościowe	Wewnętrzny – LDA
Płynności	Ilościowe	Statystyczny
Stopy Procentowej	Ilościowe	Statystyczny
Biznesowe	Ilościowe	Statystyczny
Kursu Walutowego	Ilościowe	Statystyczny
Koncentracji	Jakościowe	Scorecards
Reputacji	Jakościowe	Scorecards
Sekurytyzacji	Jakościowe	Scorecards
Strategiczne	Jakościowe	Scorecards

Agregacja wyników z poszczególnych modeli oparta jest o funkcję kopuli Gaussa. Kapitał ekonomiczny jest kalkulowany jako różnica pomiędzy wartością narażoną na ryzyko (przy poziomie ufności 99,95% i okresie 1 roku) oraz posiadanymi rezerwami z tytułu ryzyk objętych kalkulacją.

W dniu 31 grudnia 2009 roku wartość kapitału ekonomicznego wynosiła **1 331 mln PLN** (na dzień 31 grudnia 2008 roku wynosiła 1 046 mln PLN).

3.2 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to zagrożenie poniesienia strat w wyniku niewywiązania się dłużnika z warunków zawartej umowy.

Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego na dzień 31 grudnia 2009 roku oraz wielkość aktywów ważonych ryzykiem w podziale na grupy podmiotów zgodnie z wymogami Uchwały nr 380/2008 KNF z 17 grudnia 2008 roku w sprawie adekwatności kapitałowej, prezentuje poniższe zestawienie:

2009	Aktywa ważone ryzykiem (RWA)	Wymogi kapitałowe razem dla następujących rodzajów ryzyka: kredytowego, kredytowego kontrahenta
Rządy i banki centralne	25 841	2 067
Samorządy terytorialne i władze lokalne	19 269	1 542
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	52 703	4 216
Banki wielostronnego rozwoju	0	0
Organizacje międzynarodowe	0	0
Institucje - banki	339 438	27 155
Przedsiębiorstwa	8 524 025	681 922
Detaliczne	1 623 180	129 854
Zabezpieczenie na nieruchomościach	4 183 271	334 662
Przeterminowane	746 029	59 682
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	0	0
Obligacje zabezpieczone	0	0
Ekspozycje krótkoterminowe wobec banków i przedsiębiorstw	0	0
Z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0	0
Pozostałe	211 364	16 910
Razem:	15 725 120	1 258 010

2008	Aktywa ważone ryzykiem (RWA)	Wymogi kapitałowe razem dla następujących rodzajów ryzyka: kredytowego, kredytowego kontrahenta
Rządy i banki centralne	0	0
Samorządy terytorialne i władze lokalne	7 573	606
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	53 084	4 247
Banki wielostronnego rozwoju	0	0
Organizacje międzynarodowe	0	0
Instytucje - banki	654 538	52 363
Przedsiębiorstwa	13 107 913	1 048 632
Detaliczne	2 347 975	187 838
Zabezpieczenie na nieruchomościach	1 174 172	93 934
Przeterminowane	389 621	31 170
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	0	0
Obligacje zabezpieczone	0	0
Ekspozycje krótkoterminowe wobec banków i przedsiębiorstw	0	0
Z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0	0
Pozostałe	275 759	22 061
Razem:	18 010 635	1 440 851

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Bank działalności kredytowej poprzez zapewnienie najwyższej jakości ocen ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec indywidualnego klienta i portfela kredytowego Banku. W odniesieniu do indywidualnego klienta, monitorowaniu podlega jego sytuacja ekonomiczno-finansowa, przebieg wykorzystania i spłaty kredytu, ustanowione zabezpieczenia oraz powiązania kapitałowo-organizacyjne klienta. Wdrażane i modyfikowane procedury w tym zakresie mają na celu identyfikację zagrożeń oraz podejmowanie działań odpowiadających zmianom ryzyka. Monitorowanie ryzyka kredytowego na poziomie portfela obejmuje sporządzanie regularnych, okresowych analiz dotyczących portfela kredytowego Banku zapewniających identyfikację niekorzystnych tendencji i koncentracji oraz wykonywanie doraźnych przeglądów tego portfela związanych przede wszystkim ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym.

Stosowane przez Bank procedury monitorowania ryzyka kredytowego obejmują również zasady monitorowania ustanowionych zabezpieczeń. W ramach monitoringu przeprowadzane są okresowe przeglądy zabezpieczeń. Zakres i częstotliwość tych przeglądów uzależnione są od rodzaju przedmiotu zabezpieczenia i obejmują: wartość zabezpieczenia i jej zmiany w okresie od ostatniego przeglądu, prawidłowość, kompletność i ważność dokumentów związanych z ustanowionym zabezpieczeniem oraz dokumentów ubezpieczeniowych dotyczących zabezpieczeń rzeczowych (przeгляд polis ubezpieczeniowych, sposobów ich opłacania, terminy ważności).

Ekspozycja na ryzyko kredytowe Banku wynika głównie z prowadzonej działalności kredytowej, oraz w mniejszym stopniu ze sprzedaży i operacji w ramach portfela handlowego, instrumentów pochodnych oraz udziału w transakcjach płatniczych i rozliczeniach papierów wartościowych na rachunek Banku oraz na rachunek klientów Banku.

Bank stosuje wewnętrzne procedury pozwalające określić poziom ryzyka kredytowego wiążącego się z przyznaniem danemu klientowi kredytu lub innych usług obciążonych ryzykiem kredytowym oraz stopień akceptowalności tego ryzyka. Procedury te tworzone są zgodnie ze standardami obowiązującymi w Grupie RZB. Wdrażane i modyfikowane procedury w tym zakresie mają na celu identyfikację zagrożeń oraz podejmowanie działań odpowiadających zmianom ryzyka.

Bank posiada jasny i przejrzysty system kompetencji kredytowych zbudowany na wielostopniowym systemie komitetów kredytowych o różnych, ściśle określonych kompetencjach. Każda osoba zaangażowana w proces podejmowania decyzji odpowiada za ryzyko i zwrot na transakcji będącej przedmiotem decyzji.

W celu zapewnienia niezależności ocen ryzyka kredytowego i jakości portfela Banku wprowadzony został podział odpowiedzialności pomiędzy jednostkami biznesowymi oraz jednostkami ryzyka.

Jednostki biznesowe odpowiedzialne są za zarządzanie indywidualnymi ekspozycjami kredytowymi i w ramach swoich kompetencji wykonują czynności związane z:

- analizą kredytową oraz oceną ryzyka klienta,
- podejmowaniem decyzji kredytowych,
- monitoringiem zawartej transakcji i kredytobiorcy,
- restrukturyzacją i windykacją.

Jednostki zarządzające ryzykiem odpowiedzialne są za monitoring ryzyka całego portfela kredytowego Banku i w ramach swoich zadań realizują między innymi następujące funkcje:

- wdrożenie strategii, polityk i procedur kredytowych,
- zapewnienie właściwego stosowania zatwierdzonych przez Bank standardów procesu kredytowego,
- monitorowanie poziomu rezerw celowych na ryzyko kredytowe,
- zarządzanie portfelem kredytów zagrożonych.

Przed zawarciem umowy kredytowej Bank dokonuje oceny zdolności kredytowej klienta. Ocena klienta wspierana jest przez wykorzystywane w Banku systemy ratingowe i scoringowe. Systemy te stanowią ważny element zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku.

W przypadku klientów korporacyjnych zdolność kredytowa klienta jest oceniana w ramach systemu ratingowego w celu przyporządkowania klienta do jednej z kategorii ratingowych. Kategoria ratingowa ustalana jest na podstawie analizy czynników ilościowych (roczne i międzyokresowe sprawozdania finansowe), czynników jakościowych oraz informacji dodatkowych, stanowiących sygnały ostrzegawcze. Kategoria ratingowa ma wpływ na określenie standardowych kosztów ryzyka i jest ważnym parametrem w zarządzaniu portfelem kredytowym Banku.

Bank dokonuje również oceny ryzyka związanego z przeznaczeniem kredytu i zdolności klienta do obsługi zadłużenia, w tym przede wszystkim na podstawie generowanych przez klienta nadwyżek finansowych. Bank udziela kredytów klientom charakteryzującym się wysoką wiarygodnością kredytową. Jednakże mając

na względzie ograniczenia potencjalnej straty w sytuacji braku obsługi długu, Bank dąży do zawierania umów zabezpieczeń, w szczególności w odniesieniu do długoterminowych umów kredytowych.

Ocena zdolności kredytowej klienta detalicznego dokonywana jest przy wykorzystaniu kart scoringowych. Bank udziela kredytów klientom posiadającym zdolność kredytową, jednakże dążąc do wzmocnienia możliwości odzyskania zaangażowanych środków, ustanawia odpowiednie zabezpieczenia.

Czynności podejmowane w zakresie zabezpieczeń mają na celu należyte zabezpieczenie interesu Banku, w tym ustanowienie zabezpieczenia dającego możliwie najwyższy poziom odzysku wierzytelności w przypadku konieczności prowadzenia działań windykacyjnych.

Stąd zabezpieczenia nie różnią się pomiędzy kredytami obsługiwanymi terminowo i przeterminowanymi, oraz ze stwierdzoną utratą wartości i bez utraty. Polityka w zakresie prawnych zabezpieczeń określona została w przepisach wewnętrznych Banku.

Przyjmowane przez Bank zabezpieczenia ograniczające skutki ryzyka kredytowego to:

- hipoteka na nieruchomości mieszkalnej,
- hipoteka na nieruchomości komercyjnej,
- zastaw na aktywach trwałych,
- zastaw na przedsiębiorstwie,
- zabezpieczenia płynne (gotówka, dłużne papiery wartościowe),
- gwarancje bankowe,
- gwarancje skarbu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego,
- gwarancje korporacyjne,
- potwierdzone cesje wierzytelności,
- spłaty własne (tylko dla części nie pokrytej zabezpieczeniami),
- Polisa Coface w przypadku faktoringu z ubezpieczeniem.

W celu kontroli ryzyka portfela kredytowego w zakresie oczekiwanych i nieoczekiwanych strat (kapitału i poziomu odpisów z tytułu utraty wartości), Bank określa limity koncentracji ryzyka kredytowego dla potrzeb kontroli wewnętrznej i zarządza ekspozycją na ryzyko w ramach tych limitów poprzez regularny system monitorowania.

Limity akceptowanego przez Bank poziomu ryzyka kredytowego są zatwierdzane przez Zarząd Banku.

Struktura limitów obowiązująca w Banku przedstawia się następująco:

Limity walutowe i płynnościowe:

- Limit dotyczący maksymalnego przyrostu aktywów długoterminowych,
- Limit dotyczący udziału należności walutowych w portfelu kredytowym Banku.

Limity branżowo – geograficzne:

- Limit koncentracji kredytowej w odniesieniu do branż gospodarki,
- Limit koncentracji geograficznej.

Limity jakościowe portfela:

- Limit dotyczący maksymalnej niezabezpieczonej ekspozycji portfela kredytowego,
- Limit maksymalnej ekspozycji kredytowej dla grupy klientów z ratingiem z przedziału 4,0 – 5,0 i bez ratingu (odrębnie dla portfela dużych oraz małych i średnich przedsiębiorstw),
- Limity dotyczące finansowania rynku nieruchomości.

Limity wynikające z przepisów artykułu 71 Prawa bankowego:

- Limit koncentracji kredytowej względem pojedynczego klienta lub grupy klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie.

Zaangażowanie wobec jednego kredytobiorcy (włączając banki i brokerów) podlega dalszym ograniczeniom w formie szczegółowych limitów dotyczących narażenia na ryzyko bilansowe i pozabilansowe oraz dzienne limity ryzyka dostaw dotyczące pozycji takich jak walutowe kontrakty terminowe. Faktyczna ekspozycja na ryzyko jest codziennie porównywana z dopuszczalnym limitem.

Kwotę, która najlepiej odzwierciedla maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy, bez uwzględnienia jakichkolwiek elementów ograniczających skutki ryzyka kredytowego takich jak: posiadane zabezpieczenia oraz inne elementy powodujące poprawę warunków kredytowania (np. porozumienia dotyczące rozliczania w kwocie netto, niekwalifikujące się do kompensaty, zgodnie z MSR 32), prezentuje poniższe zestawienie:

Nazwa ekspozycji	2009	2008
	Kwota ekspozycji*	Kwota ekspozycji*
Łączna kwota ekspozycji bilansowej i pozabilansowej brutto z podziałem na klasy ekspozycji	22 410 264	25 912 035
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	1 080 051	1 554 506
Ekspozycje wobec instytucji finansowych (banków)	621 504	648 754
Ekspozycje wobec przedsiębiorców, w tym:	16 397 368	19 560 675
<i>Ekspozycje z tytułu kredytowania specjalistycznego</i>	<i>3 879 865</i>	<i>4 253 702</i>
<i>Ekspozycje wobec małych i średnich przedsiębiorstw</i>	<i>2 038 898</i>	<i>2 467 866</i>
Ekspozycje detaliczne ogółem i w podziale wg kategorii ekspozycji:	4 049 855	3 872 458
<i>Odnawialne ekspozycje detaliczne</i>	<i>398 129</i>	<i>381 591</i>
<i>Pozostałe ekspozycje detaliczne</i>	<i>3 651 726</i>	<i>3 490 867</i>
Ekspozycje kapitałowe	141 615	153 053
Inne aktywa niebędące ekspozycjami kredytowymi (obligacje korporacyjne)	119 871	122 589

*Ekspozycja składa się z pozycji bilansowych, pozabilansowych oraz udziałów i obligacji korporacyjnych.

W powyższej tabeli uwzględniono część portfela kredytów dla klientów korporacyjnych, podlegającą transakcji sekurytyzacji syntetycznej, na zasadach opisanych w nocie 2.40.1.

Normy i limity wynikające z przepisów Prawa Bankowego - artykułu 71 Ustawy Prawo Bankowe oraz maksymalne dopuszczalne limity kwot wynikające z ww. przepisów

Zgodnie z art. 71 Ustawy Prawo Bankowe suma wierzytelności Banku oraz udzielonych przez Bank zobowiązań pozabilansowych obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie może przekroczyć limitu koncentracji wierzytelności, który wynosi:

- 20% funduszy własnych Banku - w przypadku, gdy którykolwiek z tych podmiotów jest w stosunku do Banku podmiotem dominującym lub zależnym albo jest podmiotem zależnym od podmiotu dominującego wobec Banku, z zastrzeżeniem art. 79 ust. 3,
- 25% funduszy własnych Banku - w przypadku, gdy podmioty te nie są podmiotami powiązanymi z Bankiem, w sposób określony w pkt 1.

Wartości dopuszczalnych limitów na dzień 31 grudnia 2009 roku kształtowała się na poziomie:

Dopuszczalne limity koncentracji	2009	2008
Limit koncentracji zaangażowania względem podmiotów niepowiązanych organizacyjnie lub kapitałowo z Bankiem (25%):	581 633	501 841
Limit koncentracji zaangażowania względem podmiotów powiązanych organizacyjnie lub kapitałowo z Bankiem (20%):	465 307	401 473

Bank nie posiada zaangażowań przekraczających powyższe poziomy.

Wartość kapitału regulacyjnego do wyliczenia współczynnika wypłacalności na dzień 31 grudnia 2009 roku wynosiła 2 329 073 tys. PLN.

Kwota wymogu kapitałowego w tys. PLN	2009	2008
Ryzyko kredytowe i kontrahenta	1 258 010	1 440 851
Ryzyko rynkowe	12 824	20 250
Ryzyko operacyjne	152 786	129 838
Razem:	1 423 620	1 590 939

Zestawienie klientów Banku, których suma zaangażowań przekroczyła 10% funduszy własnych Banku

Ekspozycje przekraczające wartość 10% funduszy własnych Banku zostały zaprezentowane w oparciu o zaangażowania względem pojedynczego klienta oraz grup kapitałowych. Suma tych zaangażowań nie przekroczyła limitu określonego w art. 71 pkt. 2 Prawa Bankowego wynoszącego 800% funduszy własnych Banku.

2009				
Nr klienta	Nazwa kredytobiorcy	Wartość zaangażowania w tys. PLN	Podmiot/Grupa	Udział procentowy
1	Kredytobiorca 1	408 174	Grupa	17,54%
2	Kredytobiorca 2	360 701	Grupa	15,50%
3	Kredytobiorca 3	320 019	Grupa	13,76%
4	Kredytobiorca 4	299 448	Grupa	12,87%
5	Kredytobiorca 5	276 026	Podmiot	11,86%
6	Kredytobiorca 6	234 908	Grupa	10,10%

2008				
Nr klienta	Nazwa kredytobiorcy	Wartość zaangażowania w tys. PLN	Podmiot/Grupa	Udział procentowy
1	Kredytobiorca 1	438 305	Grupa	21,83%
2	Kredytobiorca 2	360 701	Podmiot	17,97%
3	Kredytobiorca 3	327 408	Grupa	16,31%
4	Kredytobiorca 4	326 032	Podmiot	16,24%
5	Kredytobiorca 5	275 989	Grupa	13,75%
6	Kredytobiorca 6	263 861	Podmiot	13,14%
7	Kredytobiorca 7	203 022	Grupa	10,11%
8	Kredytobiorca 8	201 267	Grupa	10,03%

Zestawienie należności bilansowych analizowanych pod kątem utraty wartości indywidualnie i grupowo z podziałem na poszczególne sektory klientów kredytobiorców, prezentują poniższe zestawienia:

2009	Należności analizowane indywidualnie wartość ekspozycji	Należności analizowane grupowo wartość ekspozycji	Należności razem wg wartości bilansowej
Należności z rozpoznaną utratą wartości	662 452	0	662 452
Klienci indywidualni	105 589	0	105 589
Klienci MIKRO	53 239	0	53 239
Duże przedsiębiorstwa	448 996	0	448 996
Małe i średnie przedsiębiorstwa	54 628	0	54 628
Sektor publiczny	0	0	0
Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	900 851	12 888 407	13 789 258
Klienci indywidualni	0	2 638 439	2 638 439
Klienci MIKRO	0	482 039	482 039
Duże przedsiębiorstwa	863 660	8 726 577	9 590 237
Małe i średnie przedsiębiorstwa	37 158	682 111	719 269
Sektor publiczny	33	359 241	359 274
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	303 360	713 273	1 016 633
Klienci indywidualni	2 105	270 951	273 056
Klienci MIKRO	202	42 113	42 315
Duże przedsiębiorstwa	251 164	366 106	617 270
Małe i średnie przedsiębiorstwa	25 261	24 994	50 255
Sektor publiczny	24 628	9 109	33 737
Razem:	1 866 663	13 601 680	15 468 343

2008	Należności analizowane indywidualnie wartość ekspozycji	Należności analizowane grupowo wartość ekspozycji	Należności razem wg wartości bilansowej
Należności z rozpoznaną utratą wartości	567 939	0	567 939
Klienci indywidualni	114 512	0	114 512
Klienci MIKRO	20 217	0	20 217
Duże przedsiębiorstwa	395 173	0	395 173
Małe i średnie przedsiębiorstwa	34 857	0	34 857
Sektor publiczny	3 180	0	3 180
Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	231 130	15 093 586	15 324 716
Klienci indywidualni	0	2 370 417	2 370 417
Klienci MIKRO	0	504 795	504 795
Duże przedsiębiorstwa	205 493	11 109 550	11 315 043
Małe i średnie przedsiębiorstwa	25 604	922 113	947 717
Sektor publiczny	33	186 711	186 744
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	123 246	955 800	1 079 046
Klienci indywidualni	1 096	371 403	372 499
Klienci MIKRO	168	59 446	59 614
Duże przedsiębiorstwa	80 671	485 530	566 201
Małe i średnie przedsiębiorstwa	13 285	30 304	43 589
Sektor publiczny	28 026	9 117	37 143
Razem:	922 315	16 049 386	16 971 701

Dodatkowo do należności nieprzeterminowanych, bez rozpoznanej utraty wartości, Bank zalicza papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa w kwocie 1 400 032 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2009 r. (642 011 tys. PLN na 31 grudnia 2008 r.) oraz papiery wartościowe emitowane przez Narodowy Bank Polski w kwocie 1 299 016 tys. PLN na 31 grudnia 2009 r. (649 910 tys. PLN na 31 grudnia 2008 r.). Rating wyżej wymienionych papierów wartościowych równy był ratingowi państwa polskiego.

Poniższa tabela prezentuje informację o jakości kredytowej aktywów finansowych, które nie są zaległe, i w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości. Jakość przedstawiono wykorzystując wewnętrzne ratingi stosowane przez Bank.

Bank stosuje trzy skale wewnętrznych ratingów:

- skala dotycząca klientów korporacyjnych oraz SME określona w 10 stopniowej skali (co pół stopnia) od 0 do 5,0 (gdzie 0 oznacza brak ryzyka niespłacenia, a 5 – utratę wartości);
- skala dotycząca projektów inwestycyjnych określona w skali od 6,1 do 6,5 (gdzie 6,1 oznacza znikome ryzyko niespłacenia, a 6,5 - utratę wartości);
- skala ratingowa dotycząca banków, oddziałów zagranicznych instytucji kredytowych, instytucji sektora finansowego oraz sektora publicznego określona w skali od A1 do D (gdzie A oznacza minimalne ryzyko kredytowe, a D - utratę wartości).

Bank nie przypisuje ratingów klientom indywidualnym oraz klientom MIKRO – te ekspozycje prezentowane są jako NR (non-rated).

2009 (w tys. PLN)

Nazwa	Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	Ekspozycje wobec instytucji finansowych	Ekspozycje wobec przedsiębiorców w tym:	Ekspozycje = tytułu kredytowania specjalistycznego	Ekspozycje wobec matech i średnich przedsiębiorstw	Ekspozycje detaliczne ogółem i w podziale wg kategorii ekspozycji:	Ekspozycje detaliczne zabezpieczone na nieruchomościach	Odnawialne ekspozycje detaliczne	Łączna kwota ekspozycji wg wyceny bilansowej bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego wg klas ekspozycji
Kwota ekspozycji*	1 080 051	507 316	10 930 166	3 587 097	719 269	3 120 478	1 556 388	398 217	15 638 011
Wartość przyjętych zabezpieczeń	0	564 155	44 930 902	13 660 670	2 287 900	5 570 394	4 758 912	19 609	51 065 451
0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	0	72 440	0	48 851	0	0	0	72 440
1,5	0	435	1 068 916	0	107 635	0	0	0	1 069 351
2	0	0	1 496 006	0	109 998	0	0	0	1 496 006
2,5	0	0	952 346	0	114 266	2	0	2	952 348
3	0	0	688 631	0	86 523	0	0	0	688 631
3,5	0	0	784 317	0	91 410	0	0	0	784 317
4	0	0	308 357	0	39 532	0	0	0	308 357
4,5	0	0	361 501	0	45 333	0	0	0	361 501
5	0	0	614 788	0	65 851	0	0	0	614 788
6,1	0	0	370 130	370 130	0	0	0	0	370 130
6,2	0	0	1 996 525	1 996 473	0	5	0	5	1 996 530
6,3	0	0	1 083 769	1 083 769	0	14	0	14	1 083 783
6,4	0	0	99 002	99 002	0	0	0	0	99 002
6,5	0	0	37 723	37 723	0	0	0	0	37 723
A1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A2	0	1 816	0	0	0	0	0	0	1 816
A3	0	365 577	23 469	0	0	0	0	0	389 046
B1	1 080 051	110 415	83 743	0	0	0	0	0	1 274 209
B2	0	14 034	8 839	0	0	0	0	0	22 873
B3	0	2 058	24 283	0	0	0	0	0	26 341
B4	0	0	39 961	0	0	0	0	0	39 961
B5	0	12 178	10 338	0	0	0	0	0	22 516
D.L	0	0	1 192	0	0	0	0	0	1 192
NR	0	803	803 890	0	9 870	3 120 457	1 556 388	398 196	3 925 150

Rozkład kwoty ekspozycji według klas ryzyka

*ekspozycja dotyczy pozycji bilansowych oraz udziałów i obligacji korporacyjnych.

2008 (w tys. PLN)

Nazwa	Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	Ekspozycje wobec instytucji finansowych	Ekspozycje wobec przedsiębiorców w tym:	Ekspozycje z tytułu kredytowania specjalistycznego	Ekspozycje wobec małych i średnich przedsiębiorstw	Ekspozycje detaliczne i w podziale wg kategorii ekspozycji:	Ekspozycje detaliczne zabezpieczone na nieruchomościach	Odnawialne ekspozycje detaliczne	Łączna kwota ekspozycji wg wyceny bilansowej bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego wg klas ekspozycji
Kwota ekspozycji*	1 554 506	527 686	12 725 145	2 563 898	947 717	2 875 212	1 507 148	389 135	17 682 549
Wartość przyjętych zabezpieczeń	0	2 097	38 910 873	5 459 738	3 314 020	4 476 585	3 933 519	2 857	43 389 555
0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	0	350 345	102 626	64 707	1	0	1	350 346
1,5	0	0	2 238 033	0	220 046	0	0	0	2 238 033
2	0	874	2 221 148	0	256 129	0	0	0	2 222 022
2,5	0	0	1 300 373	20 426	165 409	0	0	0	1 300 373
3	0	0	1 780 811	0	97 400	0	0	0	1 780 811
3,5	0	181	1 197 473	10 949	84 335	0	0	0	1 197 654
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6,1	0	0	761 636	761 636	0	0	0	0	761 636
6,2	0	0	1 718 672	1 668 260	0	0	0	0	1 718 672
6,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6,4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A2	0	13 793	0	0	0	0	0	0	13 793
A3	0	474 785	8 088	0	0	0	0	0	482 873
B1	1 554 506	31 502	129 389	0	0	0	0	0	1 715 397
B2	0	5 218	39 221	0	0	0	0	0	44 439
B3	0	25	14 255	0	0	0	0	0	14 280
B4	0	0	10 550	0	0	0	0	0	10 550
B5	0	0	15 316	0	0	0	0	0	15 316
D_L	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NR	0	1 308	939 835	1	59 691	2 875 211	1 507 148	389 134	3 816 354

Rozkład kwoty ekspozycji według klas ryzyka

*ekspozycja dotyczy pozycji bilansowych oraz udziałów i obligacji korporacyjnych.

Opis ustanowionego zabezpieczenia, oraz innych elementów powodujących poprawę warunków kredytowania portfela analizowanego indywidualnie prezentują poniższe zestawienia:

Nazwa	Całkowita wartość ekspozycji zabezpieczona przez uznane zabezpieczenia finansowe*	Całkowitą wartość ekspozycji zabezpieczona gwarancją lub kredytowymi instrumentami pochodnym
2009		
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	0	0
Ekspozycje wobec instytucji finansowych (banków)	14 932	103 509
Ekspozycje wobec przedsiębiorców	3 691 069	1 368 946
Ekspozycje detaliczne	0	0
Ekspozycje kapitałowe	0	0
Pozycje sekurytyzacyjne	0	0
Inne aktywa niebędące ekspozycjami kredytowymi	0	0

*Uznane zabezpieczenia stanowią zabezpieczenia, które w ocenie Banku pomniejszają ekspozycję na ryzyko dla celów kalkulacji rezerw.

Nazwa	Całkowita wartość ekspozycji zabezpieczona przez uznane zabezpieczenia finansowe	Całkowitą wartość ekspozycji zabezpieczona gwarancją lub kredytowymi instrumentami pochodnym
2008		
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	0	0
Ekspozycje wobec instytucji finansowych (banków)	11 316	65 015
Ekspozycje wobec przedsiębiorców	2 643 534	1 628 096
Ekspozycje detaliczne	0	0
Ekspozycje kapitałowe	0	0
Pozycje sekurytyzacyjne	0	0
Inne aktywa niebędące ekspozycjami kredytowymi	0	0

Analizę aktywów bilansowych, które są zaległe na dzień sprawozdawczy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości oraz rynkowej wartości wszystkich przyjętych przez Bank zabezpieczeń prezentują poniższe zestawienia.

Rodzaj aktywów	Okres przeterminowania					Razem:	Wartość rynkowa przyjętych zabezpieczeń
	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	Powyżej 1 roku		
2009							
Należności od banków	1	0	0	0	0	1	0
Należności od klientów indywidualnych	230 202	40 119	1 986	742	5	273 054	416 926
Należności od klientów MIKRO	40 161	1 642	415	50	47	42 315	8 198
Należności od dużych przedsiębiorstw	596 742	20 332	100	53	43	617 270	106 313
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	45 611	445	4 174	3	22	50 255	15 016
Należności od sektora publicznego	33 737	0	0	0	0	33 737	0
Razem:	946 454	62 538	6 675	848	117	1 016 632	546 453

Rodzaj aktywów	Okres przeterminowania					Razem:	Wartość rynkowa przyjętych zabezpieczeń
	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	Powyżej 1 roku		
2008							
Należności od banków	0	0	0	0	0	0	0
Należności od klientów indywidualnych	422 862	13 659	641	146	20	437 328	352 199
Należności od klientów MIKRO	64 098	7 444	2 109	488	45	74 184	19 973
Należności od dużych przedsiębiorstw	511 051	14 135	283	4	8	525 481	172 984
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	31 914	353	525	98	44	32 934	17 183
Należności od sektora publicznego	9 117	0	2	0	0	9 119	0
Razem:	1 039 042	35 591	3 560	736	117	1 079 046	562 339

Analizę składników aktywów bilansowych, w przypadku których rozpoznano utratę wartości i powiązanych z nimi zabezpieczeń według wartości rynkowej prezentuje poniższe zestawienie.

Rodzaj aktywów	Zabezpieczenia				
	Aktywa bilansowe	Rezerwy na utratę wartości	Wartość przyjętych zabezpieczeń	Zabezpieczenia sprzedawalne	Zabezpieczenia niesprzedawalne
2009					
Należności od banków	0	0	0	0	0
Należności od klientów indywidualnych	105 589	92 291	34 542	32 062	2 480
Należności od klientów MIKRO	53 239	39 869	434	434	0
Należności od dużych przedsiębiorstw	448 996	313 980	291 028	290 605	423
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	54 628	49 257	42 611	42 274	337
Należności od sektora publicznego	0	0	0	0	0
Razem:	662 452	495 397	368 615	365 375	3 240

Rodzaj aktywów	Zabezpieczenia				
	Aktywa bilansowe	Rezerwy na utratę wartości	Wartość przyjętych zabezpieczeń	Zabezpieczenia sprzedawalne	Zabezpieczenia niesprzedawalne
2008					
Należności od banków	0	0	0	0	0
Należności od klientów indywidualnych	114 512	97 308	10 546	9 256	1 290
Należności od klientów MIKRO	20 217	13 952	1 749	1 749	0
Należności od dużych przedsiębiorstw	395 173	173 165	358 449	358 394	55
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	34 857	16 002	26 706	26 706	0
Należności od sektora publicznego	3 180	81	0	0	0
Razem:	567 939	300 508	397 450	396 105	1 345

Restrukturyzacja kredytów i pożyczek

Renegocjowanie warunków umownych pożyczek i kredytów stanowi przesłankę utraty wartości, chyba że renegocjacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych. Proces restrukturyzacji polega na zmianie umów w zakresie wydłużenia okresu płatności, rozpoznanych planów naprawczych, modyfikacji i odłożenia spłaty długu klienta, który w wyniku tego procesu klasyfikowany jest jako default. Praktyka i procedury procesu restrukturyzacji opierają się na współczynnikach i kryteriach, które w opinii Banku pokazują, że płatności mają być z największym prawdopodobieństwem uregulowane na czas. Procedury restrukturyzacji są uwarunkowane regularnymi przeglądami. Najczęściej restrukturyzacja jest przeprowadzana w odniesieniu do pożyczek terminowych. Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości rozpoznaje się utratę wartości kredytów renegocjowanych, jeżeli zmiana warunków umownych wynika z wyższego ryzyka kredytowego. Informacje na temat należności restrukturyzowanych prezentuje poniższa tabela.

Rodzaj restrukturyzowanych kredytów i pożyczek	2009
Kredyty i pożyczki restrukturyzowane, które w przeciwnym wypadku byłyby przeterminowane lub w przypadku których nastąpiłaby utrata wartości, w tym:	71 007
Należności od klientów indywidualnych	55 101
Należności od klientów MIKRO	15 906
Kredyty i pożyczki restrukturyzowane, w przypadku których w wyniku analizy indywidualnej nie stwierdzono utraty wartości, w tym:	3 651
Należności od klientów indywidualnych	36
Należności od klientów MIKRO	3 615
Kredyty i pożyczki przeterminowane w trakcie procesu restrukturyzacji, w tym:	4 994
Należności od klientów indywidualnych	716
Należności od klientów MIKRO	4 278
Razem:	79 652

Geograficzna koncentracja ryzyka kredytowego w Banku oraz koncentracja według branż

Wartość zaangażowania prezentowana w poniższych tabelach składa się z zaangażowania bilansowego i pozabilansowego oraz ekwiwalentu bilansowego transakcji pochodnych w odniesieniu do klientów korporacyjnych, detalicznych i banków. Wartość zaangażowania została zaprezentowana w wartości, która nie uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego.

Nazwa	Ekspozycje ogółem	W tym:		Kwoty korekt wartości i rezerw
		Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	Ekspozycje przeterminowane	
2009				
Łączna kwota ekspozycji bilansowych i pozabilansowych	22 530 217	662 452	1 016 633	549 435
POLSKA:	21 124 469	661 388	1 010 466	548 452
Województwo dolnośląskie	1 583 126	63 384	170 433	57 388
Województwo kujawsko-pomorskie	322 840	13 079	16 540	16 712
Województwo lubelskie	855 590	24 231	20 335	19 818
Województwo lubuskie	674 885	57 542	53 574	50 473
Województwo łódzkie	1 054 501	47 988	23 413	27 534
Województwo małopolskie	1 349 453	40 487	82 647	22 076
Województwo mazowieckie	6 495 671	88 043	304 529	89 837
województwo opolskie	89 192	4 191	9 142	3 523
Województwo podkarpackie	94 694	2 503	5 917	2 616
Województwo podlaskie	154 408	25 266	8 783	22 035
Województwo pomorskie	1 938 636	64 827	94 240	54 260
Województwo śląskie	2 135 852	141 102	42 989	105 546
Województwo świętokrzyskie	658 894	25 837	55 150	27 520
Województwo warmińsko-mazurskie	104 085	2 594	5 371	2 766
Województwo wielkopolskie	3 029 657	47 757	94 425	34 251
Województwo zachodniopomorskie	582 985	12 557	22 978	12 097
ZAGRANICA	1 405 748	1 064	6 167	983

Nazwa	Ekspozycje ogółem	W tym:		Kwoty korekt wartości i rezerw
		Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	Ekspozycje przeterminowane	
2008				
Łączna kwota ekspozycji bilansowych i pozabilansowych	28 136 297	567 939	1 079 046	339 985
POLSKA:	26 465 179	567 800	1 047 519	339 558
Województwo dolnośląskie	1 807 053	56 806	61 832	46 304
Województwo kujawsko-pomorskie	492 688	8 443	35 262	7 603
Województwo lubelskie	777 717	5 477	18 790	5 319
Województwo lubuskie	869 091	32 717	40 411	16 220
Województwo łódzkie	1 176 028	8 092	39 653	9 207
Województwo małopolskie	1 448 957	32 999	71 562	15 907
Województwo mazowieckie	10 040 175	107 879	379 529	82 206
Województwo opolskie	104 200	2 799	6 310	2 731
Województwo podkarpackie	332 614	1 823	6 677	2 144
Województwo podlaskie	120 253	7 795	8 053	6 784
Województwo pomorskie	2 056 300	48 338	116 498	29 628
Województwo śląskie	2 408 977	194 279	42 260	70 777
Województwo świętokrzyskie	663 519	16 830	31 505	13 493
Województwo warmińsko-mazurskie	100 519	191	3 020	390
Województwo wielkopolskie	3 550 679	32 341	161 794	21 219
Województwo zachodniopomorskie	516 409	10 991	24 363	9 626
ZAGRANICA	1 671 118	139	31 527	427

Kod branży	Nazwa	Łączna kwota ekspozycji wg wyceny bilansowej bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego wg głównych grup EKD										Salda korekt wartości i rezerw				
		Ekspozycje ogółem	Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	Ekspozycje wobec instytucji finansowych	Ekspozycje wobec przedsiębiorców oraz sektora publicznego	Ekspozycje detaliczne	Ekspozycje kapitałowe	Pozycje sekurytyzacyjne	Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	Inne aktywa niebędące ekspozycjami kredytowymi						
2009																
A	Rolnictwo łowiectwo leśnictwo	64 766	0	0	64 190	576	0	0	0	0	0	4 622	0	0	0	4 671
B	Rybacko	54	0	0	54	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	4
C	Górnictwo	9 233	0	0	9 233	0	0	0	0	0	0	2 680	0	0	0	1 291
D	Przetwórstwo przemysłowe	3 563 526	0	0	3 563 526	0	0	0	0	0	0	297 358	0	0	0	213 015
E	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	156 058	0	0	156 058	0	0	0	0	0	0	102	0	0	0	1 375
F	Budownictwo	828 377	0	0	828 325	52	0	0	0	0	0	17 563	0	0	0	13 134
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, mocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	2 735 579	0	0	2 735 546	33	0	0	0	0	0	175 765	0	0	0	134 241
H	Hotele i restauracje	118 263	0	0	118 263	0	0	0	0	0	0	888	0	0	0	928
I	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	285 867	0	0	285 840	27	0	0	0	0	0	38 567	0	0	0	29 968
J	Posrednictwo	1 851 333	1 080 051	507 316	148 368	0	115 598	0	0	0	741	0	0	0	0	5 522

Kod branży	Nazwa	Łączna kwota ekspozycji wg wyceny bilansowej bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego wg głównych grup EKD										Salda korekt wartości i rezerw
		Ekspozycje ogółem	Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	Ekspozycje wobec instytucji finansowych	Ekspozycje wobec przedsiębiorców oraz sektora publicznego	Ekspozycje detaliczne	Ekspozycje kapitałowe	Pozytywyne sekurytyzacje	Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	Inne aktywa niebędące ekspozycjami kredytowymi		
2008												
A	Rolnictwo leśnictwo	77 024	0	0	76 597	303	0	0	124	0	230	
B	Rybacko	12 590	0	0	9 410	0	0	0	3 180	0	85	
C	Górnictwo	11 288	0	0	8 684	0	0	0	2 604	0	1 234	
D	Przetwórstwo przemysłowe	4 551 064	0	0	4 224 733	0	0	0	326 331	0	147 716	
E	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	179 843	0	0	179 836	0	0	0	7	0	92	
F	Budownictwo	1 148 445	0	0	1 089 947	84	0	0	20 320	0	9 520	
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	3 294 824	0	0	3 256 821	78	473	0	37 925	0	30 261	
H	Hotele i restauracje	128 181	0	0	127 940	2	0	0	239	0	565	
I	Transport, gospodarka magazynowa i łączość	345 800	0	0	322 493	0	0	0	23 307	0	20 680	

J	Posrednictwo finansowe	2 445 858	1 554 506	527 686	248 517	0	114 959	0	190	0	545
K	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	3 619 857	0	0	3 615 679	0	38 094	0	4 178	0	7 446
L	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	5 431	0	0	5 431	0	0	0	0	0	0
M	Edukacja	10 556	0	0	10 498	0	0	0	58	0	149
N	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	186 375	0	0	186 237	0	0	0	138	0	235
O	Działalność usługowa komunalna	197 401	0	0	165 378	0	0	0	32 023	0	6 823
P	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	2 992 409	0	0	135 448	2 739 646	0	0	117 315	0	114 404
Q	Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem:		19 206 946	1 554 506	527 686	13 663 649	2 740 113	153 053	0	567 939	0	339 985

Instrumenty pochodne

Bank sprawuje ścisłą kontrolę nad otwartymi pozycjami pochodnymi netto, tzn. różnicą pomiędzy kontraktami kupna i sprzedaży, zarówno pod względem kwoty, jak i okresu obowiązywania. W dowolnym momencie kwota podlegająca ryzyku kredytowemu ogranicza się do bieżącej wartości godziwej instrumentów, których wycena jest dodatnia (tzn. aktywów), co w odniesieniu do instrumentów pochodnych stanowi jedynie niewielki ułamek wartości umowy lub wartości nominalnych wykorzystywanych do wyrażania wolumenu istniejących instrumentów.

Poziomem ekspozycji na to ryzyko kredytowe zarządza się w ramach ogólnych limitów kredytowych dla klientów, łącznie z potencjalną ekspozycją na ryzyko wynikające ze zmian na rynku.

Zwykle nie uzyskuje się zabezpieczeń w odniesieniu do ryzyka kredytowego związanego z tymi instrumentami, z wyjątkiem sytuacji, gdy Bank wymaga od kontrahentów depozytów zabezpieczających.

Stosowane przez Bank techniki wyceny oparte są zazwyczaj o maksymalne wykorzystanie danych wsadowych pochodzących z aktywnego rynku, takich jak: stopy procentowe, kursy walutowe oraz zmienności implikowane. W przypadku braku odpowiednich danych wsadowych pochodzących z aktywnego rynku, Bank wykorzystuje zazwyczaj w technikach wyceny własne szacunki parametrów niezbędnych do wyceny opierając je o najlepszą wiedzę i doświadczenie.

Zobowiązania warunkowe o charakterze kredytowym

Głównym celem tych instrumentów jest zapewnienie dostępności środków dla klientów zgodnie z zapotrzebowaniem. Gwarancje i akredytywy "standby", stanowiące nieodwołalne zapewnienia, że Bank spłaci zobowiązania klienta wobec osób trzecich, jeżeli klient nie będzie w stanie ich spłacić, są związane z takim samym ryzykiem, jak kredyty. Akredytywy dokumentowe i akredytywy typu list kredytowy (CLC), które są pisemnymi zobowiązaniami Banku wydanymi na rzecz klienta, upoważniającymi osoby trzecie do wypisywania czeków na Bank do ustalonej kwoty na określonych warunkach, są zabezpieczone na dostawach towarów których dotyczą, przez co związane są z mniejszym ryzykiem niż bezpośredni kredyt.

Zobowiązania warunkowe o charakterze kredytowym dotyczą niewykorzystanej części udzielonych kredytów, gwarancji i akredytów. Jeżeli chodzi o ryzyko kredytowe z tytułu zobowiązań do udzielenia kredytu, Bank jest potencjalnie narażony na straty w wysokości równej całej kwocie niewykorzystanych zobowiązań do udzielenia kredytów. Prawdopodobna wysokość straty jest jednak niższa od całej kwoty niewykorzystanych zobowiązań do udzielenia kredytów, ponieważ większość z tych zobowiązań uzależniona jest od spełnienia przez klientów określonych standardów kredytowych. Bank monitoruje okresy obowiązywania zobowiązań do udzielenia kredytów, ponieważ w przypadku dłuższych okresów ryzyko kredytowe jest zazwyczaj większe.

3.3 Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe wynika z otwartych pozycji w produktach stopy procentowej, walutowych i kapitałowych, które narażone są na zmiany wartości na rynku. Bank stosuje dla potrzeb konstrukcji limitów ryzyka metody symulacyjne, metody oparte na wartości punktu bazowego oraz metody oparte na wartości pozycji netto.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym podlega ciągłej ocenie oraz ewolucji w celu dostosowania go do zmieniających się warunków rynkowych.

Na proces zarządzania składają się:

- identyfikacja czynników ryzyka,
- pomiar ryzyka,
- monitorowanie ryzyka,
- raportowanie ryzyka.

3.4 Ryzyko walutowe

Cele i zasady zarządzania ryzykiem walutowym

Ryzyko walutowe to ryzyko zmiany wartości poszczególnych instrumentów finansowych spowodowanych fluktuacjami kursów walutowych. Z uwagi na prowadzoną działalność, Bank narażony jest na wpływ wahań kursowych na swoją sytuację finansową i przepływy pieniężne.

Ryzyko walutowe rozumiane jako prawdopodobieństwo wystąpienia straty jest uzależnione od:

- zmienności kursów walutowych,
- niedopasowania należności i zobowiązań walutowych.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ustalenie obszarów ryzyka walutowego i podejmowanie działań mających na celu ograniczenie ryzyka walutowego do akceptowanych przez Bank rozmiarów.

W celu zarządzania ryzykiem walutowym Zarząd ustala limity poziomu ekspozycji na ryzyko dla poszczególnych walut oraz globalnie dla pozycji overnight, które są na bieżąco monitorowane. Wielkości, które również podlegają kontroli to wartość zagrożona, obliczana w horyzoncie 10-dniowym oraz maksymalna miesięczna i roczna strata z transakcji na rynku walutowym.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu zmian kursów walut i relacji między należnościami a zobowiązaniami walutowymi na wynik finansowy, Bank dostosowuje działalność do zewnętrznych i wewnętrznych norm ostrożnościowych. Limity wielkości ryzyka walutowego uzależnione są od kapitałów Banku, jak również ściśle skorelowane z osiąganymi wynikami ekonomicznymi dla działalności walutowej.

Ponadto, dla potrzeb Nadzoru Finansowego wykorzystywana jest tzw. metoda podstawowa wyznaczająca dopuszczalne granice ekspozycji na ryzyko niedopasowania należności i zobowiązań walutowych (tzw. pozycja całkowita) w odniesieniu do funduszy własnych Banku.

Raporty dzienne dotyczące pozycji walutowej Banku obejmujące analizę działalności walutowej w kontekście przestrzegania obowiązujących norm ostrożnościowych oraz wyników ekonomicznych przedstawiane są dyrektorom jednostek organizacyjnych odpowiedzialnym za zarządzanie oraz kontrolę ryzyka oraz członkowi Zarządu nadzorującemu pion gospodarki pieniężnej.

Na dzień 31.12.2009 pozycja walutowa netto krótka Banku wynosiła -1 359 tys. PLN, co stanowi 0,06 % funduszy własnych Banku. W związku z powyższym Bank nie utrzymywał wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego.

Pozycja walutowa Banku w trzech podstawowych walutach była następująca:

USD -385 tys. PLN,
 EUR 382 tys. PLN,
 CHF -974 tys. PLN.

Poniższa tabela przedstawia podział pozycji bilansowych i pozabilansowych Banku według poszczególnych walut według stanu na dzień 31 grudnia 2009 i 2008 roku (w tys. PLN).

Koncentracje aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych

2009	EUR	USD	CHF	Pozostale	Razem:
Składniki pozycji walutowej bilansowe - aktywa	4 575 443	412 626	1 747 842	197 359	6 933 270
Składniki pozycji walutowej bilansowe - pasywa	4 170 423	667 128	27 934	135 930	5 001 415
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe - kwoty do otrzymania	4 641 990	3 893 970	130 926	422 800	9 089 686
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe - kwoty do wydania	5 046 628	3 639 853	1 851 808	483 823	11 022 112
Pozycja walutowa netto długa (+)	382	0	0	406	788
Pozycja walutowa netto krótka (-)	0	-385	-974	0	-1 359

2008	EUR	USD	CHF	Pozostale	Razem:
Składniki pozycji walutowej bilansowe - aktywa	4 729 482	704 857	1 841 238	101 758	7 377 335
Składniki pozycji walutowej bilansowe - pasywa	4 928 486	888 536	115 015	127 031	6 059 068
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe - kwoty do otrzymania	9 056 236	6 010 212	383 083	1 177 476	16 627 007
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe - kwoty do wydania	8 857 674	5 826 269	2 109 307	1 151 383	17 944 633
Pozycja walutowa netto długa (+)	0	264	0	820	1 084
Pozycja walutowa netto krótka (-)	-442	0	-1	0	-443

Polityka Banku w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym zakłada posiadanie zamkniętej pozycji walutowej. Bank nie prowadzi wyodrębnionych portfeli handlowych w zakresie przeprowadzania transakcji walutowych. Ryzyko walutowe jest niematerialne – wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego wynosi 0 PLN. W związku z powyższym Bank w procesie zarządczym nie stosuje metod symulacyjnych. Metoda wartości zagrożonej (VaR) jest stosowana ze względu na wymagania Grupy.

Wartość zagrożona (VaR), definiowana jest jako potencjalna wartość straty wynikająca ze zmiany kursu walutowego z zachowaniem założonego poziomu ufności oraz okresu utrzymywania pozycji. Do wyznaczenia VaR stosuje się metodę wariancji-kowariancji przy poziomie ufności równym 99%. Parametry dla metody VaR kształtowały się w dniu 31.12.2009 następująco:

	2009	2008
VaR Limit (mln EUR)	0,5	0,5
VaR (mln EUR)	0,020	0,014
VaR Utylizacja limitu	3,92%	2,77%

3.5 Ryzyko zmiany stopy procentowej dla przepływów pieniężnych i wartości godziwej

Cele i zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest spowodowane tym, że możliwe zmiany stóp procentowych na rynku mogą mieć wpływ na przyszłe przepływy pieniężne lub też na wartość godziwą posiadanych przez Bank instrumentów finansowych.

Identyfikacja obszarów, w których Bank jest narażony na ryzyko stopy procentowej oraz kształtowanie struktury bilansu i zobowiązań pozabilansowych w sposób pozwalający na maksymalizację wartości aktywów netto oraz wyniku odsetkowego są głównymi celami zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Dla celów oceny ryzyka stóp procentowych Bank wykorzystuje następujące metody:

dla księgi bankowej:

- metodologię analizy luki stóp procentowych,
- metodę wartości punktu bazowego BpV,
- metodę VaR.

dla księgi handlowej:

- metodę wartości punktu bazowego BpV,
- metodę VaR.

Analiza luki pozwala na ocenę wrażliwości dochodów odsetkowych netto na zmiany rynkowych stóp procentowych. Bank wykorzystuje analizę Monte Carlo do przeprowadzania testów warunków skrajnych przyjmując założenie o nagłym szokowym przesunięciu się krzywych dochodowości. Analiza luki uzupełniana jest analizą wrażliwości na zmianę kształtu krzywych dochodowości z wykorzystaniem analizy głównych składowych. Metodologia wartości punktu bazowego (BpV) ocenia wrażliwość wartości utrzymywanych pozycji na zmiany stóp procentowych.

Wartość zagrożona (VaR), definiowana jest jako potencjalna wartość straty wynikająca ze zmiany wartości bieżącej przepływów pieniężnych z instrumentu finansowego, z zachowaniem założonego poziomu ufności oraz okresu utrzymywania pozycji. Do wyznaczenia VaR stosuje się metodę wariacji-kowariancji przy poziomie ufności równym 99%.

Obliczone zgodnie z powyższymi założeniami wartości VAR są następujące (w mln EUR, termin utrzymywania 10 dni, poziom ufności 99%).

	2009	2008
Księga bankowa	0,458	1,288
Księga bankowa: wykorzystanie limitu	30,5%	42,9%
Księga handlowa	0,163	0,475
Księga handlowa wykorzystanie limitu	16,3%	47,5%

Na dzień 31 grudnia 2009 roku wartość zagrożona na stopie procentowej (księga bankowa) w horyzoncie 10-dniowym (VaR 10-dniowy) wyniosła 1 881 tysięcy złotych, co stanowiło około 0,08% funduszy własnych Banku.

Bank przeprowadza również analizę wrażliwości marży odsetkowej netto na zmianę rynkowych stóp procentowych. Scenariusz testowy zakłada jednorazową zmianę wszystkich stóp procentowych oraz zwiększenie korelacji pomiędzy zmianami stóp. Wewnętrzny limit Banku na wartość tej zmiany wynosi 10%, a jego wartość na koniec 2009 roku wyniosła 2,85 %, w roku 2008: 5,03%.

Ponadto Bank przeprowadza analizę zmiany wartości ekonomicznej do wartości funduszy własnych Banku, na skutek zmiany struktury stóp procentowych, dla poszczególnych typów walut, o przyjęty wskaźnik zakłócenia poziomu struktury stóp. W tym celu wyznaczana jest ważona wartość pozycji aktywów oraz pasywów, gdzie system wag oparty jest o założone równoległe przesunięcie struktury stóp procentowych.

Wykorzystanie wag ma na celu oszacowanie zmiany wartości bieżącej aktywów oraz pasywów, przy założeniu zmiany struktury stóp procentowych. Następnie wyznaczany jest rozkład zmiany wartości ekonomicznej kapitału przy danym poziomie ufności. Wartość wskaźnika porównywana jest do poziomu kapitałów własnych. Wartość wskaźnika nie może przekroczyć 20%. Sytuacja taka oznaczałaby, iż standardowe zakłócenie poziomu stóp procentowych powoduje spadek wartości ekonomicznej o ponad 20% wartości funduszy regulacyjnych pierwszej i drugiej kategorii. Wartość wskaźnika zarówno na koniec roku 2009, jak i na koniec roku 2008 wyniosła 2,9%.

Na podstawie wymienionych metod pomiarowych funkcjonuje system limitów ekspozycji na ryzyko stóp procentowych. Limity ryzyka stóp procentowych (limit luki, limit BpV oraz VaR limit) są ustanowione na poziomie całego Banku, ale także osobno dla spółek zależnych.

Wszystkie limity związane z ryzykiem stopy procentowej monitorowane są przez Departament Zarządzania Ryzykiem. Pomiar ryzyka prowadzony jest w cyklu dziennym. Dzielne raporty z wykorzystaniem poszczególnych limitów ryzyka rozsyłane są w formie elektronicznej do merytorycznych komórek organizacyjnych Banku.

W celu właściwego zarządzania ryzykiem kierownictwo Banku uczestniczy aktywnie w procesie ustanawiania i weryfikacji limitów, oraz kontroli poziomu ich wykorzystania. Za okresową kontrolę zarządzania ryzykiem stóp procentowych odpowiedzialny jest Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO). ALCO na swych comiesięcznych posiedzeniach dokonuje oceny poziomu ryzyka, na które Bank jest narażony i w razie konieczności zobowiązuje właściwe jednostki do podjęcia odpowiednich kroków w celu jego ograniczenia.

Wrażliwość aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych na zmiany stóp procentowych – analiza zmian oprocentowania

Poniższa tabela przedstawia ekspozycję Banku na ryzyko zmiany stopy procentowej. Tabela ta przedstawia aktywa i zobowiązania Banku według wartości bilansowej w podziale według wcześniejszego z dwóch terminów: zmiany oprocentowania przewidzianej w umowie lub terminu wymagalności. Wartość bilansowa pochodnych instrumentów finansowych, które są wykorzystywane przede wszystkim w celu obniżania poziomu ekspozycji Banku na zmiany stóp procentowych, ujęta jest w „Aktywach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat” oraz „Innych pasywach”.

Przewidywane terminy zmian oprocentowania i wymagalności/zapadalności nie odbiegają znacząco od terminów umownych.

2009	Nicoprocentrowane	1M	3M	6M	12M	2Y	5Y	>5Y	Razem:
Aktywa:									
Kasa i środki w banku centralnym	279 419	1 080 051	0	0	0	0	0	0	1 359 470
Należności od banków	0	495 503	7 372	4 441	0	0	0	0	507 316
Inwestycyjne papiery wartościowe	0	337 332	0	0	120 692	0	0	0	458 024
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	409 060	1 000 730	1 049 342	365 229	178 185	161 565	36 247	0	3 200 358
Kredyty i należności udzielone klientom	0	13 791 028	923 147	60 445	219	23	24	158 344	14 933 230
Inne aktywa	540 456	0	0	0	0	0	0	0	540 456
Aktywa ogółem:	1 228 935	16 704 644	1 979 861	430 115	299 096	161 588	36 271	158 344	20 998 854
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	12 312 415	4 092 301	1 371 758	930 088	282 612	78 348	432 825	19 500 347
Zobowiązania:									
Zobowiązania wobec banków	0	2 411 764	247 005	0	0	0	0	0	2 658 769
Zobowiązania wobec klientów - bieżące	0	4 409 115	0	0	0	0	0	0	4 409 115
Zobowiązania wobec klientów - terminowe	0	7 688 909	2 062 909	670 679	85 519	4 623	1 886	36	10 514 561
Kapitał Banku (w tym podporządkowany)	2 466 704	0	132 097	273 399	0	0	0	0	2 872 200
Inne Pasywa	544 209	0	0	0	0	0	0	0	544 209
Zobowiązania ogółem:	3 010 913	14 509 788	2 442 011	944 078	85 519	4 623	1 886	36	20 998 853
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	11 895 754	4 094 260	1 357 105	916 295	274 470	78 348	591 169	19 207 401

2008	Nicoprocentrowane	1M	3M	6M	12M	2Y	5Y	>5Y	Razem:
Aktywa:									
Kasa i środki w banku centralnym	339 581	1 546 982	0	0	0	0	0	0	1 886 563
Należności od banków	0	46 878	429 965	50 843	0	0	0	0	527 686
Inwestycyjne papiery wartościowe	0	0	29 611	399 671	0	236 871	0	28 862	695 015
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 635 195	785	715 201	8 547	424 733	95 988	22 836	0	3 903 285
Kredyty i należności udzielone klientom	0	3 739 443	12 007 498	586 315	76 247	38 252	3 377	180 584	16 631 716
Inne aktywa	430 052	0	0	0	0	0	0	0	430 052
Aktywa ogółem	3 404 828	5 334 088	13 182 275	1 045 376	500 980	371 111	26 213	209 446	24 074 317
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	348 164	17 081 180	6 378 555	4 652 041	1 027 225	289 218	255 329	30 031 712
Zobowiązania:									
Zobowiązania wobec banków	0	467 405	2 534 605	330 865	17 771	0	0	0	3 350 646
Zobowiązania wobec klientów - bieżące	0	3 492 278	0	0	0	0	0	0	3 492 278
Zobowiązania wobec klientów - terminowe	0	2 747 236	5 795 680	1 834 693	886 056	260 151	157	297	11 524 270
Kapitał Banku (w tym podporządkowany)	2 188 706	0	132 746	274 963	0	0	0	0	2 596 415
Inne Pasywa	3 110 708	0	0	0	0	0	0	0	3 110 708
Zobowiązania ogółem	5 299 414	6 706 919	8 463 031	2 440 521	903 827	260 151	157	297	24 074 317
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	335 049	17 149 144	6 382 868	4 662 306	1 020 062	288 896	422 745	30 261 070

Średni okres trwania (duracja) aktywów Banku wynosi 0,17, a pasywów 0,20 roku.

Wartość rynkowa kapitału własnego wynosi 2,3 mld PLN i stanowi około 11,03% rynkowej wartości bilansowej Banku.

3.6 Ryzyko utraty płynności

Podstawowym celem systemu zarządzania ryzykiem płynności jest takie kształtowanie struktury bilansu Banku, które umożliwi realizację określonych w planie finansowym celów dochodowych przy jednoczesnym utrzymaniu ciągłej zdolności terminowego wywiązywania się Banku ze zobowiązań oraz zachowaniu nałożonych limitów ryzyka stopy procentowej i ryzyka kursowego.

Zarządzanie bieżącą płynnością Banku prowadzone jest przez Departament Skarbu.

Poziom ponoszonego przez Bank średnio- i długoterminowego ryzyka płynności oceniany jest na podstawie raportów płynności.

Raporty płynności informują o wysokości luki płynności (statyczna analiza luki płynności), czyli o niedopasowaniu pomiędzy terminami zapadalności aktywów i terminami wymagalności pasywów w poszczególnych przedziałach czasowych, na podstawie poziomu osiąganych wskaźników płynności, które pokazują stosunek skumulowanych wpływów do skumulowanych wypływów w danym okresie czasu.

Raporty sporządzane są dla pozycji bilansowych i pozabilansowych w PLN i w podstawowych walutach obcych, tj. EUR i USD, oraz w pozostałych walutach obcych łącznie. Raporty uwzględniają elementy modelowania w zakresie zachowań rynku finansowego i klientów Banku (m.in. rolowanie depozytów, osad na rachunkach bieżących, prawdopodobieństwo realizacji zobowiązań pozabilansowych, rezerwę obowiązkową).

Zarządzanie średnio- i długoterminowym ryzykiem płynności realizowane jest w Banku przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO), który ustala pożądaną strukturę bilansu Banku poprzez system limitów obejmujących m.in. wielkość luki płynności, stopień koncentracji depozytów, stosunek wartości portfela kredytowego do depozytów.

Departament Skarbu prowadzi działalność na rynku finansowym odpowiednio kształtując portfel aktywów i pasywów tak, aby zachowane zostały wymagane poziomy limitów ryzyka płynności. Polityka cenowa i produktowa Banku jako instrument mający wpływ na strukturę bilansu Banku, jest również narzędziem wykorzystywanym do zarządzania ryzykiem płynności.

Bank dokonuje również kalkulacji nadzorczych miar płynności zgodnie z wymaganiami Uchwały Nr 386/2008 KNF z dnia 17 grudnia 2008 r. Są to:

- miary płynności krótkoterminowej,
- miary płynności długoterminowej.

Monitorowanie kształtowania się poziomu obowiązujących Bank miar płynności dokonywane jest na bazie bieżącej.

W poniższej tabeli przedstawiono strukturę wymagalności aktywów i zobowiązań Banku w oparciu o pozostały, na dzień bilansowy, okres do terminu zapadalności. Prezentowane wartości uwzględniają stosowane w Banku mechanizmy modelowania płynności.

2009	Bez zdefiniowanego terminu	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-2 lata	2-3 lata	3-5 lat	>5 lat	Razem:
Aktywa:									
Kasa i środki w bankach centralnych	0	897 827	0	461 643	0	0	0	0	1 359 470
Należności od banków	115 036	380 467	0	0	0	2 059	0	9 754	507 316
Inwestycyjne papiery wartościowe	0	9	264 296	0	164 595	0	29 124	0	458 024
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	1 718 194	640 990	664 106	169 946	0	7 122	0	3 200 358
Kredyty i należności udzielone klientom	36 457	1 372 159	1 100 484	3 164 041	1 534 923	698 588	1 457 554	5 569 024	14 933 230
Inne aktywa	517 047	22 584	446	86	8	138	29	118	540 456
Aktywa razem:	668 540	4 391 240	2 006 216	4 289 876	1 869 472	700 785	1 493 829	5 578 896	20 998 854
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	10 598 122	3 815 489	2 542 368	558 211	232 228	132 266	1 621 663	19 500 347
Zobowiązania warunkowe udzielone	0	897 827	0	461 643	0	0	0	0	1 359 470
Zobowiązania:									
Zobowiązania wobec banków	93 472	1 115 891	0	513	857 312	0	0	591 581	2 658 769
Zobowiązania wobec klientów - bieżące	0	264 259	225 348	2 074 721	1 343 089	544 786	0	0	4 452 203
Zobowiązania wobec klientów - terminowe	0	764 072	1 470 585	4 047 402	4 070 181	712	118 487	34	10 471 473
Kapitał Banku (w tym podporządkowany)	2 466 704	0	0	0	132 097	0	273 399	0	2 872 200
Inne zobowiązania	468 278	44 154	12 411	7 170	6 483	16	3 435	2 262	544 209
Zobowiązania razem:	3 028 454	2 188 376	1 708 344	6 129 806	6 409 162	545 514	395 321	593 877	20 998 854
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	10 338 330	3 818 921	2 513 923	550 070	232 228	132 266	1 621 663	19 207 401
Zobowiązania warunkowe otrzymane	0	171 513	210 929	904 371	770 918	236 859	978 233	1 964 161	5 236 984

2008	Bez zdefiniowanego terminu	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-2 lata	2-3 lata	3-5 lat	>5 lat	Razem:
Aktywa:									
Kasa i środki w bankach centralnych	0	1 550 263	0	336 300	0	0	0	0	1 886 563
Należności od banków	0	476 843	843	50 000	0	0	0	0	527 686
Investycyjne papiery wartościowe	0	0	0	180 833	389 924	73 466	50 792	0	695 015
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 492 556	659 848	63 078	548 808	86 548	22 836	0	29 611	3 903 285
Kredyty i należności udzielone klientom	0	1 511 166	1 226 502	3 086 239	2 465 000	799 740	1 517 988	6 025 081	16 631 716
Inne aktywa	430 052	0	0	0	0	0	0	0	430 052
Aktywa razem:	2 922 608	4 198 120	1 290 423	4 202 180	2 941 472	896 042	1 568 780	6 054 692	24 074 317
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	10 155 993	8 271 287	8 702 255	1 667 520	128 148	428 436	678 074	30 031 713
Zobowiązania warunkowe udzielone	263 863	626 820	2 513 398	1 281 617	834 761	639 905	406 130	16 007	6 582 501
Zobowiązania:									
Zobowiązania wobec banków	0	863 442	962 149	29 618	1 027	867 584	26 000	600 826	3 350 646
Zobowiązania wobec klientów – bieżące	0	199 153	145 597	1 666 870	1 072 536	368 100	0	0	3 452 256
Zobowiązania wobec klientów – terminowe	0	916 113	1 342 055	4 967 747	4 312 226	13 609	5 267	7 275	11 564 292
Kapitał Banku (w tym podporządkowany)	2 188 706	0	0	0	0	132 746	274 961	0	2 596 413
Inne zobowiązania	3 110 710	0	0	0	0	0	0	0	3 110 710
Zobowiązania razem:	5 299 416	1 978 708	2 449 801	6 664 235	5 385 789	1 382 039	306 228	608 101	24 074 317
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	10 326 902	8 353 820	8 680 678	1 665 013	128 148	428 436	678 074	30 261 071
Zobowiązania warunkowe otrzymane	129 242	125 884	1 178 791	460 720	661 402	748 911	2 190 586	90 521	5 586 057

Analizę wymagalności zobowiązań finansowych w postaci niezdyktowanych przepływów środków pieniężnych, prezentują poniższe zestawienia.

Rodzaj zobowiązania	Wartość nominalna	Wartość bilansowa	Przepływy pieniężne kontraktowe	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat
2009							
Zobowiązania finansowe:	17 883 847	17 582 445	18 003 154	15 271 072	731 507	1 408 948	591 627
Zobowiązania wobec banków	3 013 420	2 658 769	3 033 593	1 150 193	32 065	1 259 754	591 581
Zobowiązania wobec klientów	14 870 427	14 923 676	14 969 561	14 120 879	699 442	149 194	46
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych:	16 354 367	335 320	16 354 367	14 198 241	1 905 892	250 234	0
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu	16 354 367	335 320	16 354 367	14 198 241	1 905 892	250 234	0
Zobowiązania gwarancyjne udzielone	1 302 174	1 302 174	1 302 174	232 248	410 680	593 958	65 288

Rodzaj zobowiązania	Wartość nominalna	Wartość bilansowa	Przepływy pieniężne kontraktowe	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat
2008							
Zobowiązania finansowe:	18 536 506	18 367 194	18 752 004	15 013 958	1 846 109	1 291 065	600 872
Zobowiązania wobec banków	3 664 247	3 350 646	3 702 609	1 790 512	42 660	1 268 611	600 826
Zobowiązania wobec klientów	14 872 259	15 016 548	15 049 397	13 223 447	1 803 449	22 455	46
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych:	26 596 348	2 728 314	26 596 348	18 339 727	7 709 706	546 915	0
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu	26 596 348	2 728 314	26 596 348	18 339 727	7 709 706	546 915	0
Zobowiązania gwarancyjne udzielone	1 179 581	1 179 581	1 179 581	212 872	434 907	467 307	64 495

Poniższe tabele przedstawiają skumulowaną lukę płynności Banku z uwzględnieniem transakcji pozabilansowych (bez linii kredytowych).

2009							Razem:
do 1 miesiąca	1 - 3 miesiący	3 - 12 miesiący	1 - 2 lata	2 - 3 lat	3 - 5 lat	>5 lat	
2 462 655	2 757 096	945 612	-3 585 936	-3 430 665	-2 332 158	292 949	-2 890 447

2008							Razem:
do 1 miesiąca	1 - 3 miesiący	3 - 12 miesiący	1 - 2 lata	2 - 3 lat	3 - 5 lat	>5 lat	
2 042 993	800 785	-1 639 693	-4 081 502	-4 564 753	-3 297 240	-229 358	-10 968 768

Dopasowanie lub kontrolowane niedopasowanie terminów zapadalności aktywów i zobowiązań ma podstawowe znaczenie dla zarządzania Bankiem. Kompletne dopasowanie wszystkich pozycji zdarza się w bankach bardzo rzadko, bowiem transakcje zawierane są często na nieokreślone terminy i są zróżnicowane pod względem rodzaju. Niedopasowana pozycja może zwiększać rentowność, lecz także niesie ze sobą większe ryzyko strat.

Terminy wymagalności aktywów i zobowiązań oraz zdolność do zastąpienia, po możliwym do przyjęcia koszcie, oprocentowanych zobowiązań z chwilą osiągnięcia terminu wymagalności, stanowią istotne elementy oceny płynności Banku oraz jej narażenia na zmiany stóp procentowych i kursów wymiany walut.

Wymogi w zakresie płynności dotyczące obsługi gwarancji i akredytyw zabezpieczających są znacznie niższe niż wartość odnośnego zobowiązania, ponieważ analizy prowadzone przez Bank wykazują znacznie niższe faktyczne realizacje wymogów pieniężnych niż wartości kontraktowe.

3.7 Zarządzanie ryzykiem operacyjnym

Definicja ryzyka operacyjnego

Ryzyko operacyjne definiowane jest jako ryzyko straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów, ludzi i systemów lub też ze zdarzeń zewnętrznych. Definicja obejmuje swoim zakresem ryzyko prawne, nie obejmuje natomiast ryzyka strategicznego oraz ryzyka utraty reputacji.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego

Dla celów kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego Grupa RZB stosuje tzw. Metodę Standardową (ang. Standardized Approach) określającą zarówno metodę wyliczania wymogu kapitałowego, jak również wymagania dla Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym. W roku 2009 wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego Raiffeisen Bank Polska S.A. wyniósł **153 mln PLN**.

Cele i zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Bank działalności operacyjnej poprzez wdrożenie efektywnych mechanizmów identyfikacji, oceny i kwantyfikacji, ograniczania, oraz monitorowania i raportowania ryzyka operacyjnego.

Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku ma odzwierciedlać profil ryzyka operacyjnego Banku i zapewnić podjęcie odpowiednich środków w celu:

- kontroli poziomu ryzyka na akceptowalnym poziomie adekwatnym do rozmiaru i charakteru działalności Banku,
- podejmowania działań zmierzających do likwidacji przyczyn oraz negatywnych skutków zdarzeń operacyjnych,
- minimalizacji strat powstających w wyniku zdarzeń operacyjnych,
- poprawy efektywności procesów,
- kształtowania świadomości związanej z ryzykiem operacyjnym.

Podstawowe zasady dotyczące zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku są następujące:

- właścicielami ryzyka operacyjnego są menadżerowie linii biznesowych oraz poszczególnych jednostek organizacyjnych Banku,
- organem nadzorującym proces zarządzania ryzykiem operacyjnym jest Komitet Sterujący ds. Ryzyka Operacyjnego,
- istnieje niezależna funkcja zarządzania ryzykiem operacyjnym umiejscowiona w Departamencie Zarządzania Ryzykiem,
- występuje niezależny przegląd procedur i procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym dokonywany przez audyt wewnętrzny,
- przeprowadzane jest systematyczne gromadzenie danych związanych z ryzykiem operacyjnym,
- przeprowadzane jest szacowanie ekspozycji i raportowanie ryzyka operacyjnego,
- podejmowane są działania mające na celu ograniczenie ryzyka operacyjnego do akceptowalnego poziomu.

Metody zarządzania ryzykiem operacyjnym

Zgodnie z Polityką Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym w Banku stosowane są następujące instrumenty identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka:

- gromadzenie informacji o zdarzeniach operacyjnych,
- monitoring kluczowych wskaźników ryzyka,
- analizy scenariuszy dla zdarzeń charakteryzujących się małą częstotliwością i wysoką dotkliwością,
- przeprowadzanie samooceny ryzyka operacyjnego dla kluczowych obszarów ryzyka operacyjnego,
- raportowanie ryzyka operacyjnego do Zarządu oraz jednostek organizacyjnych Banku,
- Kluczowe Indykatory Ryzyka (monitoring indykatorów ryzyka przeprowadzany na poziomie Banku),
- Analiza Scenariuszy (scenariusze zdarzeń operacyjnych są tworzone tam, gdzie częstotliwość zdarzeń jest mała, ale kwota straty może stanowić poważne zagrożenie dla Banku).

Dane zgromadzone w procesie identyfikacji i pomiaru ryzyka operacyjnego Bank wykorzystuje w kolejnych etapach zarządzania ryzykiem operacyjnym, tj. analizach, raportowaniu oraz ograniczaniu ryzyka operacyjnego.

Sprawozdanie Zarządu Raiffeisen Bank Polska S.A. za rok 2009

WYNIKI FINANSOWE BANKU

Rok 2009 był dla Raiffeisen Bank Polska S.A. podobnie jak dla całego sektora bankowego trudny i zdominowany działaniami ograniczającymi skutki kryzysu finansowego. Znalazło to odzwierciedlenie zarówno w wynikach finansowych Banku jak i w podstawowych wskaźnikach efektywnościowych. Suma bilansowa spadła w porównaniu do roku 2008 o **13%**, osiągając poziom **21 mld złotych**, zaś fundusze własne Banku wyniosły na koniec 2009 roku **2,3 mld złotych** (bez niepodzielonego wyniku finansowego za rok 2009). Średnioroczne zatrudnienie wyniosło **2,7 tys. osób**. Pomimo niesprzyjających okoliczności gospodarczych Bank osiągnął zysk netto w wysokości **117,7 mln złotych** wobec zrealizowanego w poprzednim roku zysku netto na poziomie **315,2 mln złotych**, co oznacza spadek o **63%**.

Do najważniejszych czynników kształtujących wynik finansowy w 2009 należy zaliczyć:

- wzrost portfela kredytów z rozpoznaną utratą wartości;
- znaczny wzrost rezerw na należności kredytowe;
- utrzymywanie się niekorzystnych tendencji na rynku finansowym oraz walutowym szczególnie w pierwszym półroczu 2009 roku;
- spadek przychodów odsetkowych i wyniku na działalności bankowej o 13% w stosunku do roku poprzedniego.

Kredyty i pożyczki zagrożone stanowiły w 2009 roku 5,6% wysokości całego portfela kredytowego netto Banku.

Podstawowe wskaźniki efektywności Banku kształtowały się następująco:

Wskaźniki	2009	2008
ROE brutto	6,61	25,08
ROE netto	5,28	20,2
ROA netto	0,56	1,31
CIR	57,40	53,76
CIR bez amortyzacji	52,37	49,22
Współczynnik wypłacalności	13,07%	10,09%

ROA = zysk netto / suma bilansowa

ROE brutto = zysk brutto / średnioroczne fundusze własne, bez zysku bieżącego

ROE netto = zysk netto / średnioroczne fundusze własne bez zysku bieżącego

CIR = ogólne koszty administracyjne + amortyzacja/dochody z działalności bankowej (bez pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych).

Zmiany w strukturze akcjonariatu Grupy

Wyłącznym akcjonariuszem Raiffeisen Bank Polska S.A. jest Raiffeisen International Bank-Holding AG (RI), podmiot zależny Raiffeisen Zentral Bank Österreich AG (RZB), zrzeszający Banki Grupy Raiffeisen w Europie Środkowo-Wschodniej. Po debiucie Raiffeisen International (RI) na Giełdzie Papierów Wartościowych w Wiedniu w dniu 25 kwietnia 2005 r., RZB pozostaje głównym udziałowcem RI, dysponującym pakietem 68,5% akcji. Pozostałe akcje Raiffeisen International znajdują się w wolnym obrocie.

Zmiany w składzie Zarządu Banku

16 listopada 2009r. Rada Nadzorcza przyjęła rezygnację Piotra Koniecznego z pełnienia funkcji członka zarządu, którą sprawował od listopada 2007 roku.

BANKOWOŚĆ KORPORACYJNA

Obsługa Dużych Przedsiębiorstw. W roku 2009 Bank umacniał swoją pozycję w segmencie dużych przedsiębiorstw. W porównaniu z rokiem 2008, mimo trwającej na rynku "wojny depozytowej" udało nam się zanotować wzrost wolumenów depozytowych (depozyty terminowe, overnight i rachunki bieżące) o **13,9%**. Łączny wolumen kredytowy wzrósł o 6,7% z uwzględnieniem finansowania transakcji handlowych oraz projektów inwestycyjnych. Mimo kryzysu miniony rok można również zaliczyć do udanych w obszarach finansowania strukturalnego i finansowania projektów inwestycyjnych. Wolumen projektów inwestycyjnych wzrósł o **38,6%**.

Małe i Średnie Firmy. W obszarze małych i średnich korporacji Raiffeisen Bank Polska S.A. koncentrował się w ubiegłym roku na wsparciu przedsiębiorców w zakresie poprawy płynności i wypłacalności oferując produkty faktoringowe dopasowane do indywidualnych potrzeb. Z myślą o małych i średnich firmach Bank wprowadził atrakcyjny i wygodny dla importerów i eksporterów produkt – Internetowa Platforma R-DEALER. Dzięki temu narzędziu nasi Klienci mogą zawierać transakcje wymiany walut, samodzielnie analizować trendy, informacje rynkowe oraz inwestować środki na lokatach terminowych.

Pomimo globalnego kryzysu Bank oferował Klientom kredyty inwestycyjne z dofinansowaniem ze środków Unii Europejskiej, w tym nowoczesny kredyt technologiczny, który cieszy się wśród naszych Klientów dużym zainteresowaniem. Bank nieustannie pracuje nad poprawieniem efektywności i procesów, w szczególności procesów kredytowych, co w roku 2010 powinny odczuć małe i średnie firmy m.in. w postaci skrócenia czasu procesowania transakcji.

Faktoring. R-FAKTORING to marka najczęściej wybierana przez polskie przedsiębiorstwa poszukujące różnorodnych rozwiązań faktoringowych. Do Raiffeisen Bank Polska S.A. należy 20% rynku faktoringowego, co plasuje Bank na drugim miejscu w Polsce. W ciągu całego ubiegłego roku Raiffeisen Bank Polska S.A. wykupił wierzytelności handlowe na łączną kwotę ponad 10,2 mld zł, co stanowiło około 11 % wzrostu obrotu zrealizowanego przez Bank w 2009 roku.

Na popularność usług faktoringowych świadczonych przez Raiffeisen Bank Polska S.A. wpłynęło wiele czynników, do których z pewnością należy zaliczyć najszerzy na rynku wachlarz produktów faktoringowych, możliwość elektronicznej wymiany danych na temat wierzytelności i ich spłat, szybką ścieżkę decyzyjną w zakresie przyznawania nowych limitów jak i modyfikacji w obrębie funkcjonujących już transakcji oraz największą w Polsce sieć sprzedaży faktoringu. W ciągu ostatniego roku Bank rozszerzył ofertę faktoringową o usługę Asystenta Należności, Inkasa Faktoringowego oraz mikrofaktoringu, który jest usługą z obszaru faktoringu niepełnego.

Emisja obligacji. Raiffeisen Bank Polska S.A. utrzymywał przez cały ubiegły rok silną pozycję w dziedzinie organizacji emisji instrumentów dłużnych. Był organizatorem emisji obligacji komercyjnych dla kilku nowych emitentów w segmentach krótko-, średnio- i długoterminowych obligacji komercyjnych oraz rozwijał dystrybucję skarbowych i korporacyjnych zagranicznych papierów dłużnych. Wartość obrotu nieskarbowymi instrumentami dłużnymi zrealizowana za pośrednictwem Raiffeisen Bank Polska S.A. wyniosła 1,76 mld złotych. Bank jest wysoko notowany wśród aktywnych agentów emisji, plasując się w pierwszej dziesiątce branżowego rankingu Fitch Polska, uwzględniającego wartość wyemitowanych i niezapadłych komercyjnych papierów dłużnych. Wartość ta wyniosła na koniec roku 610 mln złotych.

BANKOWOŚĆ DETALICZNA

W roku 2009 bankowość detaliczna Raiffeisen Bank Polska S.A. przeszła dużą zmianę wizerunkową, ofertową i produktową. Wdrożona została nowa marka Premium Banking, za którą kryje się nowy model obsługi dla segmentu zamożniejszych klientów. W każdym z blisko 100 oddziałów przygotowana została specjalna strefa do obsługi Klientów segmentu Premium, realizowanej przez wyspecjalizowanych Doradców Finansowych. We współpracy z Raiffeisen International oraz firmą doradczą Boston Consulting Group został jednocześnie opracowany i wdrożony unikalny program treningowy, którego celem jest stałe podnoszenie i utrzymywanie kompetencji Doradców Finansowych na najwyższym poziomie.

Dzięki rozszerzeniu oferty o fundusze Opera TFI, Celowe Plany Oszczędnościowe Legg Mason, fundusze Union Investment, PSO Amplico, produkty strukturyzowane, lokaty inwestycyjne strukturyzowane oraz plan inwestycyjny Krok po Kroku, saldo depozytów w bankowości detalicznej wzrosło o 37 % w stosunku do 2008 i wyniosło 1 847 mln złotych, z czego 100 mln złotych zostało skonwertowanych na lokatę inwestycyjną. Jednocześnie z uwagi na znacznie ostrożniejszą niż w poprzednich latach politykę kredytową Bank udzielił w ubiegłym roku mniej kredytów.

Zdecydowane osłabienie złotówki na przełomie lat 2008/2009 spowodowało na koniec roku 2009 wzrost aktywów denominowanych w walutach obcych o 23% do poziomu 2 439 mln złotych.

Produkty kartowe. W ubiegłym roku Bank sprzedał ponad 15 tysięcy nowych kart kredytowych i był to wynik o ponad 52% lepszy od wyniku uzyskanego w 2008 roku. Liczba wydanych kart kredytowych na koniec roku przekroczyła 121 tysięcy. W tym samym roku Bank podjął szereg działań mających na celu zwiększenie poziomu aktywności dotychczasowych oraz nowych klientów produktów kartowych poprzez liczne działania marketingowe. Tym samym Bank kontynuował strategię produktową opartą na dostarczaniu najlepszych produktów dla najbardziej wymagających Klientów, oczekujących od Banku najwyższej jakości usług.

Od stycznia do połowy kwietnia bank kontynuował udaną kampanię oferty cross-sell'owej karty kredytowej, skierowanej do posiadaczy depozytów. Oferta cieszyła się ogromnym zainteresowaniem ze strony Klientów, na co wskazują końcowe wyniki kampanii – ponad tysiąc wydanych kart.

W marcu i kwietniu Bank rozpoczął akcję promującą przelewy z karty kredytowej na poczet zapłaty podatku dochodowego, pod nazwą „Masz kartę kredytową Raiffeisen Bank Polska S.A.? Masz zapłacony podatek!”. W ramach akcji Klienci dokonali przelewów z karty na ponad 7 milionów złotych.

W sierpniu Raiffeisen Bank wydał pierwszą w Polsce multipartnerską, ekskluzywną kartę kredytową MasterCard World Class&Club wraz z powiązaniem z nią programem partnerskim Class&Club, skierowanym do klientów indywidualnych oraz przedstawicieli klasy średniej, którzy w swoim życiu postawili na jakość i styl. Karta Kredytowa MasterCard World Class&Club uprawnia do korzystania ze zniżek w sklepach i punktach usługowych każdego z partnerów programu: AlmiDecor, Cinema City, Coffeeheaven, Falkensteiner Hotels and Residences oraz Royal Collection. W grudniu do programu partnerskiego Class&Club dołączyli Rossignol, Quiksilver oraz Wittchen. Do karty dołączony został specjalny bezpłatny pakiet ubezpieczeń Class&Comfort, oferowany we współpracy z Towarzystwem Ubezpieczeniowym UNIQA. Częste korzystanie z karty MasterCard World Class&Club zwiększało szanse na zdobycie atrakcyjnych nagród w specjalnej loterii. Do końca roku Bank wydał ponad 12 tysięcy nowych kart, zaś projekt graficzny karty został doceniony przez jej użytkowników w postaci nagrody w kategorii na „Najładniejszą polską kartę kredytową w 2009 r.” przyznawanej w ramach dorocznej konferencji Central European Electronic Card. Dodatkowo Bank otrzymał także nagrodę jury w konkursie na "Najlepszy w 2009 roku system, aplikację lub urządzenie IT do obsługi systemów kartowych" za aplikację Mobilny Bank m.in. do obsługi kart kredytowych wydanych przez Raiffeisen Bank Polska S.A.

W ramach budowania świadomości ekologicznej Bank podjął działania mające na celu zmniejszenie liczby wyciągów papierowych i zaproponował Klientom przejście na wyciągi elektroniczne. Do końca roku z możliwości tej skorzystało ponad 22 tysięcy posiadaczy kart kredytowych.

Produkty strukturyzowane. W 2009 r. Bank znacząco rozwinął ofertę własnych produktów strukturyzowanych. Poszerzono także krąg odbiorców tych produktów, oferując lokatę inwestycyjną klientom Premium Banking. Kolejne subskrypcje cieszyły się dużym powodzeniem ze względu na atrakcyjne stopy zwrotu, jakie przynosił produkt przy jednoczesnej gwarancji kapitału oraz dzięki przejrzystej konstrukcji i możliwości zainwestowania środków na krótkie okresy, np. 3 czy 6 miesięcy.

Oprócz produktów własnych Bank oferował Klientom także produkty strukturyzowane w formie ubezpieczenia na życie i dożycie, z myślą o klientach bankowości detalicznej.

Produkty Hipoteczne. Rok 2009 był szczególnie trudny dla produktów hipotecznych nie tylko w Raiffeisen Bank Polska S.A., ale i także w innych instytucjach finansowych. W związku z nieprzewidywalnymi zmianami kursów walut już od początku roku oferta hipoteczna była uboższa o kredyty denominowane w CHF, EUR i USD. Pomimo niekorzystnych okoliczności na rynku usług hipotecznych wprowadzone przez Bank zmiany w ofercie przyniosły oczekiwane efekty, a wynik na produktach hipotecznych był rekordowo wysoki. Sprzyjało temu również podjęcie działań mających na celu zwiększenie ochrony kredytobiorców przed następstwami światowego kryzysu (wzrost bezrobocia, wahania kursów walut). Po ustabilizowaniu się cen na rynku nieruchomości w drugim półroczu nastąpiło pewne ożywienie na rynku produktów hipotecznych. Po ponownym wprowadzeniu kredytów denominowanych w EUR i USD oraz możliwości obniżenia oprocentowania w sytuacji gdy klient zdecyduje się na inne produkty naszego Banku, sprzedaż już w grudniu była dużo wyższa niż w innych miesiącach 2009 roku.

Bancassurance. Rok 2009 przyniósł dalszy rozwój współpracy z Grupą UNIQA oraz podjęcie współpracy z towarzystwem ubezpieczeniowym Amplico Life, które specjalnie dla Raiffeisen Bank przygotowało bardzo atrakcyjne produkty. Chcąc zapewnić najwyższy poziom usług, Bank wprowadził w życie najlepsze praktyki bancassurance zalecane przez Związek Banków Polskich.

Równocześnie, w odpowiedzi na oczekiwania naszych Klientów Bank rozszerzył swoją ofertę ubezpieczeniową o nowe bardzo atrakcyjne i innowacyjne produkty, w tym m.in.:

- Gwarancja i Przyszłość – ubezpieczenie, które zapewnia ochronę na życie i dożycie, jak i również na wypadek hospitalizacji,
- R-Wydatki Pod Ochroną – innowacyjny program ubezpieczeniowy, który pomaga spłacić rachunki klienta w przypadku ograniczenia dochodów w konsekwencji poważnych zdarzeń losowych,
- R-Gwarancja Dochodów – ubezpieczenie, które zapewnia ochronę dochodów klienta w przypadku utraty możliwości zarobkowania (zwolnienie z pracy, niezdolność do pracy),
- R-Pomoc i Opieka - unikatowe ubezpieczenie assistance i concierge, które obejmuje: assistance medyczny, domowy, samochodowy, prawny oraz usługi concierge (ubezpieczenie przekazywane przez doradców banku dla wybranych klientów jako bezpłatny pakiet),
- Ubezpieczenie Class&Care do karty Class&Club - ubezpieczenie Class&Care chroni spłatę zadłużenia karty w przypadku: utraty pracy, trwałej i całkowitej niezdolności do pracy i innych zdarzeń losowych; zapewnia zwrot pieniędzy za nieuprawnione użycie Karty kredytowej, utratę środków bądź za zniszczenie zakupów zakupionych Kartą,
- Ubezpieczenie Class&Comfort do karty Class&Club stanowi bardzo atrakcyjne ubezpieczeniem podróży zagranicznych, komplet usług assistance oraz concierge.

Raiffeisen Club. Pomimo kryzysu gospodarczego i załamania na rynkach finansowych Bank wytrwale umacniał swoją pozycję w segmencie najzamożniejszych Klientów (Raiffeisen Club), zwiększając swój udział w obszarze private banking poprzez pozyskanie nowych Klientów, wzrost aktywów i rozwój oferty.

Kompleksowa oferta obejmująca m.in. takie propozycje jak portfolio management, optymalizacja podatkowa i inwestowanie w nieruchomości, najwyższa jakość świadczonych usług oraz profesjonalna obsługa osobistych doradców przyczyniły się do pozyskania 600 nowych aktywnych Klientów, dzięki czemu na koniec 2009 roku Raiffeisen Club obsługiwał ponad 6200 osób z aktywami o łącznej wartości blisko 3 mld PLN. Raiffeisen Club utrzymał stan aktywów i dodatkowo pozyskał aktywa o wartości blisko 100 mln PLN. Jednocześnie od czerwca 2009 nastąpiło ożywienie na rynku funduszy inwestycyjnych, co przełożyło się na coraz bardziej dynamiczny wzrost sprzedaży funduszy.

Dla Klientów Raiffeisen Club, posiadających aktywa o wartości co najmniej 1 mln zł, Raiffeisen Bank wprowadził w roku 2009 usługę Portfolio Management. Jest to innowacyjna oferta stanowiąca połączenie aktywnego doradztwa finansowego ze strony licencjonowanego doradcy inwestycyjnego (portfolio manager) z profesjonalnym wsparciem merytorycznym, polegającym na zbudowaniu dla Klienta portfela finansowego oraz modelowaniu jego struktury. Portfolio management zapewnia zwiększoną przejrzystość procesu doradczego, lepszą komunikację z Klientem oraz kompleksowy nadzór nad realizacją programu inwestycyjnego.

W ubiegłym roku Raiffeisen Bank Polska S.A. został pierwszym bankiem w Polsce, którego pracownicy zdobyli prestiżowy certyfikat jakości - Europejskiego Doradcy Finansowego (EFA – European Financial Advisor), będący potwierdzeniem wysokich kompetencji i profesjonalizmu. Zdobyta wiedza i umiejętności pozwalają wprowadzić unikalne na rynku polskim, autorskie podejście w zakresie planowania finansowego, pozwalające na precyzyjne określenie najlepszych rozwiązań finansowych realizujących indywidualne potrzeby i plany Klienta.

Mikroprzedsiębiorstwa. W segmencie najmniejszych przedsiębiorstw (mikro), rok 2009 był przełomowy w historii tej linii biznesowej, zarówno pod względem przychodowym i wynikowym, jak i produktowym. Pomimo bardzo trudnego roku kryzysowego, przychody linii wzrosły w stosunku do 2008 r o 32% i zamknęły się kwotą 70 mln PLN, przy czym same przychody odsetkowe wzrosły r/r o ponad 50%. Wyniki te są rezultatem nowego, zautomatyzowanego procesu kredytowego dla produktów niezabezpieczonych, opartego na modelu punktowej oceny zdolności kredytowej oraz na tzw. limicie globalnym.

Rozpoczęte zostały również prace nad produktami finansowania zabezpieczonego, których wprowadzenie do oferty Banku nastąpi w drugim kwartale 2010 r. W listopadzie wdrożona została zupełnie nowa oferta pakietów dla mikroprzedsiębiorstw, których sprzedaż rozpocznie się z początkiem 2010 r. Rok 2009 poświęcony był budowaniu w tym segmencie modelu bankowości opartej na relacjach z klientem, co zaowocowało wzrostem wskaźnika tzw. sprzedaży krzyżowej (cross-sell ratio), zaś przyrost aktywów został w blisko 70% zrealizowany selektywnymi ofertami dla wybranych klientów.

BANKOWOŚĆ TRANSAKCYJNA

W trudnym dla sektora roku 2009 Raiffeisen Bank Polska S.A. odnotował zwiększenie udziału w rynku płatności zagranicznych w Polsce, w znacznym stopniu wynikające z wprowadzenia rok wcześniej konkurencyjnej oferty na przelewy zagraniczne w euro do krajów Unii Europejskiej (tzw. przelew euroregulowany). Udostępnienie w systemie Raiffeisen On-line wygodnego narzędzia umożliwiającego wysyłkę przelewu euroregulowanego po cenie jedynie 5 PLN, a także uruchomienie platformy walutowej R-Dealer wpłynęły na znaczny wzrost liczby przelewów euroregulowanych (ponad trzykrotny w grudniu 2009 roku w stosunku do grudnia 2008) i wzrost udziału w rynku do poziomu 10%.

W ubiegłym roku Bank zwiększył atrakcyjność swojej oferty poprzez wprowadzenie na rynek unikatowego pakietu transakcyjnego dla małych przedsiębiorstw (Klienci o obrotach rocznych od 4 do 20 mln PLN) pod nazwą "Układ Korzyści". Oferta, która spotkała się z dużym zainteresowaniem Klientów, daje im dowolność w konstruowaniu pakietu produktów bankowości transakcyjnej dostosowanego do potrzeb firmy, zaś opłacie podlegają tylko te produkty, z których firma faktycznie korzysta.

W obszarze obsługi gotówkowej Bank kontynuował działania w kierunku outsourcingu procesów, co zaowocowało zwiększeniem efektywności oraz obniżeniem kosztów usługi i kosztów procesów w Banku.

W roku 2009 Bank wprowadził także nową usługę dla klientów detalicznych w segmencie R-Club - wypłaty zamknięte z bezpośrednim dostarczeniem do miejsca wskazanego przez Klienta.

Starając się spełnić oczekiwania Klientów spłacających kredyty hipoteczne we frankach szwajcarskich zaciągnięte w innych bankach Bank wprowadził w lipcu usługę "Lepsze widoki na spłatę we frankach". Zgodnie z rekomendacją SII, kredytobiorcy otrzymali możliwość spłaty kredytu bezpośrednio w walucie, w której został zaciągnięty. Wykorzystując ten fakt oraz obowiązujące w Banku przejrzyste zasady ustalania spreadu, Klientom, którzy zdecydowali się otworzyć rachunek w Raiffeisen Bank Polska S.A., umożliwiono założenie darmowego konta we frankach szwajcarskich, z którego można wykonać raz w miesiącu bezpłatny przelew w walucie obcej. Przelew ten może być wykorzystany do spłaty zadłużenia kredytowego w innym polskim banku, dzięki czemu wysokość płaconej co miesiąc raty mogła ulec obniżeniu.

W grudniu 2009 Raiffeisen Bank Polska dołączył do koalicji na rzecz płatności mobilnych EasyPay, którą reprezentują operatorzy komórkowi, inne banki i instytucje finansowe. Organizowana przez Polską Wytwórnę Papierów Wartościowych inicjatywa EasyPay ma umożliwić realizowanie transakcji pieniężnych za pomocą telefonów komórkowych. Oprócz zakupów w internecie przy pomocy komórki opłacić będzie można także rachunki oraz inne usługi dotychczas dostępne w mobilnych płatnościach (np. zakup biletów komunikacji miejskiej czy opłata postojów w parkometrach).

BANKOWOŚĆ ELEKTRONICZNA

Rok 2009 przyniósł szereg zmian w ofercie bankowości elektronicznej dla Klientów Indywidualnych i Małych Firm. W maju 2009 r. system bankowości internetowej został zastąpiony nową, sprawniejszą i znacznie wygodniejszą w obsłudze wersją systemu Raiffeisen On-line. Oferta bankowości elektronicznej dla Klientów Indywidualnych i Małych Firm została również rozszerzona o serwis bankowości mobilnej Mobilny Bank oraz R-Quick – lekką wersję systemu bankowości internetowej doskonale sprawdzającą się wśród użytkowników z wolnymi łączami internetowymi.

W serwisach elektronicznych Raiffeisen Bank Polska S.A. pojawił się szereg nowych funkcji, m.in.: doładowania telefonów komórkowych na karty pre-paid, fundusze inwestycyjne, czy obsługa karty Class&Club.

Z końcem roku 2009 r. liczba klientów detalicznych korzystających z systemu bankowości internetowej Raiffeisen On-line przekroczyła 71 tys. Korzystało z niego również ponad 8 tysięcy małych firm, zaś liczba aktywnych użytkowników aplikacji Mobilny Bank, dostępnej również na Blackberry i iPhone, przekroczyła 1527.

STRATEGIA WYKORZYSTYWANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Raiffeisen Bank Polska S.A. wykorzystywał szereg instrumentów finansowych służących zarządzaniu ryzykiem finansowym. Przyjmowano depozyty o stałym i zmiennym oprocentowaniu, na różne okresy, z założeniem osiągnięcia wyższego od rynkowego tempa wzrostu depozytów.

Bank koncentrował się na zachowaniu właściwego poziomu płynności, dostosowując odpowiednio terminy aktywów i pasywów oraz wysokość marż do zmieniających się warunków rynkowych.

Rozwój akcji kredytowej opierał się w 2009 roku na stabilnych pasywach długoterminowych oraz odpowiednio zdywersyfikowanych środkach od Klientów.

Bank starał się także poprawiać swoje wyniki dzięki uzyskiwaniu wyższych niż przeciętne marż, po pomniejszeniu o rezerwy, poprzez pożyczanie środków Klientom korporacyjnym i indywidualnym o różnej zdolności kredytowej. Zaangażowanie tego rodzaju obejmowało nie tylko kredyty i pożyczki wykazywane w bilansie, ale także gwarancje i inne zobowiązania pozabilansowe, takie jak akredytywy, gwarancje należytego wykonania i inne.

Wykorzystując krótkoterminowe zmiany sytuacji na rynku instrumentów kapitałowych, obligacji, walut oraz stóp procentowych, prowadzony był również ograniczony obrót instrumentami finansowymi, w tym instrumentami pochodnymi dostępnymi na rynkach pozagiełdowych. Działalność ta miała na celu wykorzystanie okazji rynkowych bez ponoszenia znaczącego ryzyka. Instrumentami pochodnymi wykorzystywanymi w tym celu były transakcje fx swap, forward oraz spot.

Bank posiadał w ofercie szeroki wachlarz instrumentów pochodnych zamykanych na zasadzie back-to-back z instytucjami finansowymi. W ramach oferty dostarczane są Klientom strategie dostosowane do ich potrzeb.

Na początku 2009 Bank wdrożył nową usługę przeznaczoną dla klientów biznesowych i korporacyjnych zawierających transakcje walutowe w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Jako jeden z pierwszych Banków, Raiffeisen Bank wprowadził do oferty Platformę internetową – R-Dealer, za pośrednictwem której Klient może na bieżąco śledzić kursy i dokonywać transakcji kupna/sprzedaży waluty bez konieczności kontaktowania się z dealerem. Nowa oferta spotkała się z bardzo dobrym przyjęciem wśród klientów i ekspertów. Dzięki platformie R-Dealer Bank pozyskał w ciągu 2009 roku ponad 5 tysięcy klientów, z czego 3 tysiące to zupełnie nowi klienci w Banku. Liczba i wolumen przeprowadzanych transakcji stanowi istotny udział we wszystkich transakcjach walutowych realizowanych w RBPL. R-Dealer otrzymał również wyróżnienie w konkursie Gazety Bankowej - Lider Informatyki Instytucji Finansowych 2008 w kategorii Bankowy Lider Informatyki.

W ostatnich miesiącach roku Bank dostosował swoją działalność do dyrektywy Unii Europejskiej MIFiD (Markets in Financial Instruments Directive), której celem jest zapewnienie ochrony interesu jego Klientów poprzez szereg wygodnych dla obu stron narzędzi ułatwiających klasyfikację Klientów, ich potrzeb inwestycyjnych i odpowiednich dla nich instrumentów finansowych.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Proces zarządzania ryzykiem finansowym jest nadzorowany przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO), a wykonywany bezpośrednio przez Departament Zarządzania Ryzykiem. W ramach zarządzania ryzykiem finansowym wyodrębnione są polityki zarządzania ryzykiem walutowym, płynności oraz stopy procentowej. ALCO wyznacza docelowe zaangażowanie w poszczególnych rodzajach ryzyka. Metody zarządzania obejmują ustalenie w ramach poszczególnych rodzajów ryzyka limitów pozycyjnych oraz współczynników kontrolnych, które podlegają procesowi kontrolnemu. Limity obejmują m.in. limity skumulowanej luki płynności, limity wartości punktu bazowego, limity ekwiwalentu rocznego pozycji stopy procentowej oraz limity otwartych pozycji walutowych.

ROZWÓJ SIECI PLACÓWEK I INFRASTRUKTURY

W 2009 roku Bank osiągnął planowany poziom rozwoju sieci placówek adekwatny do aktualnej strategii rozwoju. Zostało utrzymane tempo modernizacji oddziałów: wyremontowano 5, oddano do użytku 9 (z czego 7 przeniesionych z innych lokalizacji), a do dyspozycji najzamożniejszych Klientów Banku oddano kolejny ekskluzywny oddział w Poznaniu przy ul. Ratajczaka. Pod koniec 2009 roku rozpoczęła się modernizacja reklam zewnętrznych, związana ze zmianą źródeł oświetlenia z oświetlenia jarzeniowego na oświetlenie LED-owe.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Rok 2009 przyniósł kolejne wyróżnienia dla Raiffeisen Bank Polska S.A., podkreślające uznanie Klientów i ekspertów dla oferowanych produktów i najwyższej jakości usług. Po raz piąty z rzędu, a siódmy w historii organizatorzy konkursu Bank Przyjazny dla Przedsiębiorców przyznali Bankowi Godło Promocyjne, a także specjalne wyróżnienie - Platynową Statuetkę. Miesięcznik Home&Market nagrodził Bank "Różą bez kolców" dla najlepszego banku obsługującego sektor małych i średnich przedsiębiorstw. Usługi faktoringowe oferowane przez Raiffeisen Bank Polska S.A. zostały uhonorowane Laurem Konsumenta 2009.

Magazyn ComputerWorld przyznał Bankowi tytuł Lidera Informatyki, doceniając szybki rozwój dostępnych rozwiązań technologicznych udoskonalających pracę organizacji oraz zwiększających zadowolenie Klientów. Po raz kolejny Bank otrzymał także wyróżnienie Superbrands dla jednej z najbardziej rozpoznawalnych marek na polskim rynku.

RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A. – SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ BIZNESU

Społeczna odpowiedzialność jest jednym z najważniejszych instrumentów budowania solidarności społecznej. Raiffeisen Bank Polska S.A. starając się realizować tę misję podejmuje zinstytucjonalizowane działania społeczne oparte na wymianie, określane mianem nowoczesnej filantropii. Są to starannie zaplanowane, długofalowe przedsięwzięcia z zakresu edukacji biznesowej, które przynoszą wymierne korzyści korzystającym z nich przedsiębiorstwom, jak również w postaci wsparcia dla wybranych instytucji kulturalnych czy społecznych. Pełniąc rolę doradcy dla swoich Klientów Bank opracowuje programy edukacyjne, skierowane do przedsiębiorstw MŚP oraz kadry zarządzającej dużych firm, dotyczące m.in. unijnych standardów prowadzenia działalności gospodarczej czy najnowszych trendów w prowadzeniu biznesu w Polsce.

Bank angażuje się w różnorodne przedsięwzięcia służące ogólnie pojętemu dobru społecznemu. Za swoje wsparcie okazane Warszawskiej Filharmonii Narodowej został w sezonie 2008/2009 uhonorowany tytułem Mecenasa Roku. Kolejny rok z rzędu Bank był sponsorem programu stypendialnego "Moja przyszłość" organizowanego we współpracy z Towarzystwem Nasz Dom. Celem programu stypendialnego dla dzieci z domów dziecka jest udzielenie im stałej pomocy na pokrycie kosztów reedukacji (korepetycji), zajęć wyrównawczych oraz rozwijających wiedzę, dzieci starających się o wejście w następny etap edukacji (nauka w liceum ogólnokształcącym, studia itd.) lub rozwijających swoje przygotowanie do zawodu. Wierząc w siłę nowoczesnej filantropii, Bank będzie rozwijał w roku 2010 działania służące budowie postaw odpowiedzialności społecznej. Jednocześnie Bank wzmacnia świadomość ekologiczną swoich pracowników, propagując z pozytywnym skutkiem cyfrowe metody pracy oraz model świadomego gospodarowania energią elektryczną, wodą i ograniczania zużycia papieru.

PERSPEKTYWY ROZWOJU, PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

W roku 2010 Bank będzie kontynuował działania, które doprowadziły do umocnienia pozycji banku w trudnym 2009 roku wypracowanej z poczuciem odpowiedzialności za bezpieczeństwo powierzonych środków i rygorystycznym podejściem do kwestii ryzyka. W nadchodzącym roku Raiffeisen Bank Polska S.A. planuje wzrosty akcji kredytowej we wszystkich segmentach klientów przy zachowaniu na bezpiecznym poziomie wskaźników płynności i poprawie wskaźników ryzyka. W roku 2010 Raiffeisen Bank Polska S.A. będzie kontynuował rozwój w obszarach bankowości osobistej, przedsiębiorców mikro i małych przedsiębiorstw, realizując strategię umacniania pozycji lidera środka rynku w tych segmentach i specjalizacji w obsłudze klientów zamożnych oraz w leasingu i faktoringu.

Bank będzie konsekwentnie dążyć do zwiększenia udziału w segmencie zamożnych klientów indywidualnych oraz poprawy efektywności działania i jakości obsługi w placówkach Banku, stawiając równolegle na konsekwentny rozwój elektronicznych kanałów dostępu. Jednocześnie Bank będzie utrzymywał właściwą płynność Banku i skutecznie zarządzał ryzykiem kredytowym, rynkowym i operacyjnym. Bank będzie kontynuował także dywersyfikację źródeł przychodów, co powinno dać fundamenty pod stabilny wzrost wyniku finansowego w kolejnych latach.

Zarząd Raiffeisen Bank Polska S.A. pragnie podziękować Klientom i Partnerom za zaufanie i owocną współpracę w wyjątkowym 2009 roku. Jesteśmy dumni z faktu, że strategia zapewniania najwyższej jakości usług zyskuje Państwa uznanie, czego wyrazem jest rosnąca liczba Klientów i systematyczny wzrost wyników finansowych. Zapewniamy, że dołożymy wszelkich starań, aby również w przyszłości być dla Państwa najlepszym partnerem biznesowym.

Warszawa, 22 lutego 2010 roku.

W imieniu Raiffeisen Bank Polska S.A. :

Piotr Czarnecki

Prezes Zarządu

imię i nazwisko

stanowisko/funkcja

podpis

Jan Czeremcha

Wiceprezes Zarządu

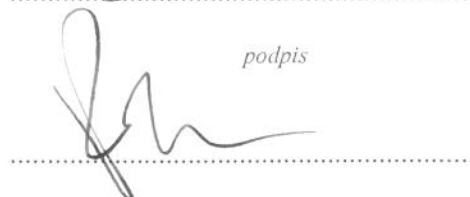
imię i nazwisko

stanowisko/funkcja

podpis

Ryszard Drużyński

Wiceprezes Zarządu

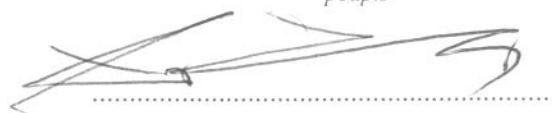
imię i nazwisko

stanowisko/funkcja

podpis

Łukasz Januszewski

Członek Zarządu

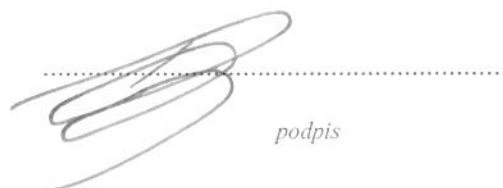
imię i nazwisko

stanowisko/funkcja

podpis

Marek Patuła

Członek Zarządu

imię i nazwisko

stanowisko/funkcja

podpis

Raiffeisen Bank Polska S.A.

**Raport niezależnego biegłego rewidenta
z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.**

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport zawiera 36 kolejno ponumerowanych stron i składa się z następujących części:

	Strona
I. Ogólna charakterystyka Banku	2
II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania	4
III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki	5
IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego.....	9
V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta.....	34
VI. Informacje i uwagi końcowe	36

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

I. Ogólna charakterystyka Banku

- (a) Bank został utworzony na podstawie decyzji Nr 2 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 21 września 1990 r.

Bank rozpoczął działalność w 1991 r. Akt założycielski Banku sporządzono w formie aktu notarialnego w Państwowym Biurze Notarialnym w Warszawie w dniu 31 stycznia 1991 r. i zarejestrowano w Rep. Nr A III 2357/91. W dniu 30 maja 2001 r. Sąd Rejonowy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu Banku do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000014540.

Dla celów rozliczeń z tytułu podatków Bankowi nadano dnia 11 czerwca 1993 r. numer NIP 526-020-58-71. Dla celów statystycznych jednostka otrzymała dnia 5 sierpnia 2003 r. numer REGON 010000854.

- (b) Zarejestrowany kapitał zakładowy Banku na dzień 31 grudnia 2009 r. wynosił 1.168.928 tys. zł i składał się z 128.595 akcji zwykłych o wartości nominalnej 9.090 zł każda.

- (c) W badanym roku przedmiotem działalności było m.in:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów;
- udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych;
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych;
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych;
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu;
- dokonywanie terminowych operacji finansowych;
- świadczenie usług faktoringowych.

- (d) W roku obrotowym członkami Zarządu Banku byli:

Piotr Czarnecki	Prezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Jan Czeremcha	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Ryszard Drużyński	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Łukasz Januszewski	Członek Zarządu	przez cały rok obrotowy
Marek Patuła	Członek Zarządu	przez cały rok obrotowy
Piotr Konieczny	Członek Zarządu	do 16 listopada 2009 r.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

I. Ogólna charakterystyka Banku (cd.)

(e) Jednostkami powiązаныmi z Bankiem były:

Raiffeisen International Bank-Holding AG	- jednostka dominująca
Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG	- jednostka dominująca najwyższego szczebla
Raiffeisen-Leasing Polska S.A.	- jednostka zależna
Raiffeisen Financial Services Sp. z o.o.	- jednostka zależna
Telpol 3 S.A.	- jednostka zależna
Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.	- jednostka częściowo zależna

oraz spółki należące do grup kapitałowych Raiffeisen International Bank-Holding AG i Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG.

(f) Bank wchodzi w skład grupy kapitałowej, w której jednostka dominująca wyższego szczebla sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską. Korzystając z możliwości wyboru zasad rachunkowości przewidzianej przepisami Ustawy o rachunkowości, począwszy od roku 2005, Bank sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Decyzja w sprawie sporządzania sprawozdania finansowego Spółki zgodnie z tymi standardami została podjęta przez Radę Nadzorczą uchwałą z dnia 28 grudnia 2004 r.

(g) Bank, jako jednostka dominująca w Grupie Kapitałowej, sporządzi również pod datą 15 marca 2010 r. skonsolidowane sprawozdanie finansowe, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską. W celu zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności Banku jako jednostki dominującej, jednostkowe sprawozdanie finansowe należy czytać w powiązaniu ze sprawozdaniem skonsolidowanym.

II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania

- (a) PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. została wybrana na biegłego rewidenta Banku uchwałą nr 5 Rady Nadzorczej z dnia 9 października 2009 r. na podstawie paragrafu 27 ustęp 2 punkt 7 Statutu.
- (b) PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. oraz kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie są niezależni od badanej jednostki w rozumieniu art. 56 ust. 2-4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. Nr 77, poz. 649).
- (c) Badanie przeprowadzono na podstawie umowy zawartej w dniu 10 listopada 2009 r. w okresie:
- badanie wstępne od 16 listopada do 23 grudnia 2009 r.;
 - badanie końcowe od 4 stycznia do 22 lutego 2010 r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki

Sprawozdanie finansowe nie uwzględnia wpływu inflacji. Ogólny wskaźnik zmian poziomu cen towarów i usług konsumpcyjnych (od grudnia do grudnia) wyniósł w badanym roku 3,5% (3,3% w 2008 r.).

Poniższe komentarze przedstawiono w oparciu o wiedzę uzyskaną w trakcie badania sprawozdania finansowego.

- Na dzień 31 grudnia 2009 r. suma bilansowa uległa zmniejszeniu o 3.075.463 tys. zł (tj. o 13%) w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2008 r., osiągając poziom 20.998.854 tys. zł. Spadek ten był spowodowany głównie zmniejszeniem ujemnej wyceny instrumentów pochodnych o 2.392.994 tys. zł (tj. 88%) oraz salda zobowiązań wobec banków (o 691.877 tys. zł, tj. 21%) i został częściowo skompensowany wzrostem kapitałów własnych o 277.998 tys. zł (tj. 13%).
- Podstawowym źródłem finansowania aktywów w 2009 r. były zobowiązania wobec klientów (podobnie w roku ubiegłym). Saldo zobowiązań wobec klientów wyniosło na dzień bilansowy 14.923.676 tys. zł (spadek o 92.872 tys. zł, tj. 1%) i stanowiło 71% sumy bilansowej (wzrost o 9 p.p. w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2008 r.). W 2009 r. znacząco spadło saldo zobowiązań wobec małych i średnich przedsiębiorstw (spadek o 785.308 tys. zł, tj. 36%, do 1.412.079 tys. zł na 31 grudnia 2009 r.). Jednocześnie zobowiązania wobec pozostałych grup klientów wzrosły w stosunku do końca 2008 r. - największy wzrost wartościowy dotyczył dużych przedsiębiorstw oraz klientów indywidualnych (przyrost salda w ciągu roku o odpowiednio 399.464 tys. zł, tj. 5% oraz 231.981 tys. zł, tj. 7%) – komentarz 12.
- Spadek salda zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu o 2.392.994 tys. zł do poziomu 335.320 tys. zł na koniec 2009 r. był głównie rezultatem zmniejszenia ilości zawieranych transakcji, których przedmiotem były instrumenty pochodne (komentarz 11), a także niższej niż w roku ubiegłym zmienności kursów walutowych, mających bezpośredni wpływ na wycenę walutowych instrumentów pochodnych.
- Saldo zobowiązań wobec banków wyniosło 2.658.769 tys. zł na dzień bilansowy i składało się głównie z kredytów i lokat od innych banków z Grupy Raiffeisen (łącznie 1.369.972 tys. zł na 31 grudnia 2009 r. wobec 2.397.469 tys. zł na 31 grudnia 2008 r.) – komentarz 10.
- Wartość kapitałów własnych na 31 grudnia 2009 r. wyniosła 2.466.704 tys. zł (2.188.706 tys. zł na 31 grudnia 2008 r.). Na wzrost salda tej pozycji o 277.998 tys. zł wpłynęły przede wszystkim podwyższenie kapitału akcyjnego w 2009 r. o kwotę 170.910 tys. zł oraz zasilenie kapitału zapasowego nadwyżką wartości emisyjnej nad nominalną (172.527 tys. zł). Jednocześnie Bank podjął decyzję o przeznaczeniu 183.172 tys. zł z zysku roku 2008 na wypłatę dywidendy. Pozostała część zysku została przeznaczona na podniesienie kapitału rezerwowego i zapasowego (odpowiednio o 106.842 tys. zł i 25.217 tys. zł) - komentarz 16.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki (cd.)

- Wartość funduszy własnych liczona na bazie regulacyjnej wyniosła na dzień 31 grudnia 2009 r. 2.326.534 tys. zł (2.007.364 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.) i była wyższa o 902.914 tys. zł od całkowitego wymogu kapitałowego (1.423.620 tys. zł na koniec 2009 r.). Współczynnik wypłacalności liczony na dzień bilansowy na bazie portfela bankowego i handlowego wyniósł 13,07% i uległ zwiększeniu w porównaniu do końca poprzedniego roku o 2,98 p.p.
- Niższy poziom finansowania znalazł odzwierciedlenie przede wszystkim w spadku na dzień bilansowy salda kredytów i pożyczek udzielonych klientom o 1.698.486 tys. zł (tj. 10%). Saldo to na dzień bilansowy wyniosło 14.933.230 tys. zł.
- Na dzień bilansowy kredyty i pożyczki udzielone klientom stanowiły 71% wartości sumy bilansowej (wzrost o 2 p.p. w porównaniu do końca 2008 roku). Wartość brutto portfela kredytowego na dzień 31 grudnia 2009 r. wynosiła 15.468.343 tys. zł i spadła w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. o 1.503.358 tys. zł (tj. 9%). Spadek spowodowany był przede wszystkim ograniczeniem finansowania przez Bank dużych przedsiębiorstw (saldo kredytów udzielonych podmiotom z tego segmentu spadło w ciągu roku o 1.619.485 tys. zł) – komentarz 4.
- Spadkowi salda portfela kredytowego towarzyszyło pogorszenie jego jakości. Na dzień 31 grudnia 2009 r. udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości w całości salda kredytów i pożyczek wzrósł o 1,0 p.p. i wyniósł 4,3%. Jednocześnie wskaźnik pokrycia odpisami aktualizującymi należności kredytowych ze stwierdzoną utratą wartości wyniósł 74,8% na 31 grudnia 2009 r. i wzrósł w porównaniu do końca poprzedzającego go roku obrotowego o 21,9 p.p. Spadek jakości portfela kredytowego spowodowany był przede wszystkim pogorszeniem sytuacji finansowo-ekonomicznej przedsiębiorstw.
- Spadek salda aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat o 702.927 tys. zł (tj. 18%) na dzień bilansowy spowodowany był głównie niższym niż przed rokiem dodatnim saldem wyceny instrumentów pochodnych (spadek o 2.107.336 tys. zł, tj. 85%, do salda 381.439 tys. zł). Spadek ten został częściowo skompensowany zwiększeniem portfela obligacji i bonów skarbowych (wzrost salda o 758.021 tys. zł, tj. 118%) oraz bonów pieniężnych (wzrost o 649.106 tys. zł, tj. 100%) – komentarz 3.
- Spadek należności od banków o 20.370 tys. zł (tj. 4%) do kwoty 507.316 tys. zł na dzień bilansowy dotyczył głównie lokat w innych bankach (spadek o 89.814 tys. zł, tj. 19%). Saldo środków utrzymywanych na rachunkach bieżących wzrosło o 65.507 tys. zł (tj. 140%) i na dzień bilansowy wynosiło 112.385 tys. zł.
- Saldo inwestycyjnych papierów wartościowych wyniosło na dzień bilansowy 458.024 tys. zł i było niższe o 124.304 tys. zł (tj. 21%) od salda na koniec 2008 r. Spadek dotyczył głównie obligacji skarbowych i NBP – komentarz 5.
- Współczynnik płynności do 1 miesiąca na dzień bilansowy wyniósł 0,97 (0,98 na dzień 31 grudnia 2008 r.). Analogiczne wartości dla współczynnika płynności do 3 miesięcy wyniosły odpowiednio 1,02 i 0,86.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki (cd.)

- Wynik na działalności operacyjnej wyniósł w 2009 roku 147.488 tys. zł i był niższy od wyniku roku 2008 o 243.844 tys. zł, tj. 62%. Na wartość tego wyniku złożyły się przede wszystkim: wynik z tytułu odsetek w kwocie 432.302 tys. zł, wynik z tytułu prowizji i opłat w kwocie 196.367 tys. zł i wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany w kwocie 351.902 tys. zł. Jednocześnie, wynik na działalności operacyjnej pomniejszyła ogólne koszty administracyjne w kwocie 567.780 tys. zł oraz wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności w kwocie 285.144 tys. zł w 2009 r.
- Wynik odsetkowy w 2009 r. wyniósł 432.302 tys. zł i był o 106.707 tys. zł (tj. 20%) niższy od wyniku osiągniętego w 2008 r. Główną przyczyną spadku wyniku były niższe przychody odsetkowe od kredytów i pożyczek udzielonych klientom, spowodowane ograniczeniem akcji kredytowej i spadkiem rynkowych stóp procentowych. W 2009 r. marża odsetkowa, liczona jako stosunek wyniku odsetkowego do przychodów odsetkowych, spadła o 3 p.p. w porównaniu do 2008 r. i wyniosła 39% (komentarz 17). W porównaniu do 2008 r. niższa była także stopa przychodu odsetkowego z aktywów pracujących, która wyniosła w 2009 r. 5,1% (spadek o 1,3 p.p.).
- Wynik z tytułu prowizji i opłat kształtował się na poziomie zbliżonym do wyniku osiągniętego w 2008 r. (wzrost o 6.089 tys. zł, tj. 3% do poziomu 196.367 tys. zł). W stosunku do 2008 r. przychody z tytułu prowizji i opłat były wyższe o 2.563 tys. zł (wzrost o 1% do kwoty 256.292 tys. zł). Jednocześnie nastąpił spadek kosztów z tytułu prowizji i opłat o 3.526 tys. zł, tj. 6%, do kwoty 59.925 tys. zł – komentarz 18.
- Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany w 2009 r. był niższy niż w 2008 r. i wyniósł 351.902 tys. zł. Spadek o 50.094 tys. zł (tj. 12%) z 401.996 tys. zł w 2008 r., spowodowany był głównie niższą zmiennością kursów walutowych w drugiej połowie 2009 r. – komentarz 20.
- Odpisy netto z tytułu utraty wartości wyniosły w 2009 r. 285.144 tys. zł (152.560 tys. zł w 2008 r.). Wzrost odpisów netto dotyczył głównie kredytów i pożyczek udzielonych klientom korporacyjnym – wzrost o 100.574 tys. zł, tj. 93% – komentarz 21.
- W 2009 r. ogólne koszty administracyjne były o 43.240 tys. zł (tj. 7%) niższe niż w roku poprzednim i wyniosły 567.780 tys. zł. Na spadek ten największy wpływ miało ograniczenie kosztów pracowniczych o 50.244 tys. zł (tj. 17%). W 2009 r. wzrosły natomiast między innymi koszty związane z utrzymaniem i wynajmem budynków (o 17.016 tys. zł, tj. 26%) oraz koszty konsultingu (o 10.345 tys. zł, tj. 247%). Mimo ograniczenia kosztów, ogólna efektywność działania, liczona jako iloraz kosztów do przychodów (wskaźnik C/I), uległa w 2009 r. pogorszeniu (wzrost wskaźnika o 3,9 p.p. do 56,8%). Negatywna zmiana wskaźnika spowodowana była niższymi niż w 2008 r. przychodami (przede wszystkim przychodami z tytułu odsetek).
- Obciążenie podatkowe w 2009 r. wyniosło 29.755 tys. zł. Efektywna stopa opodatkowania wyniosła 20,17% i była wyższa o 0,72 p.p. w porównaniu do 2008 r.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki (cd.)

- W rezultacie w 2009 r. Bank osiągnął zysk netto w kwocie 117.733 tys. zł, który był niższy od wyniku za 2008 r. o kwotę 197.498 tys. zł (tj. 63%).
- Rentowność brutto (liczona jako zysk brutto do przychodów ogółem) wyniosła w badanym roku 8,4% i spadła w porównaniu do roku ubiegłego o 11,5 p.p.
- Wskaźnik zwrotu z aktywów (liczony jako zysk netto do średniego stanu aktywów ogółem) wyniósł w 2009 r. 0,5% i w porównaniu do 2008 r. spadł o 1,0 p.p. W badanym roku wskaźnik zwrotu z kapitału wyniósł 5,1% i był o 11,9 p.p. niższy niż 2008 r.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kontynuacji działalności.

AM.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na 31 grudnia 2009 r.

Komentarz	31.12.2009 r.		31.12.2008 r.		Zmiana (%)	31.12.2009 r.		31.12.2008 r. Struktura (%)
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł		Struktura (%)	Struktura (%)	
AKTYWA								
1. Kasa i środki w Banku Centralnym	1.359.470	1.886.563	(527.093)	(28)	6	8		
2. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom	507.316	527.686	(20.370)	(4)	2	2		
3. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3.200.358	3.903.285	(702.927)	(18)	15	16		
4. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	14.933.230	16.631.716	(1.698.486)	(10)	71	69		
5. Inwestycyjne papiery wartościowe	458.024	582.328	(124.304)	(21)	2	2		
6. Inwestycje w jednostkach zależnych	112.687	112.687	-	-	1	-		
7. Wartości niematerialne	175.953	159.230	16.723	11	1	1		
8. Rzeczowe aktywa trwałe	90.278	79.883	10.395	13	-	-		
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	5.421	-	5.421	-	-	-		
23. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	65.499	88.199	(22.700)	(26)	-	-		
9. Inne aktywa	90.618	102.740	(12.122)	(12)	-	-		
Aktywa razem	20.998.854	24.074.317	(3.075.463)	(13)	100	100		

APK.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na 31 grudnia 2009 r. (cd.)

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY WŁASNE	Komentarz	31.12.2009 r. tys. zł	31.12.2008 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)	31.12.2009 r. Struktura (%)	31.12.2008 r. Struktura (%)
Zobowiązania wobec banków	10.	2.658.769	3.350.646	(691.877)	(21)	13	14
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	11.	335.320	2.728.314	(2.392.994)	(88)	2	11
Zobowiązania wobec klientów	12.	14.923.676	15.016.548	(92.872)	(1)	71	62
Inne zobowiązania	13.	192.371	280.968	(88.597)	(32)	1	1
Pozostałe rezerwy	14.	16.518	16.685	(167)	(1)	-	-
Zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	84.743	(84.743)	(100)	-	-
Zobowiązania podporządkowane	15.	405.496	407.707	(2.211)	(1)	2	2
Zobowiązania razem		18.532.150	21.885.611	(3.353.461)	(15)	88	91
Kapitał zakładowy		1.168.928	998.018	170.910	17	6	4
Kapitał zapasowy		389.215	191.471	197.744	103	2	1
Kapitał rezerwowy		790.828	683.986	106.842	16	4	3
Niepodzielony wynik finansowy		117.733	315.231	(197.498)	(63)	1	1
Kapitały własne	16.	2.466.704	2.188.706	277.998	13	12	9
Zobowiązania i kapitały własne razem		20.998.854	24.074.317	(3.075.463)	(13)	100	100

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

Komentarz	2009 r.		2008 r.		Zmiana (%)	2009 r.		2008 r.	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł		Struktura (%)	Struktura (%)	Zmiana (%)	Struktura (%)
Przychody z tytułu odsetek	1.119.946	1.279.248	(159.302)	(12)	64	65			
Koszty odsetek	(687.644)	(740.239)	52.595	(7)	43	47			
Wynik z tytułu odsetek	432.302	539.009	(106.707)	(20)					
Przychody z tytułu prowizji i opłat	256.292	253.729	2.563	1	15	13			
Koszty z tytułu prowizji i opłat	(59.925)	(63.451)	3.526	(6)	4	4			
Wynik z tytułu prowizji i opłat	196.367	190.278	6.089	3					
Przychody z tytułu dywidend	8.527	5.336	3.191	60	-	-			
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany zabezpieczających	333	(959)	1.292	(135)	-	-			
Pozostałe przychody operacyjne	22.453	28.981	(6.528)	(23)	1	1			
Pozostałe koszty operacyjne	(11.472)	(9.729)	(1.743)	18	1	1			
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	(285.144)	(152.560)	(132.584)	87	18	10			
Ogólne koszty administracyjne	(567.780)	(611.020)	43.240	(7)	35	39			
Zysk brutto	147.488	391.332	(243.844)	(62)					
Podatek dochodowy	(29.755)	(76.101)	46.346	(61)					
Zysk netto	117.733	315.231	(197.498)	(63)					
Przychody razem	1.759.453	1.969.290	(209.837)	(11)	100	100			
Koszty razem	(1.611.965)	(1.577.958)	(34.007)	2	100	100			
Zysk brutto	147.488	391.332	(243.844)	(62)					

APL

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

Wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację majątkową i finansową oraz wyniki finansowe Banku

Działalność gospodarczą Banku, jej wynik finansowy za rok obrotowy oraz sytuację majątkową i finansową na dzień bilansowy w porównaniu do roku ubiegłego charakteryzują następujące wskaźniki (1)

	2009 r.	2008 r.
Wskaźniki rentowności		
Rentowność brutto (zysk brutto / przychody ogółem)	8,4%	19,9%
Wskaźnik zwrotu z kapitału (zysk netto / średnie aktywa netto) (2)	5,1%	17,0%
Wskaźnik zwrotu z aktywów (zysk netto / średnie aktywa ogółem) (2)	0,5%	1,5%
Stopa przychodu odsetkowego z aktywów pracujących (przychody z tytułu odsetek / średnie aktywa pracujące) (2)	5,1%	6,4%
Wskaźnik kosztów / przychodów (ogólne koszty administracyjne / wynik na działalności bankowej) (3)	56,8%	52,9%
Cena środków obcych (koszty odsetek / średnie zobowiązania oprocentowane) (2)	3,5%	4,0%
Wskaźniki jakości aktywów		
Udział aktywów pracujących w aktywach ogółem (4)	96,7%	96,6%
Udział kredytów ze stwierdzoną utratą wartości w kredytach dla klientów brutto ogółem	4,3%	3,3%
Pokrycie odpisami aktualizującymi kredytów dla klientów z utratą wartości	74,8%	52,9%
Wskaźniki płynności		
Płynność do 1 miesiąca (5)	0,97	0,98
Płynność do 3 miesięcy (5)	1,02	0,86
Inne wskaźniki		
Współczynnik wypłacalności	13,07%	10,09%
Fundusze własne (tys. zł) – kalkulowane na bazie regulacyjnej	2.326.534	2.007.364
Całkowity wymóg kapitałowy (tys. zł)	1.423.620	1.590.939

(1) Wartości poszczególnych wskaźników mogą być różne od wskaźników przedstawionych w sprawozdaniu finansowym ze względu na odmienny sposób kalkulacji.

(2) Stany średnie pozycji bilansowych obliczono na podstawie stanu poszczególnych pozycji na początku i końcu bieżącego oraz poprzedniego roku obrotowego

(3) Wynik na działalności bankowej rozumiany jako wynik na działalności operacyjnej pomniejszony o ogólne koszty administracyjne oraz wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności

(4) Aktywa pracujące definiowane są jako środki w banku centralnym (bez kasy), należności od banków i klientów, inwestycyjne oraz przeznaczone do obrotu papiery wartościowe.

(5) Wskaźniki płynności rozumiane są jako stosunek aktywów do zobowiązań wg ich wartości bilansowej do 1 miesiąca i do 3 miesięcy odpowiednio.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2009 r.

1. Kasa i środki w Banku Centralnym

Na dzień 31 grudnia 2009 r. saldo pozycji „Kasa i środki w Banku Centralnym” wynosiło 1.359.470 tys. zł (1.886.563 tys. zł na koniec 2008 r.), z czego 1.080.051 tys. zł stanowiły środki utrzymywane przez Bank na rachunku w Narodowym Banku Polskim (1.554.506 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.).

Na dzień bilansowy Bank naliczał i utrzymywał rezerwę obowiązkową zgodnie z Uchwałą Nr 15/2004 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 13 kwietnia 2004 r. w sprawie zasad i trybu naliczania oraz utrzymywania przez banki rezerwy obowiązkowej. Deklarowana rezerwa obowiązkowa w NBP do utrzymywania w grudniu 2009 r. wynosiła 456.014 tys. zł (508.933 tys. zł w grudniu 2008 r.).

2. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom

Saldo lokat w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom na poszczególne daty bilansowe oraz ich dynamikę zaprezentowano w poniższej tabeli:

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Lokaty w innych bankach	379.563	469.377	(89.814)	(19)
Środki na rachunkach bieżących	112.385	46.878	65.507	140
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	15.368	11.431	3.937	34
Razem	507.316	527.686	(20.370)	(4)

Na dzień 31 grudnia 2009 r. 284.007 tys. zł (56% salda) dotyczyło należności od jednostek powiązanych (459.705 tys. zł, tj. 87% salda na dzień 31 grudnia 2008 r.). Należności denominowane w walutach obcych stanowiły równowartość 233.471 tys. zł (329.911 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.). Saldo należności terminowych wyniosło 415.941 tys. zł (480.084 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.). Zarówno na dzień bilansowy 31 grudnia 2009 r., jak i 31 grudnia 2008 r. nie wystąpiła potrzeba tworzenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Spadek salda na dzień bilansowy spowodowany był głównie przeznaczeniem środków z lokat w innych bankach komercyjnych na zakup obligacji i bonów emitowanych przez Skarb Państwa oraz Narodowy Bank Polski.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

3. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Saldo „Aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat” w porównaniu do końca roku 2008 zmalało o 702.927 tys. zł i na dzień 31 grudnia 2009 r. wyniosło 3.200.358 tys. zł. Na pozycję tę składały się następujące aktywa:

	<u>31.12.2009 r.</u> tys. zł	<u>31.12.2008 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Aktywa finansowe przeznaczane do obrotu	2.781.212	1.375.369	1.405.843	102
obligacje i bony skarbowe	1.400.032	642.011	758.021	118
bony pieniężne	1.299.016	649.910	649.106	100
obligacje zamienne na akcje	82.164	83.448	(1.284)	(2)
Pochodne instrumenty finansowe - przeznaczone do obrotu	381.439	2.488.775	(2.107.336)	(85)
walutowe transakcje terminowe (w tym CIRS)	341.663	2.119.757	(1.778.094)	(84)
opcje walutowe	13.373	318.537	(305.164)	(96)
swapy procentowe	26.403	50.481	(24.078)	(48)
Wyznaczone w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	37.707	39.141	(1.434)	(4)
obligacje korporacyjne	37.707	39.141	(1.434)	(4)
Razem	<u>3.200.358</u>	<u>3.903.285</u>	<u>(702.927)</u>	<u>(18)</u>

Istotny spadek dodatniej wyceny pochodnych instrumentów finansowych o 2.107.336 tys. zł na dzień bilansowy spowodowany był głównie zmniejszeniem liczby i wolumenu otwartych pozycji z tytułu operacji instrumentami pochodnymi (na dzień bilansowy zanotowano blisko 3,6 tys. otwartych transakcji walutowych spot, forward oraz swap, a także około 0,6 tys. otwartych transakcji opcji walutowych, w porównaniu do odpowiednio około 4,6 tys. oraz 8,4 tys. na 31 grudnia 2008 r.). Spadek ten został częściowo skompensowany zwiększeniem portfela obligacji i bonów emitowanych przez Skarb Państwa oraz Narodowy Bank Polski (wzrost salda odpowiednio o 758.021 tys. zł oraz 649.106 tys. zł)

Obligacje zamienne na akcje stanowią złożony instrument finansowy, którego wartości godziwej nie można na dzień bilansowy rzetelnie określić. Instrument pochodny wbudowany w obligację oparty jest na nienotowanym instrumencie kapitałowym, którego wartość godziwa również nie jest możliwa do rzetelnego ustalenia. W związku z powyższym, zgodnie z pkt. C11 Wskazówek implementacyjnych MSR39, cały instrument jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu i wyceniany po koszcie pomniejszonym o utratę wartości. Na dzień bilansowy nie rozpoznano utraty wartości instrumentu. Spadek wartości obligacji wynika z różnicy w cenie przeliczonej po kursie waluty z dnia bilansowego.

W ramach aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu znajdują się bony skarbowe wydzielone jako zabezpieczenie Bankowego Funduszu Gwarancyjnego o wartości bilansowej 66.751 tys. zł na 31 grudnia 2009 r. (58.683 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.).

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

4. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Analizę struktury i jakości portfela kredytowego zaprezentowano w punktach poniżej.

a) Struktura rodzajowa portfela kredytowego Banku

	31.12.2009 r. tys. zł	31.12.2008 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Duże przedsiębiorstwa	10.656.502	12.275.987	(1.619.485)	(13)
Klienci indywidualni	3.017.084	2.857.859	159.225	6
Małe i średnie przedsiębiorstwa	824.152	1.026.163	(202.011)	(20)
Klienci MIKRO	577.594	584.626	(7.032)	(1)
Sektor publiczny	393.011	227.066	165.945	73
Kredyty i pożyczki brutto	15.468.343	16.971.701	(1.503.358)	(9)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(535.113)	(339.985)	(195.128)	57
Kredyty i pożyczki netto	14.933.230	16.631.716	(1.698.486)	(10)

Na dzień bilansowy część portfela kredytowego w kwocie 1.058.237 tys. zł brutto (976.448 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.) była przedmiotem sekurytyzacji syntetycznej. Zgodnie z MSR 39.17 nie zostały spełnione warunki wyłączenia należności sekurytyzowanych z ksiąg Banku.

b) Struktura jakościowa portfela kredytowego Banku

	31.12.2009 r. tys. zł	31.12.2008 r. tys. zł	31.12.2009 r. Struktura %	31.12.2008 r. Struktura %
Kredyty i pożyczki z rozpoznaną utratą wartości brutto	662.452	567.939	4,3	3,3
Kredyty i pożyczki bez rozpoznaną utratą wartości brutto	14.805.891	16.403.762	95,7	96,7
Kredyty i pożyczki brutto razem	15.468.343	16.971.701	100	100
Odpisy na zidentyfikowaną utratę wartości	(495.397)	(300.508)	92,6	88,4
Odpisy na poniesioną ale niezidentyfikowaną utratę wartości (IBNI)	(39.716)	(39.477)	7,4	11,6
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek razem	(535.113)	(339.985)	100	100
Kredyty i pożyczki netto razem	14.933.230	16.631.716		

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)**4. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (cd.)****b) Struktura jakościowa portfela kredytowego Banku (cd.)**

Jakość portfela na dzień bilansowy była gorsza niż na koniec poprzedniego roku. Udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości w całości salda wyniósł 4,3% (3,3% na 31 grudnia 2008 r.), natomiast pokrycie tych kredytów odpisami wyniosło 74,8% (52,9% na 31 grudnia 2008 r.). Spadek jakości portfela wynikał przede wszystkim z pogorszenia sytuacji finansowo-ekonomicznej przedsiębiorstw – wzrost odpisów na zidentyfikowaną utratę wartości wyniósł odpowiednio: 81% dla należności od dużych przedsiębiorstw (313.980 tys. zł wobec 173.165 tys. zł na koniec 2008 r.) oraz 208% dla należności od małych i średnich przedsiębiorstw (49.257 tys. zł wobec 16.002 tys. zł na koniec 2008 r.) Jednocześnie, niższy niż przed rokiem był udział odpisów z tytułu poniesionej ale niezidentyfikowanej straty (IBNI) – na dzień bilansowy wyniósł on 7,4% (11,6% na 31 grudnia 2008 r.).

5. Inwestycyjne papiery wartościowe

Na dzień 31 grudnia 2009 r. saldo pozycji „Inwestycyjne papiery wartościowe” wynosiło 458.024 tys. zł (582.328 tys. zł na koniec roku ubiegłego), co stanowiło spadek w porównaniu do dnia 31 grudnia 2008 r. o 124.304 tys. zł, tj. o 21%.

	<u>31.12.2009 r.</u>	<u>31.12.2008 r.</u>	<u>Zmiana</u>	<u>Zmiana</u>
	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>(%)</u>
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności:				
	429.096	541.962	(112.866)	(21)
obligacje skarbowe	429.096	520.032	(90.936)	(17)
obligacje NBP	-	21.930	(21.930)	(100)
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży:				
udziały kapitałowe	28.928	40.366	(11.438)	(28)
Razem	458.024	582.328	(124.304)	(21)

Zmiana salda na dzień bilansowy wynikała głównie z wykupu w datach wymagalności obligacji skarbowych o wartości nominalnej 175.000 tys. zł oraz z przymusowego wykupu (przed datą zapadalności) obligacji przez Narodowy Bank Polski (wartość nominalna w portfelu Banku 21.214 tys. zł). Równocześnie Bank dokonał w 2009 r. zakupu obligacji o wartości nominalnej 100.000 tys. zł.

Na dzień bilansowy w skład salda papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży wchodziły akcje spółki nienotowanej nabytej łącznie z obligacjami zamiennymi na akcje (komentarz 3). W 2009 r. Bank rozpoznał utratę wartości tych akcji i zdecydował o utworzeniu odpisu aktualizującego w wysokości 12.200 tys. zł – wartość ww. akcji wyniosła wg stanu na 31 grudnia 2009 r. 26.017 tys. zł. Na dzień bilansowy, podobnie jak na koniec 2008 r. Bank nie był w stanie rzetelnie określić wartości godziwej tych akcji. Stąd, zgodnie z MSR 39.46 są one wykazywane po koszcie.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

6. Inwestycje w jednostkach zależnych

Bank posiada udziały w spółce zależnej Raiffeisen-Leasing Polska S.A. (50% udziału w kapitale zakładowym spółki) wyceniane na dzień bilansowy w wysokości 112.687 tys. zł. W porównaniu do stanu na 31 grudnia 2008 r. wartość udziałów nie uległa zmianie. Akcje w jednostce zależnej są wyceniane według kosztu pomniejszonego o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Na dzień bilansowy, jak również na koniec 2008 r. nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości.

7. Wartości niematerialne

Saldo wartości niematerialnych na dzień bilansowy wzrosło o 16.723 tys. zł (tj. 11%) i składało się z następujących pozycji:

	31.12.2009 r. tys. zł	31.12.2008 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Oprogramowanie komputerowe	254.506	204.068	50.438	25
Oprogramowanie komputerowe i inne wartości niematerialne w budowie	39.221	49.887	(10.666)	(21)
Razem brutto	293.727	253.955	39.772	16
Umorzenie	(117.774)	(94.725)	(23.049)	24
Razem netto	175.953	159.230	16.723	11

W 2009 r. Bank dokonał zwiększeń stanu wartości niematerialnych w kwocie 48.034 tys. zł oraz zmniejszeń w kwocie 8.262 tys. zł. Najbardziej istotnym zwiększeniem wartości niematerialnych było rozbudowanie (upgrade) głównego systemu księgowo-transakcyjnego Banku – „T24”.

Zużycie wartości niematerialnych, mierzone jako stosunek umorzenia do wartości brutto, wynosiło na dzień bilansowy 40% (37% na 31 grudnia 2008 r.).

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

8. Rzeczowe aktywa trwałe

Na dzień bilansowy wartość netto salda pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe” wynosiła 90.278 tys. zł i w porównaniu do 31 grudnia 2008 r. wzrosła o 10.395 tys. zł:

	<u>31.12.2009 r.</u> tys. zł	<u>31.12.2008 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Urządzenia techniczne i maszyny	132.252	157.114	(24.862)	(16)
Ulepszenia w obcych obiektach	125.105	105.476	19.629	19
Środki trwałe w budowie	4.047	12.455	(8.408)	(68)
Środki transportu	101	434	(333)	(77)
Inne środki trwałe	8.771	8.197	574	7
Środki trwałe brutto	270.276	283.676	(13.400)	(5)
Umorzenie	(179.998)	(203.793)	23.795	(12)
Środki trwałe netto	90.278	79.883	10.395	13

Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na dzień bilansowy spadła w porównaniu do końca poprzedniego roku o 13.400 tys. zł. Na spadek salda pozycji złożyły się nabycia środków trwałych w kwocie 36.959 tys. zł oraz zmniejszenia w kwocie 50.359 tys. zł. Zmniejszenia rzeczowych środków trwałych dotyczyły głównie komputerów i urządzeń komputerowych – wartość ich sprzedaży oraz likwidacji fizycznej w 2009 r. wyniosły odpowiednio 18.549 tys. zł oraz 11.081 tys. zł.

Zużycie rzeczowych aktywów trwałych mierzone jako stosunek umorzenia do wartości brutto, wynosiło na dzień bilansowy 67% (72% na 31 grudnia 2008 r.).

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

9. Inne aktywa

Wartość innych aktywów spadła o 12.123 tys. zł (tj. 12%) i na dzień bilansowy składała się z następujących pozycji:

	31.12.2009 r. tys. zł	31.12.2008 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Koszty zapłacone z góry, w tym	47.561	45.234	2.327	5
wynagrodzenia za pośrednictwo w sprzedaży produktów kredytowych	39.367	40.130	(763)	(2)
koszty administracyjne	8.194	5.104	3.090	61
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	27.531	36.561	(9.030)	(25)
Dłużnicy różni	15.058	15.103	(45)	-
Inkaso weksli i czeków	1.155	2.095	(940)	(45)
Przychody do otrzymania	168	5.270	(5.102)	(97)
Inne aktywa brutto	91.473	104.263	(12.790)	(12)
Odpisy aktualizujące	(855)	(1.523)	668	(44)
Inne aktywa netto	90.618	102.740	(12.122)	(12)

Wynagrodzenia za pośrednictwo w sprzedaży produktów kredytowych dotyczą rozliczanych liniowo w czasie kosztów wynagrodzeń agentów pośredniczących w sprzedaży produktów bankowych. Stan salda na dzień bilansowy nie uległ znaczącej zmianie w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. (spadek o 763 tys. zł).

Spadek na dzień bilansowy salda rozliczeń z tytułu kart płatniczych o 9.030 tys. zł spowodowany był głównie spadkiem ilości transakcji kartami płatniczymi pod koniec 2009 r.

Odpisy aktualizujące dotyczyły salda dłużników różnych w związku z przeterminowaniem części wystawionych przez Bank faktur i wyniosły 855 tys. zł na 31 grudnia 2009 r. (1.523 tys. zł na 31 grudnia 2008 r.).

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

10. Zobowiązania wobec banków

Saldo pozycji zobowiązania wobec banków spadło na dzień bilansowy o 691.877 tys. zł (tj. 21%) i składało się z następujących pozycji:

	31.12.2009 r. tys. zł	31.12.2008 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Kredyty otrzymane	1.442.496	2.312.823	(870.327)	(38)
Depozyty terminowe	983.612	607.447	376.165	62
Rachunki bieżące	230.182	418.862	(188.680)	(45)
Transakcje repo	2.479	11.514	(9.035)	(78)
Razem	2.658.769	3.350.646	(691.877)	(21)

Spadek wartości salda na 31 grudnia 2009 r. nastąpił głównie na skutek zmniejszenia wartości kredytów otrzymanych o 870.327 tys. zł. Niższe saldo zobowiązań wobec banków z tytułu kredytów otrzymanych była powodowana przede wszystkim spadkiem wartości kredytów otrzymanych od jednostek z Grupy Raiffeisen – na koniec 2008 r. Bank posiadał kredyty i lokaty od jednostek z Grupy w kwocie 2.397.469 tys. zł, podczas gdy na koniec 2009 r. wartość ta wynosiła 1.369.972 tys. zł i była niższa o 1.027.497 tys. zł (tj. 43%)

Jednocześnie na 31 grudnia 2009 r. odnotowano wzrost salda depozytów terminowych o 376.165 tys. zł (tj. 62%) pochodzących głównie od banków lokalnych spoza Grupy oraz innych instytucji finansowych.

11. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

	31.12.2009 r. tys. zł	31.12.2008 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Walutowe transakcje terminowe (w tym CIRS)	295.052	2.358.777	(2.063.725)	(87)
Opcje walutowe	13.396	318.537	(305.141)	(96)
Swapy procentowe	26.872	51.000	(24.128)	(47)
Razem	335.320	2.728.314	(2.392.994)	(88)

Na dzień bilansowy saldo zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu wyniosło 335.320 tys. zł i w porównaniu do końca 2008 r. uległo zmniejszeniu o 2.392.994 tys. zł (tj. 88%). Spadek salda spowodowany był głównie istotnym zmniejszeniem liczby i wolumenu otwartych pozycji z tytułu operacji instrumentami pochodnymi (na dzień bilansowy zanotowano blisko 3,6 tys. otwartych transakcji walutowych spot, forward oraz swap, a także około 0,6 tys. otwartych transakcji opcji walutowych, w porównaniu do odpowiednio około 4,6 tys. oraz 8,4 tys. na 31 grudnia 2008 r.).

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

12. Zobowiązania wobec klientów

Wartość zobowiązań wobec klientów na dzień bilansowy uległa zmniejszeniu w stosunku do końca 2008 r. o 92.872 tys. zł (tj. 1%):

	<u>31.12.2009 r.</u>	<u>31.12.2008 r.</u>	<u>Zmiana</u>	<u>Zmiana</u>
	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>(%)</u>
Zobowiązania wobec dużych przedsiębiorstw	9.275.000	8.875.536	399.464	5
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	3.525.143	3.293.162	231.981	7
Zobowiązania wobec małych i średnich przedsiębiorstw	1.412.079	2.197.387	(785.308)	(36)
Zobowiązania wobec klientów MIKRO	678.902	624.567	54.335	9
Zobowiązania wobec sektora publicznego	32.552	25.896	6.656	26
Razem	<u>14.923.676</u>	<u>15.016.548</u>	<u>(92.872)</u>	<u>(1)</u>

Na dzień bilansowy, wartość zobowiązań wobec klientów pozostała na niemal niezmiennym poziomie w stosunku do stanu na 31 grudnia 2008 r. Zmianie uległa natomiast ich struktura – udział zobowiązań wobec małych i średnich przedsiębiorstw spadł z 15% wartości zobowiązań ogółem na 31 grudnia 2008 r. do 9% na 31 grudnia 2009 r. (kwotowy spadek o 785.308 tys. zł). Równocześnie największy wzrost w 2009 r. dotyczył zobowiązań wobec dużych przedsiębiorstw – ich wartość była wyższa o 399.464 tys. zł w stosunku do stanu na 31 grudnia 2008 r.

13. Inne zobowiązania

Na dzień 31 grudnia 2009 r. na saldzie innych zobowiązań zanotowano spadek w stosunku do końca 2008 r. o 88.597 tys. zł (tj. 32%). Na saldo składały się następujące pozycje:

	<u>31.12.2009 r.</u>	<u>31.12.2008 r.</u>	<u>Zmiana</u>	<u>Zmiana</u>
	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>(%)</u>
Rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	45.268	90.963	(45.695)	(50)
rezerwa na wynagrodzenia z tytułu premii	25.963	63.594	(37.631)	(59)
rezerwy na koszty administracyjne	19.305	27.369	(8.064)	(29)
Przychody pobierane z góry	43.791	42.317	1.474	3
Rozrachunki międzybankowe	40.628	89.837	(49.209)	(55)
Wierzyciele różni	40.485	39.337	1.148	3
Rozrachunki publiczno-prawne	20.001	11.793	8.208	70
Pozostałe zobowiązania	2.198	6.721	(4.523)	(67)
Razem	<u>192.371</u>	<u>280.968</u>	<u>(88.597)</u>	<u>(32)</u>

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

13. Inne zobowiązania (cd.)

Spadek rezerwy na wynagrodzenia z tytułu premii spowodowany był przede wszystkim decyzją o niewypłacie za 2009 nagrody rocznej (rezerwa z tego tytułu na koniec 2008 r. wynosiła 32.534 tys. zł).

Spadek rezerw na koszty administracyjne o 8.064 tys. zł związany był głównie ze spadkiem kosztów napraw i remontów w 2009 r., spadkiem rezerwy na koszty wynagrodzeń agentów Raiffeisen-Leasing oraz spadkiem rezerwy na koszty marketingu.

W skład pozycji „Pozostałe zobowiązania” wchodziły w szczególności fundusze specjalne (w tym Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych) oraz rozliczenia z tytułu kart płatniczych.

14. Pozostałe rezerwy

Saldo pozostałych rezerw na dzień bilansowy kształtowało się następująco:

	<u>31.12.2009 r.</u>	<u>31.12.2008 r.</u>	<u>Zmiana</u>	<u>Zmiana</u>
	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>(%)</u>
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe oraz gwarancje, w tym:				
oceniane indywidualnie	14.322	14.926	(604)	(4)
oceniane grupowo IBNI	9.316	4.798	4.518	94
Sprawy sporne	5.006	10.128	(5.122)	(51)
Pozostałe rezerwy	61	119	(58)	(49)
Razem	2.135	1.640	495	30
	16.518	16.685	(167)	(1)

Na dzień bilansowy, wartość rezerw na zobowiązania pozabilansowe oraz gwarancji pozostała na zbliżonym poziomie do stanu na 31 grudnia 2008 r. Zmianie uległa natomiast ich struktura – udział rezerw na zobowiązania pozabilansowe oceniane indywidualnie wzrósł na koniec 2009 r. z 32% do 65% wartości odpisów ogółem.

Spadek o 5.122 tys. zł (tj. 51%) rezerw na zobowiązania pozabilansowe oceniane grupowo był spowodowany rekalkulacją rezerwy. W przypadku zobowiązań pozabilansowych ocenianych indywidualnie na wzrost wartości odpisów o 4.518 tys. zł (tj. 94%) złożyło się utworzenie rezerwy na kwotę 7.192 tys. zł oraz odwrócenie rezerwy w kwocie 2.674 tys. zł.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

15. Zobowiązania podporządkowane

Podobnie jak na koniec poprzedniego roku sprawozdawczego, na 31 grudnia 2009 r. Bank posiadał dwie pożyczki podporządkowane odpowiednio o wartości kapitału 130.000 tys. zł oraz 270.000 tys. zł. Zmiana wartości salda o 2.211 tys. zł była spowodowana niższą wartością odsetek naliczonych niezapadłych na dzień 31 grudnia 2009 r. ze względu na obniżenie poziomu stopy bazowej.

	<u>Termin spłaty</u>	<u>31.12.2009 r.</u> <u>tys. zł</u>	<u>31.12.2008 r.</u> <u>tys. zł</u>
Pożyczka o wartości 270 mln zł	2013	273.399	274.961
Pożyczka o wartości 130 mln zł	2011	132.097	132.746
Razem		<u>405.496</u>	<u>407.707</u>

Do wyliczenia wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności na dzień 31 grudnia 2009 r., zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Bankowego nr 571/2006 z dnia 14 listopada 2006 r. Bank zaliczył do funduszy własnych 216.000 tys. zł z pożyczki w wysokości 270.000 tys. zł. Na podstawie decyzji Komisji Nadzoru Bankowego nr 148/2004 z dnia 21 czerwca 2004 r. Bank zaliczył do funduszy własnych 52.000 tys. zł z pożyczki w wysokości 130.000 tys. zł.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

16. Kapitały własne

	Kapitał zakładowy tys. zł	Kapitał zapasowy tys. zł	Kapitał rezerwowy tys. zł	Niepodzielony wynik finansowy tys. zł	Razem tys. zł
Stan na 31.12.2008 r.	998.018	191.471	683.986	315.231	2.188.706
Emisja akcji (według wartości nominalnej)	170.910	-	-	-	170.910
Nadwyżka wartości emisyjnej nad wartością nominalną	-	172.527	-	-	172.527
Zysk netto za 2009 r.	-	-	-	117.733	117.733
Dywidendy wypłacone	-	-	-	(183.172)	(183.172)
Zysk netto przeniesiony na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	-	-	106.842	(106.842)	-
Przeniesienie zysku netto na kapitał zapasowy ustawowo	-	25.217	-	(25.217)	-
Stan na 31.12.2009 r.	1.168.928	389.215	790.828	117.733	2.466.704

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 3 kwietnia 2009 r. podjęło uchwałę dotyczącą podziału zysku za 2008 rok w wysokości 315.231 tys. zł przeznaczając 183.172 tys. zł na wypłatę dywidendy, 106.842 tys. zł na fundusz ogólnego ryzyka bankowego oraz 25.217 tys. zł na podwyższenie kapitału zapasowego.

W 2009 r. Bank przeprowadził operację podwyższenia kapitału zakładowego. Podwyższenia dokonano zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 3 kwietnia 2009 r. o emisji 18.802 akcji zwykłych o wartości nominalnej 9.090 zł za akcję i cenie emisyjnej równej 18.266 zł za akcję. Emisja została zarejestrowana 13 maja 2009 r. Wartość nominalna zarejestrowanych akcji (170.910 tys. zł) zasilila kapitał zakładowy Banku, a nadwyżka wartości emisyjnej nad wartością nominalną w kwocie 172.527 tys. zł powiększyła kapitał zapasowy.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. kapitał akcyjny Banku wynosił 1.168.928 tys. zł (998.018 tys. zł na 31 grudnia 2008 r.) i składał się łącznie z 128.595 akcji zwykłych (109.793 akcji zwykłych na 31 grudnia 2008 r.).

Fundusze własne Banku, wyliczone na bazie regulacyjnej, wynosiły na dzień bilansowy 2.329.073 tys. zł (2.007.364 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.) i były wyższe o 905.453 tys. zł od całkowitego wymogu kapitałowego (1.423.620 tys. zł na koniec 2009 r.). Współczynnik wypłacalności liczony na dzień bilansowy wyniósł 13,07% (10,09% na 31 grudnia 2008 r.)

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

Rachunek zysków i strat za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2009 r.

17. Wynik z tytułu odsetek

Wynik z tytułu odsetek spadł w 2009 r. o 106.707 tys. zł (tj. o 20%):

	2009 r. tys. zł	2008 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Przychody odsetkowe:	1.119.946	1.279.248	(159.302)	(12)
Kredyty i pożyczki dla klientów	946.621	1.122.430	(175.809)	(16)
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	86.554	30.112	56.442	187
Kredyty i pożyczki dla banków	49.428	82.753	(33.325)	(40)
Inwestycyjne papiery wartościowe	29.380	36.050	(6.670)	(19)
Instrumenty reverse-repo	6.196	1.571	4.625	294
Instrumenty pochodne zabezpieczające	1.767	6.332	(4.565)	(72)
Koszty odsetek:	(687.644)	(740.239)	52.595	(7)
Depozyty klientów	(579.010)	(583.395)	4.385	(1)
Kredyty i pożyczki otrzymane (w tym podporządkowane)	(83.818)	(77.977)	(5.841)	7
Depozyty bankowe	(16.850)	(65.322)	48.472	(74)
Instrumenty repo	(1.367)	(7.968)	6.601	(83)
Instrumenty pochodne zabezpieczające	(6.599)	(5.577)	(1.022)	18
Wynik z tytułu odsetek	432.302	539.009	(106.707)	(20)

Spadek przychodów odsetkowych o kwotę 159.302 tys. zł (tj. 12%) w 2009 r. był spowodowany przede wszystkim niższymi niż w 2008 r. przychodami odsetkowymi od udzielonych kredytów i pożyczek dla klientów (spadek o 175.809 tys. zł, tj. 16%). Był to rezultat przede wszystkim zmniejszenia portfela kredytowego Banku (komentarz 4). Zmiana ta została częściowo skompensowana wyższymi niż w 2008 r. przychodami odsetkowymi od aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (wzrost o 56.422 tys. zł, tj. 187%).

Kosztów odsetkowe w 2009 r. zmniejszyły się o 52.595 tys. zł (tj. 7%). Główną przyczyną tego spadku były niższe niż w 2008 r. koszty odsetek płatnych od depozytów bankowych (spadek o 48.472 tys. zł, tj. 74%).

Marża odsetkowa liczona jako stosunek wyniku z tytułu odsetek do przychodów z tytułu odsetek wyniosła w 2009 r. 39% (42% w 2008 r.). Spadek marży wynikał głównie z przyjętej w 2009 r. strategii pozyskiwania finansowania krótkoterminowego za pomocą depozytów klientów, co wymagało poprawienia konkurencyjności oferowanego oprocentowania depozytów krótkoterminowych.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

18. Wynik z tytułu prowizji i opłat

W porównaniu do 2008 r. wynik z tytułu opłat i prowizji w bieżącym roku obrotowym wzrósł o 6.089 tys. zł (tj. 3%):

	2009 r. tys. zł	2008 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Przychody z tytułu prowizji i opłat:	256.292	253.729	2.563	1
Opłaty za przelewy i inne transakcje płatnicze	91.304	100.256	(8.952)	(9)
Opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	41.803	38.389	3.414	9
Opłaty i prowizje od zobowiązań gwarancyjnych	17.332	12.907	4.425	34
Opłaty związane z obsługą środków pieniężnych	15.172	13.574	1.598	12
Opłaty i prowizje od wpłat gotówkowych	15.036	13.329	1.707	13
Opłaty za transakcje związane z papierami wartościowymi i podobne opłaty	10.911	8.136	2.775	34
Pozostałe opłaty otrzymane	64.734	67.138	(2.404)	(4)
Koszty z tytułu prowizji i opłat:	(59.925)	(63.451)	3.526	(6)
Opłaty i prowizje za pośrednictwo w sprzedaży produktów bankowych	(11.516)	(12.679)	1.163	(9)
Opłaty i prowizje od zobowiązań gwarancyjnych	(2.908)	(1.400)	(1.508)	108
Uiszczone opłaty maklerskie	(2.706)	(3.079)	373	(12)
Opłaty i prowizje dotyczące kredytów otrzymanych	(1.066)	(2.083)	1.017	(49)
Pozostałe opłaty zapłacone	(41.729)	(44.210)	2.481	(6)
Wynik z tytułu prowizji i opłat	196.367	190.278	6.089	3

Przychody z tytułu opłat i prowizji w 2009 r. pozostały na poziomie zbliżonym do roku ubiegłego (wzrost o 2.563 tys. zł, tj. 1%). Wzrost wynikał przede wszystkim z wyższych przychodów z tytułów opłat i prowizji od zobowiązań gwarancyjnych oraz z tytułu działalności kredytowej (pozycje te wzrosły odpowiednio o 4.425 tys. zł i 3.414 tys. zł). Prowizje te są rozliczane liniowo w czasie i dotyczą głównie udzielonych gwarancji oraz linii kredytowych, kredytów w rachunkach bieżących i innych produktów kredytowych, które nie posiadają określonego harmonogramu spłaty, w związku z czym nie podlegają rozliczaniu według efektywnej stopy procentowej. W 2009 r. Bank odnotował spadek przychodów z tytułu opłat za przelewy i inne transakcje płatnicze (przychody były niższe od osiągniętych w roku ubiegłym o 8.952 tys. zł) - przyczyną spadku były m.in. niższe niż w 2008 r. przychody z tytułu płatności zagranicznych.

Saldo kosztów z tytułu opłat i prowizji w 2009 r. uległo zmniejszeniu w porównaniu do 2008 r. o 3.526 tys. zł. Ze względu na ograniczenie sprzedaży produktów bankowych w pierwszej połowie 2009 r. Bank poniósł niższe niż w 2008 r. koszty z tytułu opłat i prowizji za pośrednictwo w sprzedaży produktów bankowych (spadek o 1.163 tys. zł, tj. 9%). W porównaniu do 2008 r. niższe były także koszty związane z opłatami i prowizjami dotyczącymi

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

18. Wynik z tytułu prowizji i opłat (cd.)

kredytów otrzymanych. Przyczyną spadku o 1.017 tys. zł (tj. 49%) było ograniczenie finansowania na rynku międzybankowym (komentarz 10). Jednocześnie, ze względu na podwyższenie stawki prowizji od gwarancji stand-by udzielonej przez Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG, Bank odnotował wzrost o 1.508 tys. zł kosztów związanych z opłatami i prowizjami od zobowiązań gwarancyjnych.

19. Przychody z tytułu dywidend

W 2009 r., podobnie jak w roku ubiegłym, całość przychodów dotyczyła dywidendy otrzymanej od Raiffeisen-Leasing Polska S.A., w wysokości 8.527 tys. zł (5.336 tys. zł w 2008 r.).

20. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany spadł w 2009 r. o 50.094 tys. zł (tj. 12%):

	<u>2009 r.</u>	<u>2008 r.</u>	<u>Zmiana</u>	<u>Zmiana</u>
	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>(%)</u>
Wynik zrealizowany i niezrealizowany (bez komponentu walutowego) na walutowych instrumentach pochodnych	245.376	153.272	92.104	60
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach dłużnych	16.415	13.648	2.767	20
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentów pochodnych opartych o stopę procentową	7.826	7.884	(58)	(1)
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach kapitałowych	684	1.569	(885)	(56)
Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane (wraz z komponentem walutowym z wyceny instrumentów pochodnych)	81.601	225.623	(144.022)	(64)
Razem	<u>351.902</u>	<u>401.996</u>	<u>(50.094)</u>	<u>(12)</u>

Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane (wraz z komponentem walutowym z wyceny instrumentów pochodnych) zawierają zyski i straty z rewaluacji aktywów i zobowiązań w walucie obcej, zrealizowany wynik na transakcjach spot oraz różnice kursowe wynikające z wyceny walutowych instrumentów pochodnych.

Spadek wyniku na instrumentach kapitałowych wynikał przede wszystkim z mniejszej skali operacji na instrumentach pochodnych w 2009 r.

W 2009 roku Bank dokonał zmiany prezentacji elementów składowych wyniku dotyczącego aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

20. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany (cd.)

wyniku z pozycji wymiany, wydzielając z pozycji „Wynik zrealizowany i niezrealizowany (bez komponentu walutowego) na walutowych instrumentach pochodnych” różnice kursowe dotyczące elementu kursowego wyceny walutowych instrumentów pochodnych i prezentując je w pozycji „Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane (wraz z komponentem walutowym z wyceny instrumentów pochodnych)”. Kwota o jaką skorygowano odpowiednie pozycje za rok 2008 w celu zachowania porównywalności informacji finansowych, wyniosła - 259.957 tys. PLN.

21. Odpisy netto z tytułu utraty wartości

Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości był w 2009 r. ujemny (nadwyżka utworzonych odpisów nad rozwiązaniem) i wyniósł 285.144 tys. zł (w 2008 r. Bank osiągnął wynik ujemny w wysokości 152.560 tys. zł):

	2009 r.	2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Utworzenie odpisów aktualizujących	(405.445)	(244.923)	(160.522)	66
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	(250.520)	(182.321)	(68.199)	37
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	(135.533)	(55.153)	(80.380)	146
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	(12.200)	(50)	(12.150)	24.300
Pozycje pozabilansowe	(7.192)	(7.399)	207	(3)
Odwrocenie odpisów aktualizujących	120.301	92.363	27.938	30
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	41.948	74.322	(32.374)	(44)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	70.557	16.577	53.980	326
Pozycje pozabilansowe	7.796	1.464	6.332	433
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących	(285.144)	(152.560)	(132.584)	87

W 2009 r. wynik z tytułu odpisów aktualizujących składał się przede wszystkim z utworzonych odpisów netto na kredyty i pożyczki udzielone klientom w kwocie 273.548 tys. zł (146.575 tys. zł w 2008 r.). Utworzone odpisy netto na kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym wyniosły 208.572 tys. zł (107.999 tys. zł w 2008 r.), zaś na kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym 64.976 tys. zł (38.576 tys. zł w 2008 r.).

Ponadto w 2009 r. Bank utworzył odpis w kwocie 12.200 tys. zł z tytułu stwierdzonej utraty wartości zaangażowania w akcje spółki PREI Ltd (komentarz 3).

Szczegółowe informacje na temat jakości portfela kredytowego zamieszczono w komentarzu 4.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

22. Ogólne koszty administracyjne

Ogólne koszty administracyjne poniesione przez Bank w 2009 r. były niższe od kosztów roku 2008 o 43.240 tys. zł (tj. 7%):

	2009 r. tys. zł	2008 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Koszty pracownicze	(252.267)	(302.511)	50.244	(17)
Pozostałe koszty administracyjne, w tym:	(265.732)	(256.881)	(8.851)	3
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	(82.847)	(65.831)	(17.016)	26
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	(64.161)	(58.723)	(5.438)	9
Koszty marketingu	(21.990)	(26.736)	4.746	(18)
Konsulting	(14.525)	(4.180)	(10.345)	247
Koszty rat leasingowych	(9.861)	(8.331)	(1.530)	18
Składka i wpłaty na rzecz BFG	(8.949)	(2.742)	(6.207)	226
Koszty szkoleń	(7.984)	(16.511)	8.527	(52)
Pozostałe koszty rzeczowe	(55.415)	(73.827)	18.412	(25)
Amortyzacja	(49.781)	(51.628)	1.847	(4)
Razem	(567.780)	(611.020)	43.240	(7)

Na saldo pozycji „Koszty pracownicze” składały się z koszty wynagrodzeń, obowiązkowych świadczeń pracowniczych oraz innych świadczeń na rzecz pracowników. Spadek salda o 50.244 tys. zł wynikał przede wszystkim z ograniczenia kosztów związanych z programami bonusowymi dla pracowników (20.775 tys. zł w 2009 r., wobec 62.543 tys. zł w 2008 r.).

Wzrost salda kosztów wynajmu i utrzymania budynków o 17.016 tys. zł (do kwoty 82.847 tys. zł) wynikał ze wzrostu średniej liczby placówek w 2009 r. oraz podwyższonego kursu EUR/PLN w pierwszej połowie 2009 r. Koszty informatyczne i telekomunikacyjne wzrosły w 2009 r. o 5.438 tys. zł., głównie z powodu zwiększenia opłat za usługi obce związane z leasingiem serwerów oraz utrzymaniem oprogramowania. Wzrost kosztów konsultingu o 10.345 tys. zł w 2009 r. wynika z umowy o świadczenie usług doradczych podpisanej w styczniu 2009 r. z Raiffeisen International Bank-Holding AG. Koszty poniesione z tytułu tej umowy wyniosły 10.175 tys. zł w 2009 r.

Wskaźniki efektywności Banku kształtowały się w badanym roku w sposób następujący:

	2009 r. tys. zł	2008 r. tys. zł
Ogólne koszty administracyjne	567.780	611.020
Średnioroczne zatrudnienie (w osobach)	2.711	2.747
Ogólne koszty administracyjne przypadające na 1 zatrudnionego	209	222
Zysk netto na 1 zatrudnionego	43	115

Wskaźnik kosztów do przychodów wyniósł za badany rok 56,8% (52,9% za 2008 r.). Pogorszenie wskaźnika C/I spowodowane jest przede wszystkim spadkiem przychodów z tytułu odsetek (komentarz 17).

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

23. Podatek dochodowy

Całkowite obciążenie podatkowe w badanym roku wyniosło 29.755 tys. zł (76.101 tys. zł w 2008 r.) :

	2009 r.	2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Podatek dochodowy bieżący	(7.770)	(157.293)	149.523	(95)
Korekty podatku dochodowego bieżącego dotyczące lat ubiegłych	715	3.654	(2.939)	(80)
Podatek odroczony	(22.700)	77.538	(100.238)	(129)
Całkowite obciążenie podatkowe	(29.755)	(76.101)	46.346	(61)

(a) Podatek dochodowy odroczony

Podatek odroczony stanowi różnicę między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów a ich wartością podatkową.

Na saldo podatku odroczonego składały się różnice przejściowe ujemne i dodatnie:

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Razem różnice dodatnie:	(572.818)	(2.630.771)	2.057.953	(78)
Wycena do wartości godziwej instrumentów pochodnych i papierów wartościowych	(372.630)	(2.454.186)	2.081.556	(85)
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	(119.370)	(74.461)	(44.909)	60
Prowizje rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	(40.781)	(42.531)	1.750	(4)
Odsetki naliczone do otrzymania	(40.037)	(59.593)	19.556	(33)
Podatek dochodowy odroczony od różnic dodatnich (19%)	(108.835)	(499.846)	391.011	(78)

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

23. Podatek dochodowy (cd.)

(a) Podatek dochodowy odroczony (cd.)

	31.12.2009 r. tys. zł	31.12.2008 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Razem różnice ujemne:	917.545	3.094.974	(2.177.429)	(70)
Wycena do wartości godziwej instrumentów pochodnych i papierów wartościowych	350.697	2.728.026	(2.377.329)	(87)
Różnice kursowe z wyceny instrumentów pochodnych	205.157	-	205.157	-
Odpisy aktualizujące wartość kredytów nieuznane za k.u.p.	152.228	82.532	69.696	84
Prowizje rozliczane według efektywnej stopy procentowej	76.646	78.549	(1.903)	(2)
Odsetki naliczone do zapłacenia	77.211	99.951	(22.740)	(23)
Koszty do zapłacenia	46.822	91.695	(44.873)	(49)
Pozostałe różnice ujemne	7.868	12.579	(4.711)	(37)
Pozostałe rezerwy	916	1.642	(726)	(44)
Podatek dochodowy odroczony od różnic ujemnych (19%)	174.334	588.045	(413.711)	(70)
Podatek odroczony netto	65.499	88.199	(22.700)	(26)

W związku z wystąpieniem nadwyżki różnic ujemnych nad dodatnimi Bank na koniec 2009 r. rozpoznał aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 65.499 tys. zł. Na koniec 2008 r. Bank również wykazywał aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i wynosiły one 88.199 tys. zł (spadek o 22.700 tys. zł).

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

23. Podatek dochodowy (cd.)

(b) Podatek dochodowy bieżący

W bieżącym roku obrotowym podatek dochodowy kalkulowany był według stawki 19% w oparciu o zysk brutto ustalony na podstawie przepisów MSSF zatwierdzonych przez UE, skorygowany o przychody nie podlegające opodatkowaniu i koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodu.

	2009 r. tys. zł	2008 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Zysk brutto	147.488	391.332	(243.844)	(62)
Podatek dochodowy bieżący według stawki 19%	28.023	74.353	(46.330)	(62)
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	4.110	10.976	(6.866)	(63)
Nakłady na ulepszenia wartości niematerialnych uznane jako KUP w latach poprzednich	2.643	3.327	(684)	(21)
Odpisy aktualizujące niestanowiące KUP	(641)	3.005	(3.646)	(121)
Koszty reprezentacji	474	898	(424)	(47)
PFRON	480	483	(3)	(1)
Inne pozycje wpływające na obciążenie podatkiem dochodowym	1.154	3.263	(2.109)	(65)
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	(1.663)	(5.574)	3.911	(70)
Rozwiązanie rezerwy na sprawę sporną	(2)	(4.560)	4.558	(100)
Dywidenda od jednostki zależnej	(1.620)	(1.014)	(606)	60
Przychody ze sprzedaży wierzytelności	(41)	-	(41)	-
Korekta podatku bieżącego z lat ubiegłych	(715)	(3.654)	2.939	(80)
Całkowite obciążenie podatkowe	29.755	76.101	(46.346)	(61)

Efektywna stopa opodatkowania wyniosła w 2009 r. 20,17% i była wyższa w porównaniu do roku ubiegłego o 0,72 p.p.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

24. Pozycje pozabilansowe

Na dzień bilansowy wartość pozycji pozabilansowych spadła w stosunku do salda na koniec poprzedniego roku o 1.489.434 tys. zł (tj. 23%).

	31.12.2009 r. tys. zł	31.12.2008 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Gwarancje bankowe	1.302.174	1.179.581	122.593	10
Akredytywy i akcepty bankowe	112.320	121.384	(9.064)	(7)
Zobowiązania do udzielenia kredytu:	3.678.469	5.220.691	(1.542.222)	(30)
z pierwotnym terminem zapadalności do 1 roku	2.732.701	1.670.052	1.062.649	64
z pierwotnym terminem zapadalności powyżej 1 roku	945.768	3.550.639	(2.604.871)	(73)
Inne zobowiązania pozabilansowe	104	60.845	(60.741)	(100)
Razem	5.093.067	6.582.501	(1.489.434)	(23)

Gwarancje bankowe wykazane w ramach pozycji pozabilansowych stanowią maksymalną ekspozycję na ryzyko. Ich wycena, zgodnie z MSR39, jest dokonana w bilansie (komentarz 14).

Na dzień 31 grudnia 2009 r. najbardziej istotną pozycję stanowiły zobowiązania do udzielenia kredytu (72% wartości salda).

W ramach innych zobowiązań pozabilansowych Bank posiadał zobowiązania do złożenia depozytów z datą przyszłą.

V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta

- (a) Zarząd Banku przedstawił w toku badania żądane informacje, wyjaśnienia i oświadczenia oraz przedłożył oświadczenie o kompletnym ujęciu danych w księgach rachunkowych i wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych, a także poinformował o istotnych zdarzeniach, które nastąpiły po dniu bilansowym do dnia złożenia oświadczenia.
- (b) Zakres badania nie był ograniczony.
- (c) Bank posiadał aktualną, zatwierdzoną przez Zarząd dokumentację opisującą zasady (politykę) rachunkowości. Przyjęte przez Bank zasady rachunkowości były dostosowane do jego potrzeb i zapewniały wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Banku, przy zachowaniu zasady ostrożności. Została zachowana ciągłość stosowanych zasad w stosunku do okresu ubiegłego.
- (d) Bilans zamknięcia na koniec ubiegłego roku obrotowego, został, we wszystkich istotnych aspektach, prawidłowo wprowadzony do ksiąg rachunkowych jako bilans otwarcia bieżącego okresu.
- (e) Dokonaliśmy oceny prawidłowości funkcjonowania systemu księgowości. Naszej ocenie podlegały w szczególności:
 - prawidłowość dokumentacji operacji gospodarczych,
 - rzetelność, bezbłędność i sprawdzalność ksiąg rachunkowych, w tym także prowadzonych za pomocą komputera,
 - stosowane metody zabezpieczania dostępu do danych i systemu ich przetwarzania za pomocą komputera,
 - ochrona dokumentacji księgowej, ksiąg rachunkowych i sprawozdania finansowego.

Ocena ta, w połączeniu z badaniem wiarygodności poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego daje podstawę do wyrażenia ogólnej, całościowej i bez zastrzeżeń opinii o prawidłowości i rzetelności tego sprawozdania. Nie było celem naszego badania wyrażenie kompleksowej opinii na temat funkcjonowania wyżej wymienionego systemu.

- (f) Informacja dodatkowa przedstawia wszystkie istotne informacje wymagane przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez Unię Europejską.
- (g) Sprawozdanie z działalności Banku uwzględnia zagadnienia wymagane przepisami Ustawy o rachunkowości. Informacje finansowe w nim zawarte są zgodne z informacjami przedstawionymi w sprawozdaniu finansowym.
- (h) Inwentaryzacja aktywów oraz kapitału własnego i zobowiązań została przeprowadzona oraz rozliczona zgodnie z Ustawą o rachunkowości, a jej wyniki ujęto w księgach rachunkowych roku badanego.
- (i) Podczas badania nie stwierdzono żadnych istotnych przypadków naruszenia prawa, które mogłyby mieć wpływ na sprawozdanie finansowe.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta (cd.)

- (j) Wysokość wskaźników istotności została określona przez nas na etapie planowania. Poziomy istotności określają granice, do których ujawnione uchybienia mogą bez szkody dla jakości sprawozdania finansowego i prawidłowości stanowiących podstawę ksiąg rachunkowych, nie być korygowane, gdyż zaniechanie takich korekt nie spowoduje wprowadzenia w błąd czytelnika sprawozdania finansowego. Istotność wyraża cechy ilościowe, jak i jakościowe badanych pozycji i dlatego też różni się ona w stosunku do różnych pozycji bilansu i rachunku zysków i strat. Ze względu na złożoność i liczbę przyjętych przy badaniu wskaźników istotności zawarte są one w dokumentacji z badania.
- (k) Całkowity wymóg regulacyjny wraz z wymogiem na ryzyko nadmiernych zaangażowań kapitałowych wyniósł na dzień bilansowy 1.423.620 tys. zł. Współczynnik wypłacalności na dzień 31 grudnia 2009 r. wyniósł 13,07%. Na dzień bilansowy Bank stosował się do obowiązujących norm ostrożnościowych we wszystkich istotnych aspektach.
- (l) Sprawozdanie finansowe za rok poprzedzający zostało zbadane przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. Biegły rewident wydał opinię bez zastrzeżeń.
- (m) Sprawozdanie finansowe Banku za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r. zostało zatwierdzone uchwałą nr 3 Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 20 marca 2009 r. oraz złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w Warszawie w dniu 3 kwietnia 2009 r. i ogłoszone w Monitorze Polskim B numer 1015 w dniu 26 czerwca 2009 r.

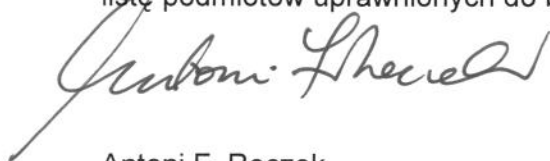
VI. Informacje i uwagi końcowe

Niniejszy raport został sporządzony w związku z badaniem sprawozdania finansowego Raiffeisen Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Pięknej 20 (zwanej dalej „Bankiem”). Badaniu podlegało sprawozdanie finansowe obejmujące:

- (a) sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2009 r., które po stronie aktywów oraz zobowiązań i kapitału własnego wykazuje sumę 20.998.854 tys. zł;
- (b) rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. wykazujący zysk netto w kwocie 117.733 tys. zł;
- (c) sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. wykazujące dochody całkowite w kwocie 117.733 tys. zł;
- (d) sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. wykazujące zwiększenie kapitału własnego o kwotę 277.998 tys. zł;
- (e) sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. wykazujące wpływy pieniężne netto w kwocie 333.354 tys. zł;
- (f) informację dodatkową o przyjętych zasadach rachunkowości oraz inne informacje objaśniające.

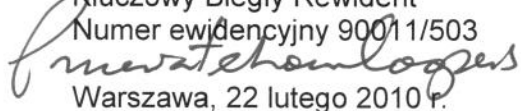
Sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez Zarząd Banku oraz osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, dnia 22 lutego 2010 r. Raport powinien być odczytywany wraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Raiffeisen Bank Polska S.A. z dnia 22 lutego 2010 r. dotyczącą wyżej opisanego sprawozdania finansowego. Opinia o sprawozdaniu finansowym wyraża ogólny wniosek wynikający z przeprowadzonego badania. Wniosek ten nie stanowi sumy ocen wyników badania poszczególnych pozycji sprawozdania bądź zagadnień, ale zakłada nadanie poszczególnym ustaleniom odpowiedniej wagi (istotności), uwzględniającej wpływ stwierdzonych faktów na rzetelność i prawdziwość sprawozdania finansowego.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Antoni F. Reczek
Prezes Zarządu

Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 90011/503

Warszawa, 22 lutego 2010 r.

